

NOVI TEDNIK

številka 39 • leto XLIII • cena 10.000 din

Celje, 28. septembra 1989

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Mladost za rešetkami

Za mladoletnika, ki več let z zavistjo opazuje ptice, ko preletavajo žično ograjo nad visokimi zidovi, mejo med tistim, čemur pravimo prostost in onim kar vedo le tisti, za katere se v ptičjem petju skriva nesluten pomen, je takšna mladost lahko le bolečina ali – mladost za rešetkami. Reportažo o KPD za mladoletnike in Zaporih Celje objavljamo na strani 13.

Plače po meri akumulativnosti

Bo akumulativnost edino merilo za izplačilo plač, kot predlaga zvezna vlada, ali pa bo predlog ob številnih pripombah na njegov račun pogorel. V podjetjih namreč pravijo, da imajo dosti administriranja in dogovorne ekonomije in da si želijo, če že hočemo preiti v podjetniško družbo, tudi plače določati sami. Več o tem, kakšni so nekateri odzivi na nov vladni predlog na našem območju, pa na strani 4.

JUTEKS

50

Dokazali onesnaženost celjske zemlje

Ugibanja o tem, kaj vse je v celjski zemlji, so vsaj deloma končana z zaključeno prvo fazo raziskave 'Tematska karta onesnaženosti zemljišč v občini.' Podatki so zaskrbljujoči, saj govorijo o tem, da vsebuje zemlja v središču mesta in neposredni okolici preveč svinca, cinka in kadmija. Kljub temu pa strokovnjaki, ki so opravili raziskavo, ne dajejo nasvetov o tem, kako naj ravnaajo vrtničarji in kmetovalci. To bo pokazala šele druga faza raziskave, ko bodo ugotavljali težke kovine v rastlinah na najbolj prizadetih območjih. Kljub temu pa obljublajo, da bodo zaskrbljenim občanom že sedaj razlagali rezultate analiz za posamezno zemljišče. Več o raziskavi, ki je prva tovrstna v Sloveniji, na strani 2.

Svetlana bi počila od zavisti

Jurkloštrčani so bili vzorni gostitelji 6. občinske revije ljudskih šeg in navad. Prireditev, ki se je odvijala med ostanki nekdanj znamenite kartuzije, smo spremljali tudi mi. Preberite več o njej na 14. strani.

Mladi stavimo model

Elkroj
formula EL

Zdravilišče Dobrna

vas vabi na večer
južnoameriške glasbe

s pevcem Albertom Gregorčičem in ansamblom Noč
na izmena,
v soboto, 30. 9.

Črna odlagališča posledica malomarnosti

Na komunalnih odlagališčih v regiji je poskrbljeno tudi za dovažanje odpadnega materiala, ki bi se ga ljudje radi znebili. Vendar se v glavnem odločajo za enostavnejšo varianto in odpadni material ponavadi konča ob bližnjem potoku ali v gozdu. V vseh občinah se ubadajo s problemom vse številnejših črnih odlagališč, hkrati pa ugotavljajo, da so tudi komunalne deponije v večini primerov polne, ekološko slabo urejene in slabo zavarovane. Več o tem na strani 3.

Foto: EDI MASNEC

V zemlji preveč kadmija, svinca in cinka

Prvi rezultati raziskave onesnaženosti celjske zemlje

V celjski zemlji so problematične predvsem povečane količine kadmija in svinca v središču mesta in bližnji okolici, ker sta ta dva elementa posebej škodljiva za zdravje ljudi in živali. Povečane koncentracije cinka in fluoridov na nekaterih mestih pa niso tako kritične, saj lahko rastline in človek sprejmejo večje količine teh elementov.

To so glavne ugotovitve prve faze raziskave z naslovom »Tematska karta onesnaženosti zemljišč v občini Celje«, ki so jo njeni avtorji pred dnevi predstavili v Razvojnem centru. Pri izdelavi projekta je sodelovala skupina strokovnjakov z Biotehniške fakultete in Kemijskega inštituta v Ljubljani ter mariborskega Zavoda za zdravstveno varstvo, vodil pa jih je dr. Franc Lobnik. Naloge so se lotili na osnovi naročila celjskega izvršnega sveta, ki se je za takšno raziskavo odločil po prvih podatkih o onesnaženosti zemlje, ki jih je posredovalo celjsko društvo za varstvo okolja. Ker pa ti podatki niso imeli zadostne strokovne teže za pravne ukrepe, so raziskavo vključili v program ukrepov za izboljšanje okolja v občini.

V tej fazi raziskave so na območju občine določili 126 vzorčnih mest in vzorce pregledali na 44 različnih parametrov. Rezultati so pokazali, da kon-

centracije selena, živega srebra, titana, bakra in kroma v preiskanih vzorcih ne presegajo dovoljenih meja na osnovi izbrane metodologije. Doktor Lobnik je na predstavitvi namreč poudaril, da so imeli pri določanju nekaterih normativov težave, saj jih za vse elemente ni, tisti, ki so, pa so predvsem orientacijski in posledice konsenza strokovnjakov v svetu. Vendar so ugotovljene količine kadmija, svinca in cinka tolikšne, da zbuja skrb. Tako je v 36 vzorcih vsebnost cinka presežala dovoljeno količino; pri svinču so takšno prekoračitev ugotovili v 35 vzorcih in pri kadmiju v 37 vzorcih od skupno 126. Na tej osnovi so določili mejno območje, na katerem se ti elementi pojavljajo najpogosteje in v največjih količinah. Gre za središče mesta in ožjo okolico, kjer sta problematična predvsem kadmij in svinec, medtem ko doktor Lobnik ocenjuje, da količine cinka niso tako nevarne. Na nekaterih mestih pa so bile povečane tudi vsebnosti fluoridov, arzena in niklja. Ugotavljali so vsebnost pesticidov in PCB in ugotovili, da vrednosti ne dosegajo kritičnih. Ob zaključku prve faze raziskave so avtorji poudarili, da je zanesljiva razlaga podatkov in predvidevanje negativnih učinkov zelo težavno zaradi številnih dodatnih vplivov. Zlasti je treba upoštevati sestavo tal na nekem območju, pa tudi rastli-

ne, ki rastejo na določenih zemljiščih. Iz literature ugotavljajo, da na primer solata, špinača in korenje zelo sprejemajo težke kovine, zelo malo pa fižol, grah, paradižnik in paprika. Kako je z rastlinami na območjih, kjer so ugotovili povečane količine težkih kovin, to pa je naloga druge faze raziskave, ki naj bi jo opravili spomladi. Šele nato bodo lahko krajanom svetovali, kaj bi na posameznem zemljišču gojili. Nekaj osnovnih podatkov o zemlji pa bodo lahko zaskrbljenim občanom posredovali že iz dosedanjih analiz, ki jih bo razlagala posebna delovna skupina v okviru celjskega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja.

Na predstavitvi v Razvojnem centru sta v uvodu govorila tudi predsednik republiškega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja Tomaž Vuga in Milan Knežević, predsednik slovenskega komiteja za kmetijstvo. Oba sta pohvalila prizadevanja Celjanov, saj je raziskava prva tovrstna v Sloveniji in z dopolnitvijo v drugih delih republike bo lahko osnova za pripravo zakonodaje, ki bo zaščitila tla. Pri tem pa sta poudarila tudi nujnost sanacije razmer in zakonske ureditve problema odškodnin in odgovornosti, ki se bosta pojavila hkrati z urejanjem zaščite zemljišč, saj je bilo doslej to področje zelo slabo urejeno.

T. CVIRN

Denar v roke prizadetim

Še vedno je zelo odmevna akcija nudenja pomoči tistim, ki so jih v šentjurski občini prizadela zadnja neurja. Toda prizadeti se pritožujejo, da dosedanja denarna pomoč, ki je prihajala v občinsko blagajno, ni prišla do najbolj oškodovanih ljudi, ampak so je bili deležni le nekateri.

Zato je minuli ponedeljek Jože Kovačič, vodja temeljne organizacije kooperantov v Šentjurju, sklical odbor za delitev solidarnostne pomoči in skupaj so ugotavljali, kako so se sredstva pomoči dejansko delila. Sklenili so, da bodo odslej denarne in materialne prispevke odmerjali glede na obseg in količino poškodovanih pridelkov in, kar je najpomembnejše, ljudem v roke.

Takšen postopek delitve so ubrali tudi člani podružnične kmečke zveze iz Naklega pri Kranju, ki so prizadetim Šentjurčanom namenili 11 starih milijard dinarjev. Zbrana denarna sredstva so razdelili po določenih in kriterijih komisije šentjurske kmečke zveze, ki si je prizadeta območja predhodno ogledala.

Tudi prosvetno društvo Danica, ki deluje na avstrijskem Koroškem, se bo odpovedalo svojim honorarjem in jih preko kmečke zveze namenilo prizadetim občanom Šentjurja.

S. KOJNIK

Pomoč od vsepovsod

V Laškem so doslej za pomoč prizadetim v neurju zbrali blizu dve milijardi dinarjev in nekaj manj kot za milijardo dinarjev različnega materiala. Pomoč prihaja od vsepovsod: tako je denimo jeseniška železarna prispevala za 500 milijonov dinarjev gradbenega materiala, kmetje iz okolice Postojne, Novega mesta in Metlike pa so zbrali 26 ton krompirja. Vrstijo se tudi delovne akcije. Odzvali so se tudi komunisti medobčinskega sveta. Prejšnji teden so v Brezjah pomagali pri sanaciji plazur ter izkopu nadomestne trase poškodovanega laškega vodovoda. Prišli so komunisti OK ZK Mozirje, Slovenske Konjice, Laško, Šmarje, Titovo Velenje in Zalec.

NK

Vztrajanje v imenu demokracije

Vse do samega zasedanja slovenske skupščine v sredo dopoldan so tudi občani, delovne organizacije in forumi s celjskega pošiljali v Ljubljano izraze podpore za vztrajanje na sprejetju predloga amandmajev k ustavi SRS, obenem pa zadolževali svoje delegate k takšnemu zastopanju svojih okoliš.

V torek popoldne so se med drugimi sestali tudi na predsedstvu celjske Socialistične zveze, na seji pa so sodelovali tudi predstavniki vodstev ostalih občinskih DPO, zvez ter delegati občinske in republiške skupščine. V Slovenskih Konjicah se je istega dne sestala tudi občinska skupščina. Intonacijo množičnih ocen in izrazov podpore na Celjskem v minulih dneh ob razpravah o ustavnih amandmajih in zapletih okoli njih v Jugoslaviji morda najbolje ilustrirajo besede Slavka Pezdirja, predsednika celjske Socialistične zveze, ki je v torek med drugim poudaril, da gre pri sprejemanju slovenskih amandmajev za močan odpor konzerватivnih sil v Jugoslaviji kot poskus blokade procesa demokratizacije in prenove gospodarskih tokov, to spoznanje pa seveda izključuje kakršne koli kompromise ali sintezo.

Z novim predsednikom v priprave na kongres

Po večmesečnih naporih so celjski mladinci vendarle dobili novega predsednika. Ta je postal 29-letni Šentjurčan Robert Polner, ki je od 66 delegatov dobil 36 glasov. Za sklepčnost je bilo potrebnih 62 delegatov.

Tako se je končalo večmesečno iskanje predsednika, saj spomladi kandidat ni dobil dovolj veliko število glasov, pred dvema tednoma pa je bila volilna seja nesklepčna.

Zaradi vse pogostejše nesklepčnosti, katere glavni razlog je politizacija mladinske organizacije, so v petek na konferenci delegati tudi spremenili dosedanja pravila igre. Kvorum odločanja po novem sestavlja najmanj tretjina delegatov in ne več polovica, odločitve pa sprejema večina navzočih delegatov in ne večina vseh. Mladi namreč menijo, da demokracija ni odločanje vseh, temveč tistih, ki to hočejo.

VZ

Prašne usedline in težke kovine v zraku

Delni rezultati enoletne raziskave v Celju

Poleg rednih meritev onesnaženosti zraka v Celju z žveplovim dioksidom je prišel junija celjski Zavod za socialno medicino in higieno z enoletno raziskavo o količini in sestavi prašnih usedlin v Celju. Z raziskavo, ki jo financirata občinska raziskovalna skupnost in SIS za varstvo zraka občine Celje, želijo ugotoviti, koliko prašne usedline je v Celju, koliko kadmija, svinca, bakra in cinka te usedline vsebujejo in kakšna je PH vrednost padavin. Raziskava bo osnova za vzpostavitev stalne merilne mreže za spremljanje količine in kakovosti sedimenta, če bodo meritve pokazale, da je to potrebno.

V Celju in okolici so namestili 10 postaj, ki so razporejene tako, da bodo ugotavljali količino in sestavo prašnih usedlin v stanovanjskih naseljih, v središču mesta, v industrijski coni, ob avtocesti in na redko naseljenih, pretežno kmetijskih področjih. Postaja na Javorniku nad Svetino je primerjalna, kontrolna postaja, ki bo morda omogočila tudi delno oceno daljinskega

transporta. Na osnovi junijskih in julijskih meritev so ocenili dosedanje rezultate. Junija je bilo glede na normative v stanovanjskih naseljih preveč prašnih usedlin na merilnih mestih Otok, Zadobrova, Trnovlje ob avtocesti in Javornik. V mešanih stanovanjsko industrijskih naseljih je bilo preveč sedimenta v krajevni skupnosti Dolgo polje. Pri teh rezultatih je treba upoštevati, da je bil v sedimentu prisoten tudi saharški pesek, ki je z dežjem padal vsaj dvakrat. Julija je bilo v stanovanjskih naseljih preveč sedimenta na merilnih mestih Otok, Lava in Javornik.

Za oceno imisijskih koncentracij težkih kovin so potrebne dolgotrajnejše meritve. Šele po enoletnem merjenju bodo lahko izračunali imisijske koncentracije teh kovin in ocenili njihove količine v prašnih usedlinah. Kljub temu lahko na osnovi dosedanjih meritev in kontrolnih izračunov ugotovijo, da so bile koncentracije kadmija junija razmeroma visoke na

merilnih mestih Otok, Aljažev hrib in Štore. Julija je izstopala Lava. Podobna ugotovitev kot za kadmij, velja tudi za julijske količine svinca na merilnem mestu Otok. Količine bakra so se junija in julija močno spremenile, za cink pa ugotavljajo, da so bile nekatere junijske količine tako velike, da je težko verjeti, da so bile posledice zgolj tehnoloških emisij. Možno je, da so večje količine cinka prisotne tudi v sharskem pesku ali pa, da je prišlo do napake pri vzorčenju ali analizi vzorca. Julija so bile količine cinka nižje, vendar še vedno izstopajo trije vzorci.

V okviru Zavoda se lotevajo tudi meritev imisijskih koncentracij respirabilnega prahu, kjer bodo poleg lebdječih delcev v prahu ugotavljali tudi težke kovine. Program razširjenih meritev zahteva tudi merjenje koncentracij dušikovih oksidov, vendar nimajo ustrezne aparature. Republiški Hidrometeorološki zavod naj bi jim jo posodil do pričetka kurilne sezone.

Mladost v srčiki

V Slovenskih Konjicah bo v petek in soboto prireditev pod naslovom Otroški sejem, naznanila bližnja praznovanja občinskega praznika v oktobru.

V znamenju zelenega lipovega lista pripravljajo otroški sejem prizadevni člani turističnih društev v občini, društva prijateljev mladine in zveze kulturnih organizacij občine.

Partizanska cesta v Slovenskih Konjicah, ki je v starem mestnem jedru in zaprta za promet, bo dva dni privabljala otroke iz domačih krajev v občini in od drugod in pomladila mesto z veselimi živzavom. Organizatorji so si prireditev zamislili kot srečanje otrok, ki bi izmenjavali igrače, knjige, šolske potrebščine, slike, oblačila, obutev, cvetice in druge predmete ter se predvsem zabavali. Mlajši seveda s pomočjo in sodelovanjem staršev. V pomlajenem mestu se bodo predstavljali tudi likovniki, pa pevci in recitatorji in še kdo. Tako bodo mladi naznanili praznovanje občine, dan pionirjev in teden otroka.

Glede na prizadevnost, voljo in izkušnje organizatorjev (podobno obliko srečanja mladih so pripravili že lani za novoletni čas), je moč sklepati, da bo dva dni v Slovenskih Konjicah, v srčiki starega mesta, živahno.

MP

V prvi razred po novem

Prvošolčkom se vendarle obeta nekaj novega. Če že drugega ne, kot izvedba novega vpisa v prvi razred, ki ga bodo Združene osnovne šole za leto 1990/91 izvedle skupaj s centrom za EOP občine Celje. Kaj to pomeni?

Na podlagi podatkov iz registra prebivalcev v občini Celje bodo namreč starši otrok dobili obvestilo na dom, da je njihov otrok vpisan na šoli v njihovem šolskem okolišu. To tudi pomeni, da staršem v bodoče ne bo več treba priti z otrokom k vpisu, ki je zgolj čista formalnost. Zato pa bodo pozneje ljubezljivo povabljeni na skupen razgovor v šolo. In če bi se vendarle zataknilo: starši, ki imajo otroka rojenega leta 1983 in januarja-februarja 1984, pa obvestila ne bi prejeli, naj se vendarle oglase v najbližji osnovni šoli.

MP

Konec sprenevedanja

Zgodilo se je tisto, česar so se predstavniki oblasti in družbenopolitičnih organizacij v žalski občini bali že nekaj časa, pa vendar zatiskali oči pred resnico. Že dolgo je bilo namreč znano, da ima okrog 1800 delavcev v tekstilni tovarni zelo nizke osebne dohodke. Tako nizki so bili ti osebni dohodki, poleg njih so imeli slabe plače tudi v večini ostalih tekstilnih organizacij, da so po besedah občinskih politikov zniževali poprečne osebne dohodkov v vsej občini. Potrpežljivost je sodu izbilo dno preveliko število delovnih sobot v tem mesecu, prekinitvi dela v začetku tega tedna pa so botrovali nizki osebni dohodki. Delavci zato zahtevajo 100-odstotno zvišanje osebnih dohodkov, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje režije, hočejo novega predsednika sindikata in novega računovodjo, zahtevajo več prostih sobot. Dobre štiri ure je trajal razgovor med predstavniki delovne organizacije, stavkovnim odborom, seje se je udeležil tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta. Toda razrešili niso ničesar. Ponovno se bodo na pogovoru zbrali v ponedeljek ob enajstih.

IB, Foto: LJUBO KORBER

Črna odlagališča so odraz malomarnosti

V vseh občinah v regiji imajo urejene odvoze odpadkov na bližnje komunalne deponije, v večini občin pa lahko odpadni material odlagajo tudi občani, ponekod celo gostonj. Zato so številna črna odlagališča širom našega območja predvsem odraz malomarnosti ljudi. S tem problemom se zaenkrat v občinah ne ukvarjajo kaj dosti, saj imajo težave z večino komunalnih deponij, ki so pretesne, na neustreznih lokacijah, ekološko slabo zaščitene in brez prave kontrole nad odlaganjem odpadkov. Zato ni čudno, da se pri vsaki napovedani širitvi odlagališča oglašijo prizadeti krajan, ki bi svoje odpadke radi odpeljali čim dlje, najbolje v sosednjo občino. Odlagališčem se v prihodnje prav gotovo ne bomo mogli izogniti, saj smo šele na začetku poskusov razvrščanja odpadkov in njihove predelave. Zato pa naj bi bila odlagališča urejena v skladu s predpisi in varna za okolje.

Celje: deponija bo kmalu polna

Komunalna deponija v Bukovžlaku, kamor pripelje dnevno približno tisoč kubičnih metrov odpadkov iz občin Celje in Šentjur, bo zadostovala le še eno dobro leto in pol. Pred meseci so sicer v okviru celjske Komunalne kupili kompaktor, stroj, ki odpadke prevaža na določena mesta na deponiji in jih s svojo težo stiska ter tako zmanjšuje prostornino odpadkov. Kljub temu pripravljajo na Komunalni vso potrebno dokumentacijo za širitev odlagališča, ki bo urejeno po najodobnejših normativih. Projekta Smelta in Hidroinženiringa iz Ljubljane so zato dali v recenzijo priznanemu zahodnonemškemu strokovnjaku, da bi predlagal izboljšave. Te dni bodo pridobili ureditveni načrt razširjene deponije, ki naj bi v končni fazi zajemala 25 hektarov površin. Če bo namenjena samo celjski in šentjurski občini, bo zadostovala za 40 let, če bo širšega regijskega značaja, pa manj. V okviru priprave potrebne dokumentacije so naročili tudi analizo o ekološkem vplivu povečanja odlagališča na prebivalce Bukovžlaka. Mariborski inštitut za varstvo pri delu je ocenil, da glede hrupa in smradu deponija ne bo vplivala na prebivalce.

Sicer pa ugotavljajo, da je tudi na sedanji deponiji dovolj dobro poskrbljeno za varnost. Vožnje na odlagališče nadzira čuvaj, ki je prisoten tudi ponoči. To pa seveda ni ovira, da občan ne bi mogel pripeljati na odlagališče svojih odpadkov, še zlasti, če gre za večje kose odsluženega pohištva ali opreme. Takšno odlaganje je brezplačno, zato so različna črna odlagališča predvsem posledica malomarnosti. Na deponiji v Bukovžlaku so letos uredili del sistema za odplnjevanje, s čimer so zmanjšali možnost požara. Izcedne vode iz deponije pa redno analizira celjski Zavod za socialno medicino in higieno in doslej v njih ni bilo prekomernih količin težkih kovin, kar pomeni, da so ustrezale pravilniku o izcednih vodah.

Laško: izcedne vode prodirajo v zemljo

Laščani sicer imajo javno odlagališče odpadkov, vendar ne ustreza normativom. Odlagališče v Strenskem (5 kilometrov iz Laškega v smeri Rimskih Toplic), namreč nima, poleg ostalih pomanjkljivosti, ki so povezane z denarjem, betonske podlage, ki bi preprečevala odtok umazanih in večkrat strupenih odcednih voda.

Zato so pred kratkim izdelali osnutek načrta za ustreznejšo ureditev javnega odlagališča v Strenskem, v katerem so točno določili površino odlagališča, odtok odcednih voda in zapisali norme za njegovo vzdrževanje.

Sicer pa na odlagališče odpadkov v Strenskem največ odpadkov zvozijo laške delovne organizacije, večje količine odpadkov lahko pripeljejo tudi občani.

V laški občini ni kakšnih večjih črnih odlagališč.

Mozirje: vse več črnih odlagališč

V mozirski občini imajo osrednje odlagališče odpadkov v zaselku Hom. S tem odlagališčem upravlja Komunalna. Za gospodinjstva imajo urejen kontejnerski in kantni odvoz v krajevnih skupnostih. Ker je odpadkov iz industrije in gospodinjstev vse več, se pojavljajo črna odlagališča v gozdovih in drugih, manj izpostavljenih mestih. Problema se ne da trajno rešiti, ugotavljajo na mozirski Komunalni, ker za to ni dovolj sredstev.

Slovenske Konjice: kontejner za čistilne akcije zastoji

V občini imajo eno javno odlagališče, ki je sicer tudi že prepolno in iščejo možne lokacije za drugo. Za urejeva-

nje obstoječega je zadolženo Komunalno podjetje. Pred kratkim so ga nekoliko uredili in ozelenili. Občani zanj dobro vedo, saj je tudi precej na očeh, pravijo pri Komunalnem podjetju. Seveda se v občini pojavljajo tudi črna odlagališča, ki jih inšpektorji kolikor se da, preganjajo. Če pa se ekološko osveščen občan vpraša: jo, kam bi del? pa za večje kose odpadkov lahko naroči kontejner pri Komunalnem podjetju. Za dostavo in odstavbo kontejnerja bo moral plačati veljavno urno postavko, ki velja trenutno 420 tisoč dinarjev. Teh primerov je bolj malo. Če pa kontejner ob čistilnih akcijah naroči krajevna skupnost, ki organizira čistilno akcijo, ji bo Komunalno podjetje kontejner dostavilo brezplačno. Torej je marsikak ekološki madež v grapah gozdov in drugih povsem nepotreben, ali pa odvisen od ljudi v posameznih krajevnih skupnostih.

Šentjur: črna odlagališča pri kulturnem domu

Po dogovoru o dolgoročnem sodelovanju s celjsko Komunalno lahko iz šentjurske občine odlagajo smeti in odpadke, ki ne spadajo med posebne odpadke, na skupno odlagališče v Bukovžlaku. V občini so z odredbo točno določene meje območij, s katerimi so občani dolžni skleniti pogodbo s celjsko Komunalno za odvažanje smeti. Steklo so dolžni oddajati v posebne kontejnerje, ki so stalno postavljeni. Občasno postavljajo tudi kontejnerje celjske Komunalne, ki jih naročijo krajevne skupnosti v Šentjuru in Loki pri Žusmu, kontejnerje pa postavijo tudi delovne organizacije.

Številna črna odlagališča imajo tudi v šentjurski občini, kjer jih je več deset. Uspelo jim je odstraniti eno največjih črnih odlagališč

pri opuščnem kamnolomu v Črnelici in tudi črna odlagališča v Unišah pri Ponikvi, ki ju je odstranil upravljalec zemljišča, kombinat. Krajevna skupnost Šentjur-center je uspela odstraniti tudi črna odlagališča pri šentjurskem kulturnem domu, vendar posamezni občani znova tam odlagajo smeti. V tej občini pripravljajo odlok z oštrimi sankcijami, ki bo učinkovitejši.

Šmarje pri Jelšah: razmišljajo o regijski rešitvi

Centralno odlagališče je v Tuncovcu, s katerim upravlja in ga nadzira Gokopova temeljna organizacija Komunalna. Na deponiji je dežurna služba, preko katere je mogoče najaviti dostavo odpadnih materialov in poravnati stroške. Ob občasnih akcijah je deponiranje brezplačno. Odlagališče v Tuncovcu bo še nekaj časa zadostovalo potrebam, vendar pa v občini že razmišljajo o priključitvi na regijsko odlagališče. V Tuncovcu, vendar na drugi lokaciji, je tudi odlagališče nevtralizacijskega apna iz proizvodnje v Steklarni Boris Kidrič Rogaška Slatina, vendar zdaj iščejo oziroma ocenjujejo druge možne lokacije za te nevarne odpadke. Poseben problem so črna odlagališča, ki jih v občini ni malo. Zato razmišljajo o povezavi med krajevnimi skupnostmi, občinsko cestno komunalno skupnostjo, tozdom Komunalna in komitejem za urejanje prostora in varstvo okolja. S skupno akcijo bi določili več manjših mest oziroma ustrezno opremljenih odlagališč za kosovne odpadke. V zvezi z odlaganjem posebnih odpadkov se v občini pridružujejo regijski akciji, da je tisti, ki takšne odpadke proizvaja, dolžan tudi zanje poskrbeti.

Titovo Velenje: neustrezen prostor

Centralno odlagališče komunalnih odpadkov je izven Titovega Velenja, v smeri proti Hrastovcu. Deponija odpadkov je locirana v nekakšni vdornini, nastali zaradi kopanja premoga. Prostor je zelo neprimeren zlasti za odcedne vode, ki jih morajo po čiščenju v večih fazah odvesti od nameščenih čistilnih naprav. Vekos, tozdom komunalna oskrba Titovo Velenje, ki upravlja z odlagališčem, si že nekaj let prizadeva razširiti odlagališčni prostor, predvsem pa težijo k iskanju novega prostora, kamor bi v prihodnje lahko deponirali odpadke.

Žalec: proti širitvi odlagališča

V žalski občini je odlagališče odpadkov urejeno v opuščnem glinokopu na Ložnici. Za odvoz odpadkov skrbijo delavci Javnih naprav iz Celja, ki na deponiji tudi skrbijo za zasipanje odlagališča. Odvoz odpadkov je možen vsak dan, pred kratkim pa so pred vhodom uredili zapornico in postavili kontejner. Tam lahko občani odlagajo svoje odpadke tudi ob sobotah in nedeljah, ko na deponiji ni varnostnika. Deponija postaja pretesna, zato so v občini razmišljali, da bi jo razširili. Vendar so temu nasprotovali krajanj Ložnice in predvsem prebivalci novega zaselka Škafarjev hrib, saj bi bila deponija v njihovi neposredni bližini. Zato se v žalski občini dogovarjajo za skupno urejanje problema z ostalimi občinami na Celjskem. Poleg te osrednje deponije pa je v žalski občini več kot tristo črnih odlagališč.

SVET MED TEDNOM

Piše Slobodan Vujanović

Idilika mini vrha

Dvodnevni ameriško-sovjetski mini vrh, srečanje zunanjih ministrov Jamesa Bakerja in Eduarda Ševardnadzeja, je bilo po splošnih ocenah opazovalcev najproduktivnejše od vseh tovrstnih srečanj v zadnjih letih. Kako to, da sta Baker in Ševardnadze zasenčila celo spektakle med Reaganom in Gorbačovom? Najprej je bilo to že »aventično« neprotokolarno in prijateljsko ozračje med sogovornikoma, saj sta pomembne dogovore sklenila kar na planem, v idiličnem okolju narodnega parka Grand Teton v Wyomingu. Za nameček sta še skupaj poribarila in celo odletela v istem letalu v Washington, kar je v tovrstnih srečanjih dogodek brez primere.

No, vmes pa je ministroma uspelo skleniti še vrsto konkretnih dogovorov, tako o nadzoru kemičnega orožja, proizvodnje in zaloga jedrskega orožja, preverjanje spoštovanja dogovorjenih omejitev pri proizvodnji strateških raket in pri jedrskih poskusih. Najbolj pa je odjeknila popustljivost Moskve glede ameriške »vojne zvezd«, katere odpoved ne postavlja več kot pogoj za sklenitev sporazuma o omejitvi strateškega oboroževanja (mimogrede, George Bush in njegova administracija že tako jasno namigujeta, da nad »vojno zvezd« nista tako navdušena, kot je bil predsednik Reagan). Kremelj je tudi privolil v brezpogojno demontažo spornega radarskega sistema Krasnojarsk v Sibiriji.

Vse to naj bi pripravilo tla za nadaljnje, korenitejše poteze v razorožitvenem procesu med velesilama. Zdaj je tudi Beli hiši očitno že povsem jasno, da Gorbačov misli resno s svojo perestrojko, za katero mu je med drugim lajšanje oboroževalnega bremena še kako potrebno. In ker je očitno, da se je v vsej Vzhodni že sprožila pravcata vojna med reformisti in konzervativci, je jasno tudi, da Washington ne bo najbrž odtegnil pomoči »svoji« strani.

Gotovo so bile težave sovjetske perestrojke ena osrednjih tem pogovorov na mini vrhu, vendar je o tem v javnost pricurljalo bolj malo. Oba ministra sta dosegla, da je bilo njuno srečanje vsaj na zunaj videti kot nova etapa v zblizjevanju med velesilama. Potrdilo in nadaljevalo pa naj bi jo srečanje na vrhu med predsednikom Georgeom Bushom in Mihailom Gorbačovom, predvidoma konec pomladi prihodnjega leta. Kratka ali dolga doba glede na sedanjo dinamiko dogajanja v svetu in zlasti v Vzhodni Evropi?

Drnovšek pred OZN

V New Yorku se je začelo 44. zasedanje generalne skupščine OZN. Med prvimi govorniki splošne razprave je bil tudi predsednik predsedstva Jugoslavije Janez Drnovšek, ki je svetovni državniški in diplomatski zbor seznanil predvsem z rezultati nedavnega 9. vrha neuvršenih v Beogradu. Janez Drnovšek je izhajal iz splošne ugotovitve, da redno jesensko zasedanje generalne skupščine tokrat poteka v ozračju ugodnih mednarodnih odnosov. Nato je povzel prioritete naloge, ki so si jih zadale neuvršene države na beograjskem vrhu.

Te so – prizadevanje za ohranitev miru, razorožitev in mirno reševanje sporov; skupno iskanje učinkovitih in sprejemljivih rešitev vprašanj mednarodnih ekonomskih odnosov (zlasti problema dolgov); podpora vsem ljudstvom, ki se žive pod tujo dominacijo; podpora PLO in sodelovanje pri odpravljanju kriznih žarišč; varovanje življenjskega okolja; popolno uresničevanje človekovih pravic in svoboščin. Zadnji dve temi sta se prvič znašli v ospredju kakega srečanja neuvršenih. Sicer pa je Drnovšek požel priznanja za svoj govor, ki v zvezi z neuvršenimi ni vseboval agresivne retorike, temveč je predstavil sodobnejšo podobo neuvršenosti.

Kaj bo s Kambodžo?

Te dni naj bi Hanoj uresničil obljubo o umiku vseh svojih vojakov iz Kambodže, kjer so 11 let nudili »bratsko« pomoč satelitskemu režimu. Trojna odporiška koalicija na čelu s princem Norodomom Sihanukom trdi, da je v uniformah režima v Phnom Penhu ostalo še na tisoče preoblečenih vietnamskih vojakov. Ali je to res, pravzaprav ni poglavitno vprašanje. Najusodnejše je gotovo vprašanje narodne sprave, ki je štiri kamboške frakcije v zadnjih mesecih ko je bilo že jasno, da je vietnamski umik le še vprašanje časa niso uspeli doseči.

Gre zlasti za problem delitve oblasti, pri čemer režim premiera Hun Sena in njegovi vietnamski zaščitniki odločno zavračajo, da bi bila v tej udeležena daleč najmočnejša odporiška grupacija – zloglasni Rdeči Kmeri. Princ Sihanuk (ki osebno niti sam ni naklonjen Rdečim Kmerom, niti z njihovo domnevno »demokratskejšo« podobo) pa trdi, da bi bila izločitev Rdečih Kmerov politično nerealistična. Ključ kambodškega voza je v bistvu nespravljivost dveh komunističnih partij, Rdečih Kmerov in Kampučijske ljudske revolucionarne partije, ti pa sta »podružnici« prav tako zagrizeno sprtih Kitajske in Vietnama. Le politični čudež torej lahko prepreči nadaljevanje državljanske vojne in kambodške tragedije.

Japonci najvarčnejši

Po raziskavi tokijske Bank of Japan je letos povprečno japonsko gospodinjstvo prihranilo 68.700 dolarjev, kar je 10,6 odstotka več kot v prejšnjem letu. Pri tem je 80 odstotkov gospodinjstev prihranilo 16 odstotkov letnih dohodkov. Prebivalci drugih razvitih držav so bili precej manj varčni, tako povprečno ameriško gospodinjstvo namenja za »težke čase« 5,6 odstotka dohodkov, britansko pa le 0,8 odstotka. Več kot petina japonskih gospodinjstev ima prihranjeno več kot 103.000 dolarjev (približno 3,6 milijarde novih dinarjev po trenutnem tečaju), polovica družinskih prihrankov pa je manjša od 48.000 dolarjev. Domnevamo, da se primerjalne analize prihrankov naših gospodinjstev nihče ne bo lotil...

Konus v podjetje

V konjskem Konusu pripravljajo reorganizacijo delovne organizacije v podjetje. Referendum za ta korak bo v decembru, osnutek, ki je pripravljen, pa reorganizacijo predvideva po strateškem programu razvoja, ki je nastal na VEKS Maribor z dr. Antonom Haucom na čelu.

Bistvo tega projekta je, da bi namesto tozdov v Konusu uvedli proizvodne programe. Zdaj je v Konusu 6 proizvodnih tozdov, 5 blagovnih hiš in 2 skupnosti skupnih služb. Z novo organiziranostjo bi dobili 5 proizvodnih programov: umetno in naravno usnje kot term, transportno pogonski jermeni, program široke potrošnje in program ekologije. Trgovinska dejavnost pa bi bila organizirana v okviru marketinga. Za opravljanje del skupnega pomena bi bila ena delovna skupnost. Poslovanje predvidevajo reorganizirati po področjih dela. Tako zasnovan program reorganizacije temelji na tržnem konceptu poslovanja, pravijo v Konusu. Osnutek projekta je torej izdelan, predlog pa bo šel v javno razpravo.

MP

O plačah naj odločajo podjetja

Različni odzivi na nov vladni predlog o izplačevanju osebnih dohodkov

Izplačevanje osebnih dohodkov največ do višine obračunane osebnega dohodka zadnjega meseca predhodnega obračunskega obdobja bi ob 30-odstotni mesečni inflaciji razvrednotilo realne osebnih dohodke, predvsem pa bi tak ukrep pomenil tudi bistven poseg na področje izplačil plač! Takšna je le ena, v tem primeru zbornična, med številnimi pripombami na račun novega vladnega predloga glede izplačevanja osebnih dohodkov. Sodeč po anketi med gospodarstveniki tudi na našem območju nov predlog ni sprejet z navdušenjem. Pa vendar, nekateri ga vsaj v nekaterih delih ne bi kar tako zavrgli.

Zvezna vlada meni, da tudi povzraščanje plač glede na rast življenjskih stroškov povečuje inflacijo, zato predlaga akumulativnost kot edino merilo za njihovo izplačevanje. Menda se tudi v zisu zavedajo, da naši realni dohodki že celo desetletje upadajo, vendarle pa imajo pred očmi predvsem, letošnje kratkoročne negativne učinke avtomatičnega prilagajanja plač življenjskim stroškom.

Prave primerjave tudi vlada nima, opirajo pa se predvsem na podatke SDK Jugoslavije, ki sicer dovolj jasno govorijo o zmešnjavi pri povečevanju plač v letošnjem prvem polletju. Menda so se plače realno povečale bolj, kot se je povečala produktivnost in, kar je še posebej zaskrbljujoče, nominalni osebni

dohodki so pri podjetjih, ki so slovala pozitivno, naraščali počasneje kot pri zgubarjih.

Zdi se mi nelogično, da si delijo plače tam, kjer ne dosegajo rezultatov. Tega preprosto ne razumem več, saj višina plač ni odvisna od tega, ali kaj ustvari ali ne. Zato se mi zdi ukrepanje na tem področju potrebno. Ni pa mi jasno, kako bo to ob predlaganem načinu možno uresničiti. Mesečno bodo lahko rezultate spremljali le tam, kjer imajo avtomatsko obdelavo podatkov. Mi na to še nismo pripravljeni, je za deveto komentiral Mitja Urisk, direktor libojskega KIL-a.

Kot je znano, zvezna vlada predlaga, da bi bilo mogoče osebne dohodke izplačevati le v višini, ki jo dovoljujejo rezultati poslovanja, ugotovljeni ob polletnem oziroma letnem obračunu, vmes pa jih je mogoče povzraščati le v primeru, če je narejen tudi mesečni obračun. A tudi tam, kjer so računalniško dobro podprti, predloga ne sprejemajo odprtih rok. Tudi v Konusu ne, kjer bi morali po besedah Ivana Umnika, direktorja splošno kadrovskega sektorja, podjetja najprej usposobiti za to, da bi bila sposobna brez pretresov izpeljati napovedane spremembe. Dokler namreč Konus ni v stanju izterjati 190 milijard dinarjev od kupcev svojih izdelkov po Jugoslaviji, so tudi napovedane spremembe v zvezi z izplačili osebnih dohodkov, vezane na dejansko mesečno realizacijo in dohodek podjetja, nemogoče. Če bi predloge

sprejeli, bi morali kvartalno zamrzovati osebne dohodke delavcem, kar pomeni, da bi kljub dopuščenim poračunom izgubljali boj z inflacijo.

Da novi način vodi v še večjo administracijo, meni tudi Ljudmila Cizej, članica KPO celjskih Zlatarn, ki opozarja, da bi ob takšni obliki »zamrznitve« osebni dohodkov spet prišlo do kršenja dogovorjenega, s tem, ko bi organizacije pristojnim posredovalce »hišne številke«. To je seveda kaznivo in nevarno, a v naši praksi že skoraj vsakdanje. V tržnem gospodarstvu mora tudi o plačah odločati podjetje samo, meni Cizejeva, ki je nezadovoljna tudi z vladnim predlogom glede trodnevnega odliva prometnega davka, kar seveda spet pomeni mnogo več dela.

Plače morajo temeljiti na rezultatih dela, menita tudi Dare Urbanc, direktor Steklarja in Miran Bevc, direktor Alposa. Dokler imamo tak obračunski sistem, da lahko vsak dela kar hoče, je tudi vseeno, kakšen sistem imamo pri osebnih dohodkih, meni prvi, medtem ko Miran Bevc pravi, da se podjetja že kar nekaj časa tudi pri plačah ravna po akumulaciji in so zatorej takšne omejitve nesmiselne. Trg in konkurenca in omejitve pač ne gredo skupaj.

»Vemo tudi, kako je bil (ne) upoštevan družbeni dogovor. Edino merilo za plače morajo zato biti rezultati dela. Vsaka kolikor toliko podjetna sredina pa mora znati sama razdeliti denar za

naložbe in delitev. Stvari pa se tudi ne bodo premaknile, če ne bomo v življenju spravili vsega tistega, kar določa zakonodaja glede stečajev,« je dodal Miran Bevc.

Kaj več kot predlogov, o katerih še razpravlja, zaenkrat ni. Tudi SDK še ni prejela nič uradnega in tudi Dušan Drofenik, pomočnik direktorja SDK Celje, je zadevo komentiral na osnovi časopisnih novic: »Če bo obveljalo to, kar piše v sredstvih obveščanja, da bodo morale biti plače v sorazmerju z rezultati, potem je tak sistem vprašljiv. Velja namreč le obračun z našim pečatom. Fizično nismo na to pripravljeni. Ne mi, niti podjetja. Zato se sprašujem, če nove predloge vsi skupaj pravilno razumemo, saj se mi zdi, da naj bi družbeni dogovor veljal še naprej, le da bi bila rast bistveno upočasnjena, je dejal Drofenik, ki je komentiral tudi predlog, da naj bi ne likvidna podjetja izplačevala osebne dohodke, večje od zajamčenih le v primeru, če bi prej poravnala vse druge obveznosti. Po tem predlogu bi bili na zajamčenih osebnih dohodkih že lep čas delavci Sipa in pred njimi Ema, Metke itn. (v slednjih se je likvidnostni položaj izboljšal). Kako bo v bodoče, pa je odvisno predvsem od kreditno monetarne politike. Če bo banka svoje »pipe« priprla in če bo ukinjena tudi menica, bi po tem predlogu bil na zajamčenih osebnih dohodkih kar precejšen del našega gospodarstva, da o družbenih dejavnostih ne govorimo. Kaj bomo dobili, pa bo znano kmalu; želimo le, da bi odločitve o izplačevanju osebnih dohodkov prepustili podjetjem.

RADO PANTELIC

Hmežad naj bi postal skupno podjetje

Pogovor s podpredsednikom sozda Danetom Rincem

Sestavljena organizacija Hmežad združuje danes osemnajst delovnih organizacij, ki se razprostirajo od Stajerske do Krasa, 4530 delavcev živi pod Hmežadovo streho, vsi so danes pod udarom preobrazbe po zakonu o podjetjih. V predlogu, ki so ga pripravili na sozdu in ga ponudili v predhodno javno razpravo, so se opredelili za podjetniški model skupne organiziranosti. O tem, kam gre Hmežad in kako si predstavlja skupno pot v prihodnje smo se pogovarjali s podpredsednikom kolektivnega poslovnega organa Hmežada Danielom Rincem.

Rinc: »Sedanja oblika ima vsa obeležja administrativne združbe, združbe z vsemi karakteristikami dogovorne ekonomije. V prihodnje želimo postati skupno podjetje, povezano s kapitalom. Članice naj bi združevale del svojega premoženja v skupno obliko. S predlogom, ki smo ga opredelili v dveh variantah, se je strinjalo precej naših članic. Le-te naj bi združevale tisto, kar je bilo združeno že doslej, torej vsa osnovna sredstva za delovno skupnost, interno banko in podobno. To so bila doslej tako imenovana združena sredstva, ki naj bi po novem postala kapital nove skupne oblike. Poleg tega naj bi članice prispevale okrog pet milijard za obratna sredstva. Kdor tega ne bo izpolnil, pač ne bo imel več mesta v Hmežadu. Nemogoče je namreč graditi na administrativnih združbah, obenem pa govoriti o tržnem gospodarstvu. Skupna oblika bo ostala, o tem ni dileme, to stališče je podprla tudi komisija za organiziranost, ki jo je imenoval delavski svet sozda. Hmežad je treba obdržati kot skupno obliko, ki naj razvija finančno področje, marketing in ima naj skupno razvojno funkcijo.

Doseči skupno pot bo težko, članice je veliko in nekatere, tu mislim predvsem Agrino, poskušajo ubirati lastno pot.

Rinc: »Agrina je nastala iz komercialnega oddelka in po dogovorih je bila nosilka trgovske dejavnosti. To svojo pravico je zelo učinkovito izkoristila, se zelo razvila in pri-

šla do faze, ko si želi nekaj več. Treba je vedeti, da ima Agrina zelo močne strokovne službe, ki jih sozda nima; če odštejemo 35 ljudi v računalniškem centru, ima sozda le 15 ljudi z visoko izobrazbo. Zaradi tega Agrina strokovne službe lahko konkurirajo sozdu in ravno zaradi tega postaja sozda za Agrino manj interesanten. Razmišljajo o manj čvrsti povezanosti znotraj sozda, konkretno so predlagali skupnost podjetij, ki bi imela finančno funkcijo, opravljala bi del marketinških funkcij in nastopala proti državnim organom. Ta predlog je glede na ostale članice najbližja varianta in ta predlog po mojem globokem prepričanju vendarle želi obdržati status quo, obremenjen je z ostanki dogovorne ekonomije. Skupen nastop proti državnim organom, kar je bila značilnost sozda, je potreben le, če je podjetje v večji meri odvisno od države. Če pa gremo v tržno gospodarstvo, potem ta odvisnost odpade in firma ne rabi advokata, ki bo v njenem interesu komuniciral z držbenimi organi.

Nekatere članice očitajo sozdu, da ste zanemarjali predvsem razvojni vidik, da je s strani sozda bilo zelo malo narejeno na razvojnih usmeritvah.

Rinc: »Kritika bi bila na mestu, če bi te iste članice omogočale zaposlovanje strokovnjakov. Do lanskega leta Hmežad ni imel človeka, letos imamo enega diplomiranega ekonomista in eno pripravnico, ki delata na tem področju. Mislim, da se stvari že premikajo,

narejeni so projekti, s katerimi so naše članice že konkurirale za razvojni dinar, prav tako za sredstva iz sklada manj razvitih.

Kakšno usodo ste namenili gostinstvu, dejavnosti, ki v tem vašem sozdu močno šepa?

Rinc: »Gostinstvo skušamo reorganizirati tako, da bi pritegnili čimveč privatnega in družbenega kapitala. V oba hotela, v Zalcu in Preboldu, bi radi za direktorje namestili uspešne gostince, ki bi bili pripravljeni vložiti tudi svoj del kapitala. Gostinstvo v tem trenutku posluje na robu rentabilnosti. Dejstvo je, da hotelska dejavnost v takšnih manjših krajih ne more biti akumulativna, še zlasti ob sedanjih družbenih dajatvah. Nujno je po naši oceni ustanoviti nova podjetja z omejeno odgovornostjo in pa seveda pritegniti privatni kapital.

Torej se je vendarle pokazalo, da gre za, lahko bi temu rekli, politična hotela, ne pa realne naložbe, ki bi z dobičkom opravičile svoj obstoj.

Rinc: »Težko bi dajal ocene, tukaj sem šele leto dni. Dejstvo je, da je Zalec hotel potreboval, že zaradi nočitvenih zmogljivosti, ker privatnega sektorja tukaj ni. V Preboldu pa poskušajo predvsem s turizmom; Nizozemci so tam redni gostje, vendar vse to še ni dovolj.

Kaj lahko rečete o izvozni dejavnosti v prihodnje. V okviru sozda deluje Export Import, zdaj načrtujete ustanavljanje tako imenovane Agie, ki bo nadaljevala delo konzorcija za Malto. Ali to ne pomeni podvajanja izvozne dejavnosti znotraj Hmežada?

Rinc: »Export Import sodi med naše najbolj uspešne organizacije, stopa z velikimi koraki naprej in za trideset odstotkov povečuje svoj izvoz. Za 30 odstotkov vrednostno v dolarjih, ne v dinarjih. Konzorcij je oblika, ki je nastala za potrebe desetih članic, pa tudi organizacij izven Hmežada. Vendar konzorcij ni pravna oseba, ki bi lahko poslovala na tržišču. Zato naj bi konzorcij spremenili v podjetje. Ali gre tu za konkurenco ali ne, je težko reči. Konec koncev zdrava

konkurenca tudi nikomur ne more škodovati.

Nova zakonodaja vam omogoča vlaganje tujih partnerjev. Ali v sozdu razmišljate tudi o teh možnostih?

Rinc: »Ustanavljamo novo lesno podjetje v Šempetru. Bivši Lik je Hmežad kupil na kredit za dobro milijardo, septembra je premoženje vredno 23 milijard in to poskušamo vložiti v novo lesno podjetje skupaj z enim ali dvema tujima partnerjema. Ker stvari še niso podpisane, o tem ne bi govoril. Povem lahko le, da se je proizvodnja v tem mesecu dvakrat povečala, računamo na štirikratno povečanje, prihodnje leto bomo prodali 48 tisoč kvadratnih metrov tako imenovanih masivnih front, iztržek bo znašal okrog tri milijone nemških mark. V Hmežadu nameravamo podjetje ustanoviti, dokazati, da znamo dobro delati, potem pa naj tudi partnerji vložijo svoj kapital. Poleg masivnih front za potrebe lesne industrije v Šempetru dobro dela tudi žaga; rezan les je odličen izvozni artikel, za vlaganje se zanimajo tudi italijanski partnerji. Tako naj bi podjetje v Šempetru postalo eno najuspešnejših delov naše skupnosti.

Ob vseh teh pogledih v prihodnje sva obsla kmetijstvo, ki je nekje najpomembnejši del Hmežada. Kakšne so usmeritve na tem področju?

Rinc: »Kmetijstvo bo, kot kaže, še nekaj časa ostalo pod skrbništvom države. Sedanje cene kmetijskih proizvodov ne obetajo perspektive in podatki, s katerimi razpolagamo, nas zaskrbljujejo. Letos smo namreč dobili v Hmežadu bistveno manjšo subvencijo, višje so bile obresti pri vseh kreditih. V Hmežadu bomo vsekakor razvijali oba sektorja, družbeni in zasebni, razvijali pa naj bi boljši plasma kmetijskih pridelkov. Ravno zaradi tega smo pod skupno streho sprejeli temeljno organizacijo Name. Preko nje želimo širiti trgovsko mrežo in prodajo kmetijskih proizvodov, kajti doslej je bil Hmežad na tem področju preveč proizvodno naravnan, premalo pa smo se trudili za plasma pridelkov na tržišču.

IRENA JELEN-BAŠA

Kors ne spreminja poslovne strategije

Podcenjena inflacija lahko za proizvajalce pomeni nizke cene, prav to pa naj bi bil vzrok izgube, ki so jo v prvem polletju zabeležili v Korsu iz Rogaske Slatine. Hkrati pa tudi velja, da kakovostni izdelki vključujejo tudi visoko, konkurenčno ceno, to pa je bistvo Korsove poslovne usmeritve, od katere ne bodo odstopili. V Korsu pa se tudi zavedajo, da je potrebno še veliko storiti za mirno in trajno plovbo na svetovnem oblačilnem trgu: s tehnološko preno, organizacijo dela in kadrovske politiko se približati standardom najuspešnejših tujih proizvajalcev konfekcije.

Primerjava z lanskoletnimi rezultati kaže, da je prihodek približno enak kot lani, vendar je bistveno spremenjena struktura. Na domačem trgu je bilo prodanih 101.734 kosov konfekcije, kar je za 10,8 odstotka manj kot lani, v izvozu pa je bilo prodanih 122.281 kosov konfekcije, to je za 10,5 odstotka več kot lani. Zaostanek za načrtovano proizvodnjo znaša 11,8 odstotka.

O izgubi, ki so jo zabeležili v prvem polletju, je glavni direktor Franc Mlaker povedal: »Glavni krivec zanjo je izpad prodaje na domačem trgu, za 20 odstotkov manj kot smo pričakovali. Vzrok je seveda inflacija, ki smo jo podcenili. Očitno je, da smo postavili prenizke inflacijske pogoje, prenizke cene.

Na tujih trgih je bilo manj glavobolov, izvoz so uresničili po načrtu in sedaj zajema že visokih 50 odstotkov deleža v ustvarjenem prihodku. Slabost je le v usklajevanju vrednosti marke in dinarja, saj se zdalec ne dosega tempa inflacije, kar slabša finančno sliko doseženega izvoza.

Sicer pa Kors nastopa na tujem trgu zaenkrat le v tako imenovani »lon« obliki. Kmalu pa bodo poskušali na tuj trg ponuditi tudi lastno kolekcijo, skupaj še s tremi slovenskimi podjetji: Jutranjko, Labodom in Tekstilom. Z nekim nemškimi podjetjem bi ustanovili mešano firmo, ki bi imela os-

novne naloge prodajati njihove »izvirne« izdelke.

»Lon« strategija temelji na načelu, da se povezujejo s partnerji, čigar oblačila dosegajo višji oziroma visoki cenovni razred. Druga poslovna strategija bi bila proizvodnja nižje kvalitete, kar seveda pomeni tudi nižji cenovni razred. Tam pa je konkurenca bistveno večja, nanjo pa v zadnjem času močno pritiskajo tudi proizvajalci iz azijskih dežel. Tako so Korsove bunde s cenami od 250 do 300 mark dosegle nadpovprečno visok kakovostni razred, prodriji pa so tudi v najvišji z bundami za 800 do 900 nemških mark.

V Korsu so odločili nadaljevati takšno usmeritev. Vendar samo z obstoječimi zmogljivostmi, s sedanjo tehnologijo, organizacijo dela in kadrovske politiko, to kmalu ne bo več mogoče. Franc Mlaker: »Ne gre se več zanašati z resnico o »tradicionalni« ogroženosti tekstilne industrije zaradi razmer na trgu in obenem njeni večni trdoživosti, seveda na račun nizkih plač (podobna situacija je tudi v svetu). Moramo se opremiti s kompiutersko tekstilno tehnologijo, ki omogoča bistveno večje prihranke, večjo produktivnost. Večji prihranke je pogoj, da bomo lahko zadovoljevali naše partnerje s kakovostjo, roki in da bomo z visoko ceno, ki jo bo objektivno mogoče doseči, tudi nekaj zaslužili.

Zaradi teh ciljev so tudi zastrili kadrovske politiko (v podjetju je trenutno zaposlenih 550 delavcev, v glavnem žensk). Zaprta so vrata za ljudi, ki nimajo ustrezne kvalifikacije, počasi se bodo odrekli delavcem, ki so znanje pridobili s priučevanjem. Zavedajo se namreč, da je zahteven hitro spremenljiv trg pokopal velikoserijsko proizvodnjo, ki ji je nizko strokovno znanje še zadostovalo. Uveljavljajoča se »individualizacija« proizvodnje pa zahteva delavce s širokim strokovnim znanjem.

ROBERT GORJANC

RING

Kataster posebnih odpadkov nepopoln

Reševanje problema odlaganja posebnih odpadkov v regiji je v poletnih mesecih zastalo, vendar na Komunalni v Celju ugotavljajo, da je zadnji sestanek predstavnikov občin v regiji prinesel nekaj sprememb.

Pred meseci so v Komunalni, ki vodi aktivnosti za regijsko rešitev problema odlaganja posebnih odpadkov, ugotavljali, da se s skupnim reševanjem strinja le del občin. V celoti so k skupni rešitvi pristopile občine Celje, Zalec, Titovo Velenje in Sentjur.

Na zadnjem sestanku predstavnikov občinskih komitejev za urejanje prostora, ki so se ga udeležili predstavniki vseh občin, pa so ocenili, da je najustreznejše enotno reševanje problema. Za to se zavzemajo tudi številne delovne organizacije, ki imajo vse več težav s skladiščenjem svojih posebnih odpadkov. Hkrati so na sestanku ugotovili, da je kataster odpadkov, ki ga je izdelala medobčinska gospodarska zbornica v Celju, nepopoln, saj so podatke dajale same organizacije in ti sedaj v nekaterih primerih ne ustrezajo več. Kataster naj bi dopolnili občinski inšpektorji.

Komunala bo tudi naročila tehnološko-ekološki projekt ravnanja z odpadki, ki naj bi opredelil, kaj bodo lahko vračali v predelavo, kaj sežigali v bodoči centralni sežigalnici za vso Slovenijo in kateri del odpadkov bo treba deponirati.

TC

Nakit za lepoto roke

V ponedeljek so v celjskih Zlatarnah odprli četrto mednarodno zlatarsko delavnico. V njej sodeluje dvanajst mojstrov zlatarstva in oblikovanja iz Jugoslavije in dežel skupnosti Alpe-Jadran.

Tokrat ustvarjajo pod geslom »Nakit za lepoto roke«, osrednji cilj ustvarjanja v zlatarski delavnici pa ostaja isti kot prejšnja leta: izme-

njava in obogatitev strokovnih izkušenj in znanja ter iskanje novih možnosti zlatarske tehnike. Zaradi takšne zasnovanosti so tudi pravila, ki določajo udeležbo v delavnici zelo stroga – sodeluje lahko največ sedemnajst strokovnjakov, ki so za svoje izdelke že dobili priznanja.

Izdelke, ki nastajajo v letošnji mednarodni zlatarski

delavnici, bo v petek ocenila posebna komisija, v soboto pa jih bodo razstavili v celjskem Likovnem salonu. Zlatarska delavnica pa je le uvod v pester program prireditve, ki bodo spremljale letošnjo Zlatarsko razstavo. Ta bo v lapidariju Pokrajinskega muzeja od 13. do 20. oktobra.

NK Foto: E. MASNEC

Celjski komunalci so začeli prenavljati Gregorčičevo ulico

Celjani so letos obnovili kar lep del ulic v središču mesta; potem ko so delavci Tozda Ceste-kanalizacije že poleti končali z deli v Stanetovi ulici in tako prenovili še zadnji del takoimenovanega celjskega peš križa, ter nekaj kasneje končali z obsežno obnovitvijo križišča na Šlandrovem trgu, so se pred dnevi lotili še Gregorčičeve ulice.

Obnovili bodo del ulice od križišča v Vodnikovo do križišča v Miklošičevo ulico, z deli pa naj bi končali do konca tega leta. Gre za temeljito obnovo ulice, ki je bila

v načrtu že v začetku septembra, vendar so jo zaradi obrtnega sejma predstavili za mesec dni. Zaradi del bodo namreč potrebni obvozi in bo na nekaterih ulicah v središču mesta (predvsem Vodnikovi in Kocbekovi ulici) nekoliko večja gneča, ki si jo med obrtnim sejemom, ko so bile celjske ulice že tako prenatrpane z avtomobili, ne bi mogli privoščiti.

Težava je tudi, ker je ob tem delu Gregorčičeve Zdravstveni dom z nujno medicinsko pomočjo. Zaradi tega so morali urediti odvoz za reševalne avtomobile, da

ne bo zastojev, medtem, ko bodo za pešce uredili dohode do Zdravstvenega doma.

Komunalci bodo Gregorčičevo ulico temeljito obnovili z vsemi komunalnimi vodi, ki potekajo pod asfaltno prevleko. Ulica bo dobila tudi ustrezno javno razsvetljavo in kolesarsko stezo. Gre za logično nadaljevanje obnovitvenih del, ki so jih opravili poleti na križišču na Šlandrovem trgu s tem, da naj bi prihodnje leto prišlo na vrsto še križišče Kersnikove in Gregorčičeve ulice, ki je neustrezno tudi z vidika prometne varnosti.

S.Š.

Zupančevi so našli zatočišče v župnišču

«Čeprav so z nami zelo prijazni, si vendar želimo svoj dom»

Pri vsaki naravni katastrofi se vedno najdejo pomagalci, ki jih krutost povzroja narave prizadene najbolj. Tudi na laškem območju je ob zadnjih neurjih nastalo nekaj družin brez doma. Hiše jim je zasula zemlja in preplavila voda, stanovanalcem ni preostalo drugega kot da so pobrali, kar se je pobrati dalo in odšli. Za mnoge so se v tistem trenutku začela iskanja. Kako naprej? Obup ne pri-
sa ničesar.

Ena izmed najbolj prizadetih družin je Zupančeva iz Brez. Pred nekaj leti so se preselili v Sentrupert. Družina so jih takoj sprejeli. Ko so prišli v novo stanovanje v Breze 13, ni bilo niti električne, niti ceste. Pridnimi rokami so si uredili dom, v katerem je bilo poogoče dostojno živeti. Vse do 19. avgusta.

Tisto »sodno« sobotno popoldne jim je uničilo skoraj vse. Dvanajstletni Janez je prisrečno našel svoj se-
petro in Silvo. Oče Da-
je kot zagreti gasilec po-
gal gasiti požar, mama
nica je pomagala na sedmi-

ni. Tistega dne so namreč pokopavali prejšnjega župnika. Ko je začela dreti voda, je mali Janez zagrabil objokani in prestrašeni sestrici in ju povedel pred tisti zidani del hiše, ki je kljuboval priti-

V akcijo za pomoč prizadetim se je vključil tudi Nedeljski Dnevnik, ki se je »zavezal«, da bo Zupančevim s pomočjo bralcev pomagal zgraditi novo hišo.

skom zemlje. Tako so ostali živi.

Zupančevi so ostali živi in zdravi, toda brez stanovanja. Takoj so jim seveda pomagali na občini v Laškem, v Emu, kjer je zaposlen Dani, na Skupnosti otroškega varstva in še kje. Tisto kar je najbolj pomembno – začasen dom – pa jim je velikodušno ponudil novi župnik Izidor Pečovnik, ki je tudi sicer v kraju zelo priljubljen. In tako so se začasno naselili v šentrupertskem župnišču. »Zelo prijazni so z nami«, pravi Anica, »toda vseeno si želimo svoj dom.«

Morda niti ne bo tako dolgo, ko ga bodo zopet imeli. Sosed Arlič jim je že ponudil, za plačilo se še niso zme-

nil, nov kos zemlje in Zupančevi upajo, da bodo letos hišo že postavili do prvega nadstropja. Še posebno, če jim bodo posamezniki in organizacije tudi vnaprej pomagali.

Ob usodi Zupančevih se je

VOJKO ZUPANC

»Novopečeni« župnik Izidor Pečovnik in prizadeta družina pred župniščem v Brezah ali v Sentrupertu, kot veliko raje svoj kraj imenujejo domačini.

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Kakšen film bomo doživljali?

Dr. Janeza Drnovška, predsednika predsedstva SFRJ, ki se je v sredo zjutraj vrnil iz New Yorka – tamkaj je skupščini Združenih narodov razlagal zadnje dogajanje na vrhu gibanja neuvršenih – na brniškem letališču niso pričakali tanki.

Sploh jih ne bo v Slovenijo, tako kot so prihrumeli na Kosovo, pravijo optimisti. Ne hvalite dneva pred večerom, opozarjajo pesimisti in dodajajo, da Slovenija v svojem boju za suverenost – ekonomsko, narodno, kulturno, državno – ostaja spet popolnoma sama.

V ušesih nam še odzvanjajo opozorilne besede, ki jih je na plenumu CK ZKJ v torek zvečer v centru Sava izgovoril predstavnik komunistov v JLA Petar Šimić. Rekel je, da se ne bo dobro končalo, če bo skupščina SR Slovenije sprejela dopolnila k republiški ustavi, zaradi katerih so »vojaki in starešine JLA vznemirjeni« in za katere »komunisti v JLA« menijo, da so v nasprotju z ustavo SFRJ in še zlasti zato, ker naj bi bilo eno od dopolnil naperjeno zoper oborožene sile (pravica do posega v Slovenijo oziroma v kak njen del).

V tej protislovenski gonji, ki ji ni videti konca, argumenti ne veljajo več. Niti tisti temeljni, da lahko (proti)ustavnost slovenskih dopolnil začno raziskovati ali ugotavljati šele tedaj, če bodo res sprejeta.

In kaj zdaj? Čeravno je napovedovanje izredno tvegano, bi se dalo reči – medtem ko so delegati v skupščini SR Slovenije, hkrati pa že teče rotacijski stroj v tiskarni Dela s to številko Novega tednika – da bo 27. september 1989 pomenil dan, ko so bile sprejete spremembe slovenske ustave.

Če je že Momir Bulatović, predsednik črnogorskih komunistov, očital Slovence, da jemljejo Jugoslavijo kot kinematograf, v katerega prideš in greš ven, kadar hočeš, so morali člani CK ZKJ poslušati enkratni govor na tak cinizem. Lev Kreft jim je povedal, da plača vstopnico, ko gre v kinematograf, vendar natančno ve, ali bo gledal ljubezenski ali pornografski film, vedel bo tudi, kateri igralci nastopajo. V Jugoslaviji, kakršna je zdaj – na eni strani si slovenski komunisti prizadevajo za socializem po meri človeka, na drugi strani nekateri, zlasti v Srbiji, še zmeraj sanjarijo o enotnosti v Jugoslaviji, ki jo zagotavlja monolitna partija, povezana v eno z ljudstvom – pa se ne ve, kakšen film je na sporedu in kdo v njem igra glavno vlogo. Zato bi se morali, zlasti ko gre za izhodišče za novo ustavo Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki je bila zamišljena tudi kot republika dela, naposled le dogovoriti, kakšen film bomo gledali. Da nam bo všeč in da bomo vsi skupaj tudi kaj imeli od njega.

Ideja o Veliki Srbiji

Medtem ko Sloveniji očitajo, da »razbija« Jugoslavijo, ko povprečen srbski bralec civilnih glasil že vidi Slovenijo 1. oktobra v Avstriji ali kje druge zunaj Jugoslavije – časniki ga z velikimi naslovi bombardirajo dan za dnem, da je temeljni cilj Slovencev zgolj odcepitev ali pa vladajoč položaj v Jugoslaviji (bognasvaruj tega, da bi imeli res tako oblast) tudi v Srbiji načrtujejo morebitno novo (ki je hkrati stara) podobo države, vendar to ni protiuustavno ali sovražno dejanje.

Junak dneva v Srbiji Vuk Drašković, ki je med drugim tudi »odkril«, da v Makedoniji izvajajo »genocid« (pomor po slovensko) nad Srbi, da jih odganjajo z makedonske zemlje, ki je bila včasih srbska, in da jih denacionalizirajo (jim jemljejo narodnostne pravice in veljavo), ima načrt, ki ni zrasel samo v njegovi glavi:

»Če bi Jugoslavija razpadla, kar sicer ne bi želel, da bi se bilo zgodilo, mej Srbije ne bi krojili niti z avnojskimi niti z brionskimi niti z ne vem kakšnimi škarkari. Te zahodne srbske meje je določil Ante Pavelić tam, kjer so bila srbska koncentracijska taborišča, največja srbska morišča in požgane srbske cerkve in vasi. Mislim, da bi zahodne meje Srbije morale biti določene po načelih zgodovinskega in naravnega prava, in to glede na etnični zemljevid, ki je veljal 6. aprila leta 1941. Če bi Jugoslavija razpadla, bi glasovali Jasenovac, Jadovno, Glina, vse hercegovske, liške, kordunske in druge jame. To povem zato, da bi srbofobe in srbožrce z one strani Drine opozoril na razum in da bi jih odvrgel od ustaške ideje o Hrvaški od Subotice do Kotorja.«

In kakaj etnični zemljevid iz leta 1941? Zato ker gre za načrt o mejah, družbeni ureditvi in zunanji politiki Velike Srbije v obnovljeni Jugoslaviji po drugi svetovni vojni. Že takrat so sanjari o avtonomnih pokrajinah, ki bi bile sestavni del Srbije, vključevali pa so Dalmacijo, del bosanskohercegovskih območij, Knin in Šibenik s širšo okolico. »Čas zahteva zbiranje manjših držav v večje enote, zveze in bloke, od Srbov pa bodo to zahtevali tudi njihovi prijatelji. Srbi se bodo tem zahtevam radi odzvali, ker je to v duhu njihove zgodovinske misli na Balkanu,« je zapisal duhovni oče načrta Stevan Moljević leta 1941. Med prijatelje je takrat uvrščal Hrvate, Slovence in Muslimane, ki bi morali privoliti najprej v Veliko Srbijo in njene meje, potem pa bi z njo uredili vsa druga vprašanja.

Slovinci spet na vrhu

Medtem ko smo Slovenci potisnjeni v politične igre in izpostavljeni vse hujšim grožnjam, so hrvaški statistiki izračunali, da bi povprečna štirčlanska družina v Jugoslaviji avgusta potrebovala za preživetje 7.917.417 dinarjev. Da ne pozabimo, ko gre za tako zračunane življenjske stroške na mesec, da je največja postavka denar za stanovanje, prehrano, obleko in obutev, in sicer 6.288.633 dinarjev, za vsa življenjska veselja, vključno s cigaretami, kulturnim in športnim izživljanjem, pa je ostalo le 1,6 milijona dinarjev.

Če pa se iz povprečja, ki je samo teoretično, spustimo v praktične številke, potem bi moral biti družinski proračun štirčlanske slovenske družine avgusta 10.162.333 dinarjev, kar pomeni, da je povprečna slovenska družina kot prva prebila »zvočni zid« stroškov – eno staro milijardo! Tik za njo je z zaostankom 1,5 milijona din hrvaška družina, daleč zadaj pa je glede na stroške (ob tem da jih mnoge družine ne plačujejo) kosovska družina s 5.872.417 dinarjev za preživetje.

In vendar se tudi s slovenskimi plačami ne bomo preselili na Kosovo.

Ljubno spreminja podobo

Za napredek skrbijo predvsem sami

Med tiste krajevne skupnosti v mozirski občini, ki se lahko zadnja leta pohvalijo s številnimi uspehi, prav gotovo sodi tudi Ljubno, ki je bogatejša za mnoge pridobitve. Predsednik sveta krajevne skupnosti Rajko Pintar pravi, da vsega ne bi mogli uresničiti brez izjemne pripravljenosti ljudi, ki jim ni bilo žal ne časa, pa tudi ne denarja za vsesplošni napredek.

»Uresničili smo najpomembnejše načrte: asfaltirali smo cesto v Rastke, usposobili dvorano prosvetnega doma, v kateri je mogoče imeti tudi kinopredstave, in zgradili smo mrliško vežico, katere gradnja se je vlekla več let,« pripoveduje Pintar in dodaja, da zadnja dva objekta še nista povsem dokončana, da pa delno vendarle služita svojemu namenu. Sicer pa velja med uspehe zadnjih let prišteti tudi precej novih asfaltiranih cestnih odsekov v Radmirju, Okonini in na Ljubnem in precej boljše oskrbo s pitno vodo. K vsemu temu velja prišteti še vrsto drugih, manjših del, ki pa so vendarle pomembne za krajevno skupnost: od osvetlitve cerkva, kar daje kraju še poseben čar, do obnove brvi in kanalizacije. Ze v kratkem pa bo Ljubno

bogatejša tudi za 190 novih telefonskih priključkov.

Rajko Pintar pravi, da vendarle ostaja še precej nalog. Pridobiti bo treba gradbeno dovoljenje za novo pokopališče na Ljubnem in v Radmirju. Vse to je seveda povezano z denarjem, ki ga kronično primanjkuje. Ljubno dobi mesečno s samopripletkom kakšnih petdeset milijonov dinarjev. Ob naraščajočih cenah je to zelo majhna vsota, ki ne zadošča za kakšna bistvena dela. Denar je treba sproti obračati in se znajti na vsakem koraku. V krajevno blagajno dobijo denar tudi od cestno komu-

nalne skupnosti (predvsem za nekaj peska in pluzenje cest pozimi) in od nekaterih organizacij združenega dela. Problem je pač takšen kot vsepovsod drugod – sistemsko financiranje krajevnih skupnosti še ni rešeno, čeprav se o tem govori že vrsto let, narejenega pa ni bilo ničesar. Razen tega seveda, da se na ramena krajevnih skupnosti vsako leto prenaša več bremen. Ljubno se pač ne more primerjati s kakšno krajevno skupnostjo, kjer je dovolj industrije, kjer imajo celo profesionalno zaposlene tajnike, propagandno-zabavno priredajo pa jim krajevni referendumi za uvedbo samopripletkov. Prav Ljubnčani s svojim krajevnim vodstvom pa dokazujejo, da je treba imeti predvsem rad svoj kraj, šele potem se je mogoče iti takšne ali drugačne akcije.

JANEZ VEDENIK

Šola občinske solidarnosti

Prizidek k vitanjski osnovni šoli, ki so ga Kongradovi delavci začeli graditi junija, v občini imenuje »šola občinske solidarnosti«. Denar za gradnjo prizidka so namreč v dobršni meri zbrale delovne organizacije v občini. Naložba je bila v predračunu ocenjena na 4 milijarde dinarjev. Za nakup opreme pa bo treba zbrati dodatna sredstva.

Osnovno šolo v Vitanju obiskuje okoli 350 otrok, ki zdaj zaradi prostorske stiske nimajo najboljših pogojev za učenje in življenje na šoli. S prizidkom bo šola v Vitanju pridobila 2 specializirani učilnici, garderobe za učence, kuhinjo in večnamenski prostor. Šola bo večja za 800 kvadratnih metrov. Da bi pri nakupu opreme prihranili nekaj denarja si bodo pomagali z dosedanjim opremo iz obstoječih učilnic, ki jo bodo prenovili. Dela pri gradnji prizidka k šoli napredujejo po predvidenem programu, vendar datuma otvoritve ni mogoče točno napovedati prav zaradi manjka denarja za nakup opreme.

MP

Večer na Okopih

Zasebna agencija »Glas«, ki jo vodi Bojan Manenica, je v sodelovanju s številnimi butikami, trgovinami in drugimi lokali v soboto na prenovljenem dvorišču med Zidanškovo ulico in Okopi, pripravila zanimivo propagandno-zabavno prireditev, Večer na Okopih.

Približno 400 ljudi so dobre štiri ure zabavali ansam-

bel Venus, Tatjana Dremelj ter posebna gostja iz Zagreba Tatjana Matejaš, ki sicer prav tem času končuje LP v Angliji. Dovolj je bilo tudi paše za oči – manekeni mariborskega Modno oblikovalnega studia so obiskovalcem pokazali, kaj se skriva v notranjosti butika Petra, prodajalne Red Boogie, prodajalne z usnjem in krznom Lederland ter še ne odprtega

butika Nina, v katerem bo Tatjana Dremelj prodajala svoje pletenine, Zoran Pasarič pa je v svojem frizerskem salonu uredil glavice skupini malčkov, frizure pa je uredil tudi sedmim manekenkam. Posebna atrakcija prireditve, katere sponzor je sicer bila Kovinotehna, pokrovitelj pa Turistično društvo Celje, pa je nedvomno bil Ciril Jagodič v vlogi celjskega grofa Friderika ter skupina njegovih »dvorjanov«, ki so zaplesali nekaj taktov Sara-bande.

Foto: EDI MASNEC

Obletnica velenjskih invalidov

V soboto so člani Društva invalidov občine Velenje v jedilnici šoštanjske Termoelektrarne proslavili dvajsetletnico delovanja. Utanovili so ga 21. septembra leta 1969 na pobudo Rudnika lignita Velenje, od takratnih ustanoviteljev pa jih je danes med živimi le še pet.

Ze takoj na začetku se je v društvo vključilo 86 rudarjev, delovnih invalidov, danes pa ima društvo že 3200 članov. Seveda je med današnjimi člani tudi mnogo invalidov, ki so to že od rojstva ali iz otroštva, invalidov iz vojnih časov, medtem ko so bili prvi člani društva le tisti, ki so postali invalidi v času svoje zaposlitve. Današnji, pravi sedanja predsednica društva Lojzka Zaleznik, je v občini deset poverjenikov, aktivne invalidov pa imajo v vseh večjih delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih Konovo, Skale, Pesje in Smartno ob Paki. Za letovanje imajo na voljo sedem bungalovov

v Čateških toplicah in enega v Ankaranu. Prirejajo izlete in športna srečanja celo na mednarodni ravni. Tako so bili pred nedavnim pri njih invalidi iz Madžarske. Za srečanja in izlete zdaj skrbi Edvard Centrih, sicer dolgoletni predsednik društva. Za svoje uspešno delovanje je

društvo prejelo tudi Kajuhovo nagrado, letos pa srebrno priznanje oziroma značko OF. Ob novem letu vsakega obiščejo svoje člane, ki so privezani na postelje, in jih obdarijo, ob dnevu žena pa pripravijo srečanje svojih članic.

VIKTOR KOJC

Asfalt v Prožinski vasi

Minuli teden so v krajevni skupnosti Štore, v zaselku Prožinska vas, predali namenu nov asfaltiran cestni odsek v dolžini 1176 metrov. Ta krak ceste, ki so ga gradili tri leta, bo odslej združeval kraje Prožinske vasi in prebivalce iz sosednje občine Sentjur, v naselju Vrbno in Bobenteca. Največ udarniških ur so opravili krajani, pri delu pa so jim priskočili na pomoč tudi nekateri privatniki in delovni organizaciji Cinkarna in Železarna, ki sta prispevali brezplačne prevoze. Ocenjujejo, da velja celotna naložba 50 starih mi-

ljard, pri čemer so gospodinjstva prispevala od 250 do 950 starih milijonov.

Ob otvoritvi ceste so pripravili bogat kulturni program; igrala je godba na pihala Železarne Štore, mladi pa so pripravili še recitale in glasbene točke. Svoj delež je pridalo še domače gasilsko društvo, ki je pokazalo, kako najhitreje in uspešno pogasiti požar pri bližnjem sosedu. Ob koncu so podelili še priznanja najzaslužnejšim krajanom, ki so s pridnim delom in voljo zgradili cesto.

S. KOJNJK

V stari mežnariji nov smučarski dom

Smučarski klub Skomarje je za deset let vzel v najem staro, podirajočo se mežnarijo, ki jo namerava preurediti v smučarski dom, pri tem pa ohraniti vse značilnosti stare arhitekture in notranje opreme.

Doslej so obnovili tri prostore – veliko jedilnico, ki bo lahko služila tudi raznim seminarjem in sploh sestankom društva, majhen dnevni prostor in staro črno kuhinjo. Ta je ena redkih še ohranjenih in si jo bodo lahko ogledovali tudi turisti.

Pri obnovi skrbijo za to, da bo prvotni videz stavbe ostal čimmanj okrnjen. Zidove, ki niso povsem ravni in pod pravim kotom so pustili nedotaknjene, samo prebelili so jih. Vrata so sicer zamenjali, vendar s povsem enakimi kot so bila prej, črno kuhinjo so pustili nedotaknjeno, dodali so ji le nekaj opreme iz naravnega lesa, ki ne kviri starega videza.

Hišo so prenovili predvsem s prostovoljnimi delom članov, domačini pa so klubu podarili precej lesa za obnovo.

V stari mežnarjevi hiši je treba prenoviti še prostor, ki bo služil za spalnico, v spodnjih prostorih pa bodo uredili sanitarije. Ko bo notranost hiše urejena, se bodo lotili še zunanje podobe stavbe, za katero se na prvi pogled še vedno zdi, da se bo zdaj zdaj zrušila.

Klub, ki je nekaj posebnega, ker je svojevrstna vez med domačini in lastniki počitniških hiš po Skomarju, si skoraj vsa finančna sredstva zagotavlja z lastnimi viri. Na smučišču v Skomarjah lahko prirejajo tekme, saj imajo zanje vse potrebne pripomočke, nekaj sredstev dajo reklame na tem smučišču, kjer je možna tudi nočna smuka, založili so razglednice, prodajajo izvirne pohorske spominke, vsako leto pa imajo tudi tradicionalen smučarski ples z izjemno bogatim srečelovom. Na ta način zbran denar je seveda treba obračati, smučarski dom so tudi potrebovali, domačini pa so hoteli rešiti staro hišo v vasi in so tako našli skupen jezik s klubom, ki je po članstvu pravzaprav kar vseslovenski.

INES DRAME

Martin Grum, predsednik smučarskega kluba Skomarje pravi: »Prevzeli smo podrtijo, iz nje pa bomo napravili smučarski dom, v katerem se bodo prijetno počutili tako člani kot morebitni gostje.«

OBRAZI

Rade Rakun

Med letošnjimi dobitniki občinskih priznanj ob prazniku občine Mozirje je tudi Rade Rakun, človek, ki ga Gornjesavinjanci poznajo že vrsto let kot izjemno prizadevnega javnega delavca. Rade Rakun, sedaj direktor mozirske Komunele pravi, da je sedanje delovno mesto zanj pravzaprav izziv, saj je treba na komunalnem področju v občini še marsikaj storiti. To mu seveda uspeva z ekipo prizadevnih delavcev, po drugi strani je pa tako, da si od zaposlitve pri Komunalni nihče ne more obetati česa drugega kot očitke. Ljudje prihajajo na Komunalno predvsem takrat, ko kaj na hitro potrebujejo in kadar imajo probleme ter ob tem mislijo, da je Komunalna dobra vila, polna denarja. Skratka, v takšnih in podobnih dejavnostih imajo na grbi več graj kot pohval. K sreči to ne velja le za mozirski primer.

Rade Rakun je bil pravzaprav najbolj srečen pred dnevi, ko so namenu predali 31 milijard vredno pridobitev – čistilno napravo s sistemom kanalizacijskih zbiralnikov. Srečen zato, ker to pomeni velik prispevek k čistejšim vodam, zlasti Savinje in Drete in osnovo za nadaljnje podobna dela ter ohranitev lepega in zdravega okolja v Zgornji Savinjski dolini. Seveda bo sedaj treba premagati še miselnost ljudi, ki so si že uredili greznice, sedaj pa jih bo treba zasuti, kar je kratkoročno gledano sicer

povezano z mnogimi stroški, dolgoročno pa pomeni predvsem skrb za lepši in bolj zdrav jutri potomcev. Kdo le jim tega ne bi želel, se sprašuje Rado, čeprav že v napreju, da bo kljub temu še mnogo pritožb in kritik. Toda tudi na ekološkem področju je treba v korak z razvitim svetom.

V prostem času je Rado Rakun vpet tudi v delo krajevne skupnosti Mozirje, kjer je predsednik njenega sveta. Sam pravi, da je krajevno skupnost, kjer je tudi sedež občine, po eni plati težje voditi, kot kakšno drugo. Tudi zlato, ker se mnogo krat križajo interesi občine in krajevne skupnosti. Ne glede na to, da se lahko v samem Mozirju, tudi po Rade-tovi zaslugi, pohvalijo z mnogimi uspehi. Čeprav ljudje negodujejo, ker kabelska televizija še ne deluje (začela naj bi maja), je vendarle res tudi to, da je bil to velik zalogaj, povrh vsega obremenjen še s takšnimi in drugačnimi interesi in monopoli. Če kdo, potem so lahko Mozirjani tudi Radetu dolžni zahvalo, da bodo lahko na televizijskih zaslonih že v kratkem spremljali še kak drug program, ne le oba ljubljanska in morda še avstrijskega.

JANEZ VEDENIK

Kaj je novega?

NOVI TEDNIK

Pod Lembergom se ne počutijo varni

Grad Lemberg in graščina v Socki iščeta bogatega gospodarja

Srednjeveški grad Lemberg, ki je bil na istem mestu kot današnji grad, bil v vojskah med Habsburžani in celjskimi že sredi 15. stoletja razrušen.

Stoletja pozneje se je Lemberg spet vrgnil iz razvalin, močno so ga predebelili, vendar je bil sezidan tako, da je razvaliniku že od daleč onemogočal, da bi se mu približal. Grad je primeren renesančne utrdbe, ki bi jo po-robno našli le v nekoliko starejšem lenjskem gradu.

Grad Lemberg dandanašnji razpada. Pred desetletjem so del njegovih trakov na novo prekrili, zlasti nad nekdanjo imenitno sodno dvorano s prelepo rezljanim lesenim stropom. Čas pa še naprej opravlja svoje razdiralno delo. Odpadajočim kamenjem, ki se kotali dolino, na vas, ogroža življenje tamkajšnjih krajanov. Ni jim samo za lastno življenja, skrbi jih tudi usoda same-

ga objekta, saj jim ni vseeno kakšna usoda čaka pomemben kulturni spomenik, ki jih spominja na nekdanje zgodovinske čase.

Grad Lemberg ni grad, ki bi ga obžalovali zaradi imenitosti njegovih nekdanjih lastnikov in njihovih dejanj, ki so bila baje zelo kruta in krvava. Preveč jih je bilo in nihče med njimi si ni zaslužil lovorovega venca slave. Toda obžalujemo ga zaradi njegove arhitekturne veličine, zaradi slikovitosti in ne nazadnje zaradi vrste sestavin, ki danes nevzdržno propadajo.

V dolini, v Socki kljubuje zobu časa graščina, kjer je danes osnovna šola. Le temu dejstvu moramo pripisati, da je sploh takšna, kakršna je. Popravljajo jo le toliko, da ne teče na otroke, sicer pa bo tudi ta prepuščena zobu časa, ko se najde druga rešitev za otročad. Nekdanji imenitni bližnji park je le še blede senca prvotne podobe.

Takšen je zdaj pogled na nekdanjo imenitno sodno dvorano s prelepo rezljanim lesenim stropom na gradu Lemberg. Le nekaj tramov je še ostalo, vse skupaj pa prekriva goba in vlaga. Še perilo spodaj, v nekdanji najbolj imenitni sobi, se nerado suši.

Krajanje krajevnih skupnosti Strmec iščejo za grad Lemberg in graščino Socko skrbnega, predvsem pa petičnega gospodarja, ki bi za začetek grad Lemberg toliko saniral, da ne bi ogrožal krajanov, potlej pa objekt koristno porabil v turistične ali druge namene.

Graščina v Socki tudi ni primerna za podružnično šolo, zato si krajanje žele novo stavbo. Če se bo to zgodilo, bo sledil še en propad izjemno lepe arhitekture. Če bi se le-ta obnovila v sklopu nekdanjega grajskega parka, bi postal še en privlačen objekt primeren za gostinstvo in nočitve za petične goste.

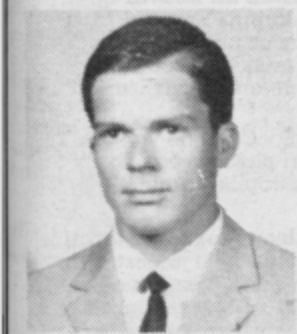
ZDENKA STOPAR

V graščini Socki je podružnična šola za mladež v krajevni skupnosti Strmec. Čeprav smo zadnje čase vsi skupaj bolj zazrti v preteklost kot v sedanjost, to ne pomeni, da si otroci v tej šoli ne žele svetle prihodnosti v svetlih in času primernih prostorih.

Plesna šola na Golovcu

Po dobrih izkušnjah iz preteklega leta, ko je Plesna šola Golovec pričela s svojo dejavnostjo, se nam tudi letos obeta tovrstni tečaji za osnovnošolce, srednješolce in odrasle. Letošnja plesna šola se bo pod vodstvom priznane plesne pedagoginje Verene Šulek pričela 1. oktobra, prijave pa prireditelj sprejema vse do konca meseca, vsako sredo in petek od 17. do 19. ure v mali dvorani Golovec.

V SPOMIN

človek z vrsto zanimanj. Imel je tudi nekaj umetniške slikarske žilice.

Po desetih letih uspešnega dela pa je zapadel v tako pogosto slovensko razvado, s katero bijemo dokaj težak boj. Ko se na to nado-vežejo življenjske težave, ki

Ivan Bovha

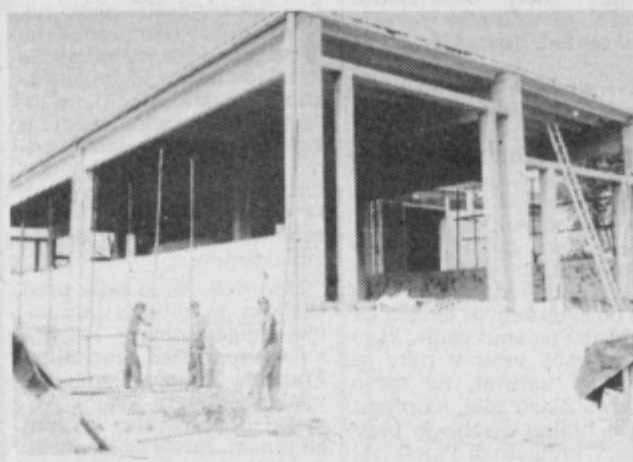
V soboto drugega septembra smo pokopali obratnega zdravnika Ivana Bovha, katerega življenje se je po nedoumljivi usodi mogoče prehitro izteklo.

Rodil se je v Javorju v šentjurski občini kot tretji otrok v pozneje osemčlanski družini. Z učenjem ni imel težav, zato je želel v šole. S pomočjo vojaške štipendije se je lotil študija medicine in ga leta 1968 tudi uspešno končal.

Po zdravniškem stažu se je zaposlil v Zdravstvenem domu Celje kot obratni zdravnik tovarne EMO. Dokaj uspešno in zagnano je opravljal zdravniško poslanstvo. V tem času si je ustvaril tudi družino. Bil je prijeten kolega in dober

jih ustvarja potrošniška orientacija življenja, in spoznanje, da je med ljudmi malo dobrega in pravega razumevanja ter kolegi- alnosti, človeka pogosto stre. Doktor Bovha je kri- tično gledal na življenjske prilike, ob enem pa bil ču- stveno dovzeten za krivice in nepoštenje. Vse to peha- nje na robu preživetja, v ka- tero smo zašli kot družba zaradi splošne in nasilne ideologizacije, ga je strlo, da je nasedel miselnosti, da je vse nesmisel, pa tudi živ- ljenje. Tako je zašel v bole- zen in trpljenje, ki je greni- lo življenje njemu, družini in vsem nam, ki smo ga poznali kot dobrega člove- ka in kolega.

F. Z.

Tehnični pregledi tudi v Titovem Velenju

Celjska Kovinotehna s svojimi kooperanti gradi v Tito- vem Velenju prostore s 432 kvadratnimi metri površin, v katerih bodo od oktobra opravljali tehnične preglede za osebna vozila, tovornjake in avtobuse. Naložba je vredna okoli 3 milijarde dinarjev, nakupljena pa je tudi že vsa tehnična in elektronska oprema. Investitor in bodoči izvajalec tehničnih pregledov je delovna organizacija Avtoprevo- zništvo in servisi, sicer del sozda REK Franc Leskošek-Luka iz Titovega Velenja.

L. OJSTERŠEK

Na Dobrni sije odslej tudi zlato

Vse, kar popestri ponudbo v kakšnem turističnem kraju, je seveda do- brodošlo in hvale vredno. In k pope- stritvi ponudbe v znanem zdraviliš- kem kraju, na Dobrni, je pred dnevi po svoje prispeval tudi zlatar Vlado Prosenc, ki ga mnogi poznajo kot ene- ga izmed najuspešnejših zlatarjev celjskih Zlatarn. Sodeloval je na šte- vilnih razstavah doma in na tujem in si v dvaindvajsetih letih dela v zla- tarstvu nabral precej izkušenj, zlasti pa seveda znanja.

Vlado je na Dobrni blizu starega zdraviliškega dela v hišici ob parkiriš-

ču odprl zasebno zlatarsko prodajalno, v kateri bo mogoče kupiti vse vrste nakita za vse generacije. Seveda se po več kot dvajsetih letih ni enostavno odločiti in zapustiti delovno okolje, kjer kdo raste, se izobražuje in napre- duje. Odločitev za zasebno obrt spreje- ma Vlado Prosenc kot izziv za nadalj- nje ustvarjanje. Za to je, kot pravi imel vse možnosti v Zlatarnah, žal pa je bilo delo, ki zahteva celega človeka in od- ziv na trenutke ustvarjalnosti, preveč obremenjeno s sestanki in mnogimi drugimi aktivnostmi, ki so motile tren- utke navdih.

Sam pravi, da bo v svoji delavnici, ki je v prostorih za lično opremljeno pro- dajalno, imel mir. V trenutkih, ko mu bo zmanjkovalo idej in volje, si bo oči in dušo spočil ob opazovanju lepe na- rave ter gledanju bližnje fontane. Lepo urejeno prodajalno, pri nje- nem opremljanju je sodeloval tudi akademski slikar Vasilije Četković, bo prav gotovo obiskalo tudi precej tuj- cev in ne le domačinov ter okoličanov, poudariti pa velja, da je imel Vlado tudi vso podporo in pomoč pri krajev- ni skupnosti in Zdravilišču.

JANEZ VEDENIK

Duhovniki in novinarji v humanitarne namene

Čeprav je nogomet v zadnjem času (tako pri nas kot na tujem) postal prava vojna razgretih strasti med navijači različnih taborov, se kljub nastali evforiji še najde kdo, ki nekoč plemenito športno panogo obarva v bolj humani luči. Tako se bosta v nedeljo v Brezah nad Laškimi pomerili ekipi športnega društva PAX - slovensko duhovniško društvo in novinarji Novega tednika in Radia Celje. Srečanje, ki se bo pričelo ob 15. uri, ne bo nosilo le etikete povratnega dvoboja (zmaga duhovnikov v Žalcu v mesecu maju), ampak bo odi- grano v humanitarne namene, saj bodo sredstva od prodanih vstopnic namenjena prizadetim ob minulem neurju.

Pet kilometrov cest

Praznik KS Vransko

S slovesno sejo sveta KS in družbenopolitičnih orga- nizacij so v soboto na Vran- skem zaključili več dnevno praznovanje krajevnega praznika, ki ga praznujejo v spomin na 22. september 1941, ko so na Čreti padli prvi partizani.

Na slavnostni seji je imel osrednji govor predsednik sveta KS Vransko Franc Dolinšek, ki je najprej govoril o pomenu praznovanja, nato pa o delu, ki so ga opravili od lanskega do letošnjega praz- nika in med drugim dejal: »Opravljena so bila dela pri asfaltiranju ceste v Volčjo jamo, v spodnjo Zaplanino, v Ravne in Zahomce, v grad Podgrad in Zahomce, Male Prapreče, odcep Pirnat do Škraberja in odcep Kovk. Poleg teh odsekov cest smo fino plast asfalta položili v soseski I. na Vranskem in Tržci v Brodeh. Končana je bila izgradnja vodovoda, ki povezuje Vransko-Brode-Čeplje-Prekopo-Vindije ter se nadaljuje v sosednjo KS. Dokončan je bil tudi vo- dovod, ki povezuje zaselek Prapreče in Menino, nadalje- vala pa so se dela pri obnovi

gasilskega doma v Preko- pi...» Za ta dela so največ denarja prispevali krajanje v obliki krajevnega samopri- spevka, veliko pa tudi rud- nik Zagorje, GG Zagorje, SKIS za komunalo in ceste občine Žalec, delovne orga- nizacije itd.

Plakete KS Vransko so na slavnostni seji prejeli Miha Ferme, Franc Novak in Ro- man Brglez.

T. TAVČAR

Praznik na Polzeli

Krajanje Polzele praznuje- jo krajevni praznik 2. okto- bra v spomin na leto 1942, ko so bili v Mariboru ustreljeni prvi talci iz Polzele. Letošnje praznovanje bo potekalo več dni, največjo pridobitev, vodovod za sto gospodinjstev v zaselku Za- lože, pa so predali namenu že 22. julija.

S prireditvami so pričeli že v soboto, ko so v domu Svo- bode Polzela odprli razstavo »Upokojenčev prosti čas«, v nedeljo je bilo ribiško tek- movanje v Presarjih, v pone- deljek trim kolesarjenje do jame Pekel in nazaj na Polze- lo, v torek tekmovalje v na- biranju gob, včeraj je bil po- hod na Vimperk, danes zve- čer ob 19. uri bo v domu Dru- štva upokoencev Polzela predavanje o boleznih in

prehrani za starejše ljudi, v telovadnici OŠ pa bo ko- šarkarski turnir. Jutri bo v domu Svobode predstavi- tev raziskovalne naloge Ze- leno zlato naše doline.

V nedeljo 1. oktobra bo še eno trim kolesarjenje, ob 8. uri se bo pričel turnir v teni- su in strelsko tekmovalje za prehodni pokal SD Polzela na strelišču za MK puško v Šempetru, ob 10. uri bo slavnostna seja skupščine in družbenopolitičnih orga- nizacij ter popoldne igre med vaškimi skupnostmi. V ne- deljo, 8. oktobra, bo srečanje lovcev in strelsko tekmoval- je med ekipo PM Žalec in SD Polzelo in popoldne ob 16. uri kulturna prireditve ob 90-letnici kulturnega dru- štva Svoboda Polzela.

T. TAVČAR

Žarek taborskih kulturnih dni

Taborski kulturni dnevi v Žalcu so mimo, naj živi program naslednjih in naj bo bolj pisan in bogat! Od 15. do 23. septembra je bilo v Žalcu napovedanih osem, izvedenih pa sedem kulturnih dogodkov. Od teh sta bili v programu dve kino predstavi, vstet je tabor ljudske fonte na Mrzlici, ostale prireditve so bile v znamenju razstav, koncerta, pogovora in za zaključek kulturne ponudbe v občini je minulo soboto v domu kulture v Žalcu nastopil trnoveljski Kralj Malhus.

Kaj pove našeto in ome-

njeno? Da je kulturnih prireditev ob taborskih dnevih manj kot jih je bilo nekoč ali pa pred leti. Da so te tudi manj obiskane, čeprav velja davno pravilo, da čas krize ljudi sili v kulturo ali pa v gostilne. Pa je tako tudi v drugih krajih regije in le za las bolje v regijskem središču. Včasih je dejstvo, da je premalo denarja za kulturo lahko tudi jalov izgovor. Saj tudi ponujeno v Žalcu, na primer, ni moglo biti zastoj. Kralja Malhusa si je ogledalo kakšnih 50 ljudi, ali premalo za zaključek taborskih kulturnih dni. Bila je to sicer

hvaležna, tista prava publika, precej tudi iz ljubiteljskih gledaliških vrst. Predstava je uspela. Tudi gostje so bili zadovoljni. Nekateri v žalski občini pa so se spraševali, kaj pa je pravzaprav z našo, domačo kulturo, z našimi skupinami, da morajo prihajati v goste skupine od drugod? V mislih pa so imeli gledališko skupino Žarek, ki jo vodi igralec Iztok Valič, in ki je že spomladi začela pripravljati projekt za igro Deseti brat, ki naj bi jo predstavili prav na taborskih dnevih. Kot smo izvedeli iz prve roke, od režiserja, pa je projekt, žal, zaradi kar dveh smrti v kratkem v tej žalski skupini, padel v vodo. Kadrovske vrzeli pa ni bilo mogoče nadomestiti v poletnih dnevih, ampak se je skupina odločila poiskati drugo delo z manjšo zasedbo. Za premiero Desetega brata pa so si našli nov datum: slovenski kulturni praznik. Upajo na pomoč in podporo zlasti domačega občinstva in na razumevanje širše skupnosti.

Taborski dnevi so kljub vsemu mimo. Naj torej živijo prihodnji!

MATEJA PODJED

Pomoč kulturnikov

V Slovenskem ljudskem gledališču Celje so se skupaj s KLjUBOM iz Celja odločili organizirati koncert Zorana Predina, čisti izkupiček iz te kulturno humanitarne akcije pa bodo namenili prizadetim v neurjih v laški in šentjurski občini.

Krstna uprizoritev drame domačega avtorja Zdenka Kodriča, Vida vidim, je tudi najlepša priložnost za organizacijo takšne akcije. Predin, ki je avtor glasbe za uprizoritev, se bo predstavil kot samostojni glasbenik, danes 28. septembra ob 20. uri v atriju Kluba kulturnih delavcev Celje na Tomšičevem trgu. Če bo slabo vreme, pa bo nastopil v prostorih KLjUBA.

MP

Vida vidim na odru SLG Celje

Slovensko ljudsko gledališče Celje odpira jutri, 29. septembra ob pol osmih zvečer vrata nove sezone s krstno uprizoritvijo drame Vida vidim Zdenka Kodriča.

Delo je kronika neke družine iz severovzhodnega dela Slovenije, njeni junaki dišijo po zemlji Haloz in Dravskega polja, po ljubezni in krvi, zaznamovani so s profanim bojem za obstanek in z nenehno željo po svetem. Njihov jezik je privzdignjen in metaforičen, vendar nabit z izjemno otipljivo atmosfero, ki veliko dolguje slovenskemu ekspresionizmu. Haloze in Dravsko polje dobita skozi dramo izvirne mitološke razsežnosti. Delo je režiral Franci Križaj, dramaturg je bil Blaž Lukan, scenografka Simona Perne, kostumografka Cveta Mirnik, lektorica Majda Križaj, glasbo je napisal Zoran Predin, koreograf je Metod Jeras. Nastopajo Janez Bermež, Jana Smid, Zvone Agrež, Miro Podjed, Bogomir Veras, Bruno Baranovič, Marko Boben, Drago Kastelic, Igor Sancin, Bojan Umek in na sliki od leve proti desni: Stane Potisk, Iztok Valič, Ljerka Belak, Peter Boštjančič.

Rdeča nit v Klubu Ivan Cankar

Klub kulturnih delavcev Ivan Cankar Celje je v petek z izjemno zanimivim predavanjem dr. Zdenka Orožima, zakoračil v jesensko zimsko shemo bogatega programa dejavnosti. Že prvi tako zasnovan večer je v prostor kluba privabil 30 obiskovalcev.

Predavanje Zdenka Orožima je prisotne z bogato besedo in barvnimi diapozitivi vodilo po deželah ob Sredozemskem morju. Prvi večer je bil posvečen Malteškemu vitezu, avtor pa kani rdečo nit o deželah ob Sredozemskem morju potegniti še v nekaj naslednjih večerov. S sliko in besedo opremljeno predavanje vodi prisotne v čase, ko je bilo Sredozemlje še srčika sveta. Predavanja si je avtor zamislil kot pogled čez obzidja antičnih mest in ogled vsakdanjega življenja v rimskih mestih, s postanki ob starodavnih templjih. Pot bo še vodila po Jutrovem do krajev, kjer se je oblikoval krščanski nauk, po križnih hodnikih sloviti samostanov, po mavrskih palačah, do oltarjev od Pergamona do San Lorenza el Escorial...

Naslednje predavanje pripravlja dr. Zdenko Orožim za 13. oktober. Medtem pa v klubu upajo, da bodo našli ugodnega najemnika prostorov, ki bi le-te uredil in adaptiral tako, da bi bilo mogoče nadaljevati z redno dejavnostjo kluba v tej sezoni.

MP

Otvoritev letnega odra

Kulturno društvo Šmartno ob Paki pripravlja v nedeljo ob 17. uri otvoritev letnega odra pri razvalinah starega gradu v Šmartnem ob Paki. Ob tej priložnosti bo gledališče Pod kozolcem uprizorilo že petdeseto uprizoritev Županove Micke, predstavile pa se bodo tudi druge sekcije kulturnega društva; folklorna, pevci in gledališki podmladek.

Prišli pa bodo tudi gostje – ansambel Mihe Dovžana, Tone Kozlevčar, Meta Malus in drugi.

TT

Dobrač s tromeje v Zarji

Pobrateni gledališčniki odpirajo vrata sezoni

Gledališka skupina Zarja iz Trnovelj bo že to soboto zvečer odgrnila zastor novi sezoni, čeprav ne z lastno predstavo ali premiero, temveč bo gostila člane Slovenskega prosvetnega društva Dobrač z Brnce z avstrijske Koroške. To je tudi eden izmed načinov bratstva in odpiranja vrat tako občinstvu, kot gostujočim ansamblom.

Gledališka skupina Dobrač ustvarja na skrajni jezikovni meji in je v zadnjih letih naredila občuten napredek pod režijskim vodstvom Petra Militarova. Obiski in izmenjave obeh gledaliških skupin so postali že tradicionalni, vezi pa se z napovedanim gostovanjem še poglobljajo. V Trnovljah se bodo avstrijski Korošci to pot predstavili z delom Sence,

po dramatizaciji Bevkovih motivov iz igre Kajin. Na novo urejeno besedilo, prilagojeno življenju in razmišljanju koroških Slovencev, se pograva s čustvi in patriotizmom poštenega in lojalnega pripadnika slovenskega naroda.

Gostovanje prijateljskega društva Dobrač pa bo povezano še s skupščino Področnega združenja gledaliških

skupin celjske regije. Na delovni pogovor so vabljeni vsi gledališki delavci, da bi se dogovorili za akcije, prireditve in prizadevanja za napredek gledališkega ljubiteljsstva. Priložnost torej za kritično besedo o združenju gledaliških skupin Slovenije, s katerim gledališčniki zadnje čase niso preveč zadovoljni.

MP

Po baletni dres in copate v Pionirski dom

V Celju je razgibana baletno-plesna in ritmična dejavnost, torej je mladih, ki se s to kulturno oziroma rekreativno zvrstjo ukvarja, kar veliko. Ta dejavnost je tudi razmeroma poceni, če imamo v mislih opremo, je pa

tudi draga, če pomislimo, da naši otroci hitro rastejo. Da bi ta strošek omilili, so v Pionirskem domu Cvetke Jerinove v Celju pripravili sejem rabljene baletne opreme, ki bo v petek, 29. septembra ob 18. uri v tamkajšnji veliki

katere police prazne. Vrzeli bodo nadomestile nove izdaje in ponatisi najbolj priljubljenih del. Povpraševanje za knjigami bo proti koncu leta še večje, predvidevajo v knjigarnah. Takšne so tudi izkušnje minulih let.

V primerjavi z ostalimi življenjskimi stroški, so knjige kljub vsemu bralcu še vedno dosegljive, v založbah in knjigarnah pa se trudijo, da bi bralcu stopili korak naproti z dobro ponudbo in nasveti. Ponudba za najmlajše in mlade bralce je dovolj pestra in bogata, nekoliko slabša je za najstnike, medtem ko odrasli bralci zlahka pridejo na svoj račun. Ob nekaterih bolj strokovnih knjigah in enciklopedijah se veliko zanimajo zlasti za dela domačih avtorjev.

Med deli, ki so izšla pred kratkim, je zbudila zanimanje knjiga Romana Leljaka z naslovom Sam proti njim, Franceta Filipiča Osmi dan v tednu, Jožeta Vidica Angleški obveščevalci, vohuni ali junaki, Edvarda Kocbeka Svoboda in nujnost, Franceta Šetince Mančine lovske dogodivščine, Nade Gaborovič Malahorna, Branka Hofmana Ne kliči, tu ni skrčatov in druge.

Med tujimi avtorji ostaja Victoria Holt med domačimi bralci še vedno v vrhu priljubljenosti, medtem ko ji kritiki niso tako naklonjeni. Med deli, ki še niso ugledala luč sveta, vlada že zdaj precejšnje zanimanje za knjigo Janeza Bogataja Domače obrti na Slovenskem in knjigo ABC gospodinjstva. Predvidoma bosta izšli prihodnji mesec. Spet knjige, ki jih bo mogoče večkrat vzeti v roke z domače police, ali pa jih komu pokloniti.

MATEJA PODJED

dvorani. Premajhno opremo bo treba prinesiti s seboj in jo preprosto zamenjati z pravo številko. Vabilo velja članom vseh celjskih skupin, ne le tistim, ki vadijo in plešejo v Pionirskem domu.

M. A.

PIREDITVE

V atriju na Tomšičevem trgu bo drevo ob 20. uri koncert Zorana Predina, avtorja glasbe gledališke drame Zdenka Kodriča Vida Vidim. Koncert sta organizirala Slovensko ljudsko gledališče in KLjUB, ki bosta čisti dobiček koncerta namenila v sklad za odpravo posledic neurja v laški in šentjurski občini. Če bo deževalo, bo koncert v prostorih KLjUBa v Cankarjevi ulici.

V farni cerkvi v Šempetru bo v sredo, 4. oktobra ob 19. uri koncert New Swing Quarteta z orkestrom. Gostja koncerta bo pevka Majda Petan. Tudi izkupiček tega koncerta bodo organizatorji namenili v sklad za odpravo posledic neurja.

V domu Svoboda v Libojah bo v nedeljo, 1. oktobra ob 16. uri občinska revija pihalnih orkestrrov občine Zalec. Istočasno bodo počastili tudi 55. obletnico godbe keramikov – rudarjev »Svobode« Liboje.

V Kristalni dvorani Zdravilišča Rogaska Slatina bo jutri ob 19.30. uri koncert dekliškega pevskega zbora KUD Zadobrova – Sneberje in okteta Polje.

Zdravilišče Dobrna organizira danes za svoje goste gobarski dan skupno s člani gobarske družine iz Celja. Nabrane gobe bodo razstavili na ogled v avli hotela, kjer si lahko ogledate tudi razstavo slik Alice in Ivana Razgoršek.

V dvorani Zdraviliškega doma na Dobrni bo jutri ob 20. uri nastopila folklorna skupina France Prešeren iz Celja, v soboto, 30. septembra pa pripravljajo v restavraciji hotela Večer južnoameriške glasbe z gostom Albetom Gregoričem in ansamblom Nočna izmena, ki se bo pričel ob 20. uri.

V KLjUBu v Cankarjevi ulici v Celju bo v petek, 29. septembra, torej jutri ob 20. uri plesni večer, v soboto, 30. septembra pa bo zvečer nastopila skupina Inferno iz Zvezne republike Nemčije.

V Razstavnem salonu Pivnice v Rogški Slatini je odprta razstava Leopolda Strnada, ki si jo boste lahko ogledali do 13. oktobra. V Muzeju grafičnih umetnosti v Rogški Slatini pa so razstavljeni originalni bakrorezi iz Valvasorjeve delavnice na Bogenšperku. Postavitve razstave sovpada s 300-letnico izida Valvasorjeve knjige Slava vojvodine Kranjske, na ogled pa bo do 4. decembra.

V galeriji Dober dan v Šempetru bodo v sredo, 4. oktobra ob 17.30. uri odprli razstavo slovenskih fotoreporterjev s foto-press tematiko. Razstava bo na ogled do 15. novembra.

V avli Zdravilišča Laško so razstavljeni dela akademskega slikarja Janeza Kovačiča iz Brezovice pri Ljubljani. Razstava bo na ogled do sobote, 30. septembra in je prodajnega značaja.

V velikem občasnem razstavnem prostoru Muzeja revolucije v Celju si lahko do sobote, 30. septembra ogledate razstavo Ljudskofrontna gibanja v letih 1935–1940 avtorja Emila Lajha.

V gostišču na Starem gradu v Celju je na ogled prodajna razstava akvarelov Betke Cimepere, članice šaleških likovnikov iz Titovega Velenja. Razstava bo odprta do 30. septembra.

In še ena razstava bo na ogled do sobote, 30. septembra. To je prodajna razstava kiparskih del Vilibalda Krajncu Baldija iz Celja, ki svoja dela razstavlja v predverju hotela Evropa v Celju.

V avli knjižnice Edvarda Kardelja v Celju je na ogled razstava ob 100-letnici rojstva Alme Karlinove, svetovne popotnice, žurnalistke in pisateljice. Razstavo si lahko ogledate do 12. oktobra.

Posebna ponudba so morske dobrote

Sladokusci poznajo Intiharjevo gostišče v Levcu

Če je bila še nedavno tega zelo priljubljena pesmica z naslovom Vse manj je dobrih gostiln, pa vsaj na celjskem območju v zadnjih časih zaradi svojega sporočila ne bi kdo ve kako uspela. Dejstvo namreč je, da je dobrih gostiln vse več, čeprav je po drugi strani res tudi to, da zasebniki odpirajo vedno več bistrojev ali po domače povedano bifejev, v katerih ne znajo ponuditi česa drugega kot pijače. Med dobre gostilne na našem območju bi zadnje čase prav gotovo lahko uvrstili tudi gostišče Staneta Intiharja v Levcu. Tisti, ki imajo radi tudi dobro hrano, Intiharjevo gostišče že nekaj mesecev radi obiskujejo. Zaradi jedilnika in ne nazadnje tudi cen.

»Predvsem pa moram povedati, da je najpomembnejša kakovost,« pravi Stane In-

tihar in njegovemu mnenju se pridružuje tudi žena Milojka. V časih, ko standard upada in ko je vse manj denarja za obisk gostišč, v katerih bi si lahko privoščili tudi hrano, je treba vedeti, da so ljudje še posebej občutljivi. Če že nekaj plačajo, potem zahtevajo za svoj denar solidno postrežbo. Po knjigi vtisov sodeč in po pripovedovanju mnogih gostov jim to v Levcu uspeva.

Gre za gostišče, v katerem vam lahko ponudijo tako s pečenicami in kislim zeljem kot tudi s specialitetami, ki jih ponuja morje. Tisti, ki imajo slednje stvari radi in prisegajo na njih, prav gotovo ne bodo razočarani. V vsakdanji ponudbi Intiharjevega gostišča so škampi, zobatci, orade in različne vrste školjk. Morda se včasih zgodi, da česa ni na jedilniku, ker so pač odvisni od do-

Stane Intihar: »Težko je krmariti med vedno višjimi cenami mesa in pijače ter prodajnimi cenami, toda splača se truditi. Brez ljubezni do takšnega dela pa seveda ne bi vztrajal več niti en gostilničar.«

bav dobrot, ki jih ponuja morje.

Zanimivo je, da je o dobrotah morja vedno več povpraševanja. V tem gostišču nasploh namenajo vso pozornost dobri kuhinji. Tako ni naključje, da skrbijo tudi za tople obroke oziroma malice za zaposlene v Levcu. Če marsikdo trdi, da se pripravljanje hrane ne splača, potem prav v gostiščih kot je Intiharjevo dokazujejo, da to ni čisto res. Dobro je namreč treba vedeti, da se ob hrani prodaja tudi pijača in narobe. Ob večjem prometu, ki je pogojen s' ponudbo, nekaj seveda ostane. V vsakem primeru pa je delo zavzetih gostilničarjev specifično, še najmanj pa enostavno kot bi si kdo mislil. Največja nagrada vsakomur pa je seveda, če so gostje zadovoljni.

JANEZ VEDENIK

TURISTIČNI NAMIG

V Gornji grad in na Menino

Z obiskom na Menini planini letos niso preveč zadovoljni, kar pa je škoda, saj je to izredno lepa planinska postojanka. Za izhodišče iz leta si bomo izbrali Gornji grad in si seveda, ogledali lepo, obnovljeno in največjo baročno katedralo na Slovenskem. Ogledali si bomo seveda tudi zanimivo narodopisno zbirko, ki jo je uredil zbiralec Janez Mavrič.

Pot na Menino planino (1435 m) traja največ tri ure po ne preveč zahtevni, dobro markirani poti. Kočo, predhodnico današnjega, kar sodobno urejenega planinskega doma, so zgradili že leta 1896, sedanji dom s prijazno depandanso Pristava, ki je bila zgrajena leta 1979, pa je bil letos delno obnovljen in ga upravlja Planinsko dru-

štvo Gornji grad. Do kraškega brezna Jespa je samo še petnajst minut hoje, prav toliko pa tudi do vrha planine Vivodnik, kjer so namerili višino 1508 metrov. Tu je tudi razgledni stolp. Dom je odprt vsak dan, razen ob četrtkih. Domov se bomo vračali po isti ali pa po vzporedni poti. V Gornjem gradu priporočamo obisk družbenega gostišča Menina ter zasebnih Pri Jošku in Trobeju.

Seveda je na Menino planino še več poti. Iz Nove Štife je tri ure hoda, z Vranskega pet ur, po gozdni poti iz Bočne je 15 kilometrov, po vozni cesti iz tuhinjske doline pa tudi približno toliko. Gozdarji kar dobro skrbijo za cesto iz Bočne, pa tudi za drugo iz Tuhinjske doline, saj prihajajo avtomobili k domu na Menini planini.

ZORAN VUDLER

Vodnik planinskih postojank v Sloveniji

Planinska založba Slovenije je izdala težko pričakovani Vodnik o kočah, domovih in bivakih. Pripravil ga je Jože Dobnik, uredil pa Tomaž Banovec.

V vodniku so zbrane vse planinske postojanke, vsaka pa je predstavljena s perorisbo Antona Rojca, zraven pa je tudi opis, ki naj prispeva k naši planinski dediščini. Vemo namreč, da so bile mnoge postojanke uničene, obnovljene, preimenovane in posodobljene. K vsaki po-

stojanki je pripisano izhodišče in prvič tudi dostop z avtomobili, opisane pa so tudi gostinske in spalne zmogljivosti, oskrba in odpiralni čas. Zelo zanimivi so opisi razgledov od postojank, predlogi tur in povezav s sosednjimi postojankami. Avtor je podatke zbiral več ko leto dni. Na koncu je priloga izsekov kart v merilu 1:250.000 z lego koč, tako da se da najti najbližje izhodišče.

ŠTEFKA JORDAN

V hribih je gneča

Minuli vikend je bilo v Logarski dolini in na okoliških planinah izletnikov in planincev kot že dolgo ne. Privabilo jih je toplo septembersko vreme, ravno pravi za kakšno planinsko turo. Gneča je bila tudi v Frishaufovem domu na Okrešlju (na sliki), ki ga ravno letos prenavljajo. Čeprav je zaradi tega nekoliko težje delo pri strežbi, so prizadevni celjski planinci poskrbeli, da ni nihče odšel lačen ali žejen z Okrešlja. Bo pa prihodnje leto udobneje, saj bodo spodnje prostore te planinske postojanke obnovili do letošnje zime.

S. SPORT

V občini Dravograd odpiramo MALA VRATA V EVROPO

TRGOVSKO POSLOVNI CENTER D R A V O G R A D

**vabi
spodobne, prodorne
podjetnike**

da pravočasno kupijo ali najamejo poslovne prostore v novem prodajno poslovnem centru v Dravogradu. V tem novem koroškem poslovnem središču, ki ga gradimo, lahko dobijo prostore še:

moški frizer
ženski frizer
pediker
zlatar
urar

usnjena in papirna konfekcija
video klub
plesna dvorana
potovalna agencija
butiki in servisi

**prodajamo
tudi druge
poslovne prostore**

Informacije, svetovanje, finančne rešitve
Center za gospodarsko svetovanje, Mr. Milan Lovrenčič,
Ljubljana, Prečna 4,
telefon: (061) 320-388, telefax: 320388

DOBRA NALOŽBA NE ČAKA?

užitek nedotaknjene narave

Ko je treba je na ROGGLI SNEG

- prodaja sezonskih smučarskih kart:
od 15. septembra do 15. oktobra je cena 2.000.000 din, od 15. oktobra do 1. decembra pa 3.000.000 din.
Plačljivo v enkratnem znesku.
- Družinska sezonska karta (trije člani) cena 5.500.000 din,
- Družinska sezonska karta (štirje člani) cena 7.000.000 din.

**Karte se lahko kupijo v turističnih
agencijah ali direktno v prodajni
službi Turizem UNIOR ZREČE.**

Se bo glas kmeta še manj slišal?

Ukinitve kmetijskih zemljiških skupnosti, če bo do nje res prišlo, pomeni prav gotovo korak nazaj. Korak k centralizaciji, korak, ki bo povzročil, da se bo glas slovenskega kmeta še manj slišal kot se sliši sicer.

Zdaj so kmetijci lahko odločali o razpolaganju s kmetijskimi zemljišči v skupščinah skupnosti in v njenem izvršnem odboru. Kako so reševali stvari, je seveda odvisno od ljudi samih. Če je prišlo do zlorab, so jih ljudje, delegati, sami dopuščali. Toda imeli so možnost in pravico povedati svoja stališča, zdaj takšne možnosti ne bodo imeli.

Če vzamemo samo primer celjske občine, so v teh letih, odkar je obstajala kmetijska zemljiška skupnost, preprečili pozidavo okrog 30 hektarov plodne zemlje vzdolž od Mari-borske ceste, področje torej, kjer so danes hmeljišča. Industrijska gradnja se je tako morala preseliti na slabša, za kmetijstvo neuporabna zemljišča. Če ne bi kmetijci odločno rekli ne, bi danes stali bloki v okolici Medloga, tam, kjer so zemljišča razvrščena v prvo kakovostno območje. Da o preprečevanju zasebnih gradenj na kvalitetni zemlji niti ne govorimo.

Takšnih primerov je na Celjskem še veliko. In če bo do ukinitve res prišlo, potem bo glas slovenskih kmetijcev še bolj glas vpijočega v puščavi.

IRENA JELEN-BAŠA

Premije za žrebičke

Vsem rejcem, ki bodo pogodbeno redili žrebičke tri leta in jih v tej starosti pripustili k priznanemu žrebcu, bo letos izplačana premija v znesku 1.050.000 dinarjev.

Ta premija in premija za žrebice A rodovnika, ki znaša 1.650.000 dinarjev, je bila določena septembra, rejcem pa bo izplačana novembra oziroma decembra letos.

SUROVINA TOZD CELJE

Delavski svet Surovina tozd Celje razpisuje v skladu s določbami statuta tozd Celje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

direktorja tozd

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, za opravljanje navedenih del in nalog izpolnjevati še posebne pogoje:

- da ima višjo izobrazbo pravne, tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri
- da ima 5 let delovnih izkušenj pri organiziranju in vodenju poslov ali proizvodnih procesov
- da je družbeno-politično aktiven in ima smisel za razvijanje samoupravljanja

Direktor bo imenovan za štiri leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev ter opis dosedanjih del naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

SUROVINA TOZD CELJE, Maiborska 63, 63000 CELJE z oznako »za razpisno komisijo«

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju.

Ukinjajo zemljiško opozicijo?

Zemljišča naj bi varovali v občinskih upravnih organih

V povojnih letih je bilo kmetijstvo tisto, kjer so se preizkušale mnoge ideje bolj ali manj umnih glav. Nove ideje so očitno spet na pohodu, tokrat se preizkušajo na področju kmetijskih zemljiških skupnosti. V slovenskem prostoru se je namreč izoblikovala ideja, ki pa je zgleda kar precej dokončna, o ukinitvi kmetijskih zemljiških skupnosti in vrtanju teh nosilcev varovanja kmetijskih zemljišč iz ustavnih dopolnil.

Skupnosti so bile ustanovljene leta 1973 in po njihovi ustanovitvi so bila prvič po teoretijskem katastrofni ovrednotena vsa kmetijska zemljišča, bila so razvrščena v posamezna območja, kar je zdaj omogočilo izdelavo takimenovanih agrokart. Kot nosilke kmetijske zemljiške politike so skupnosti v občinah opravljale številne naloge, ki jih je opredelil zakon, nanašale pa so se pred-

vsem na urejanje, gospodarno rabo, promet s kmetijskimi zemljišči in varstvo kmetijskih zemljišč.

Po najnovejših predlogih naj bi zdaj vse te naloge prenesli na upravne organe občin in republike, vendar po oceni kmetijcev upravni organi v tem trenutku ne morejo zagotoviti osnovnih pogojev za sprejemanje strokovnih odločitev o kmetijskih zemljiščih, s prenosom nalog pa bi bila povzročena nepopravljiva škoda v kmetijskem prostoru. Kmetijske zemljiške skupnosti nadalje opozarjajo, da sedanje rešitve obravnavajo le vprašanja organiziranja bodočega dela na tem področju, niso pa se dotaknile nalog in zagotavljanja strokovnosti pri odločanju. Ukinjanje kmetijskih zemljiških skupnosti bi tako pomenilo nazadovanje in razvrednotenje dela ter vlaganj v urejanje in varstvo kmetijskih zem-

ljišč, povzročilo bi neodgovorno zapravljanje tisočev hektarjev najboljših ornih zemljišč v Sloveniji. Za čas, dokler ne bo sprejet z ustavo usklajen zakon, ki bo urejal področje kmetijske zemljiške politike, skupnosti predlagajo, da se ohrani kontinuiteta njihovega dela in da se ne prehitve s spremembami.

Komite za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo je je pred kratkim ocenil skupnosti kot nepogrešljivi del sistema, zdaj pa ravno iz teh vrst prihajajo pobude o ukinitvi. Kaj pomeni ukinjanje kmetijskih zemljiških skupnosti za naše območje smo povprašali tajnika kmetijske zemljiške skupnosti v Celju Jureta Novaka.

»V minulih letih so kmetijske zemljiške skupnosti opravile pomembno delo pri kategorizaciji in razvrstitvi kmetijskih zemljišč, kar je bila osnova za sestavo prostorskega dela plana občine Celje. Opravljena je bila tudi vrsta agrarnih operacij. Tako smo v tem času imeli 530 hektarov hidromelioracij, 300 hektarov agromelioracij in 150 hektarov komasacij. Kmetijska zemljiška skupnost gospodari tudi s kmetijskim zemljiškim skladom in sicer na površini okrog 190 hektarov. Te površine dajemo v najem kmetom kooperantom, predvsem preko kmetijske zadruge. Nadomeščamo tudi zemljišča tistim, ki so jim bila odvzeta zaradi potreb urbane prostora. Trenutno pripravljamo agrokarto, ki bo strokovna podlaga za nadaljnje delo.

Zato nas je res presenetila vest, da se skupnosti ukinjajo in da je republiški komite predlagal črtanje 103. člena, kjer je opredeljeno delo in vloga kmetijskih zemljiških skupnosti. Zaradi tega smo minuli teden sklicali kolegij tajnikov zemljiških skupnosti na našem območju, sklicana je bila tudi skupščina republiške zveze kmetijskih zemljiških skupnosti. Posebno delegacijo smo napotili tudi k sestavljalcem republiške ustave. Nam je konec koncev vseeno, kako se kmetijske zemljiške skupnosti imenujejo, bistveno je to, da ostane samouprava. Če bo ta ukinjena, potem opozicije pri porabi prostora ne bo več.

IRENA JELEN-BAŠA

Na Mirovanu so za obiranje jabolk najeli okrog 90 delavcev, v glavnem prihajajo iz Zagorja.

Foto: TONE TAVČAR

Jabolka so dobra, le malo jih je

Na Celjskem je v polnem teku obiranje jabolk. V nasadih jablan v žalski, šentjurski in šmarski občini ocenjujejo, da je letošnji pridelek zelo kvaliteten, količine jabolk pa so nekoliko manjše kot prejšnja leta.

V Hmezdovi delovni organizaciji Sadjarstvo Mirovan so z obiranjem in prodajo jabolk začeli minuli teden. Obrabi bodo okrog 1800 ton jabolk, deset odstotkov pridelka bodo namenili industriji, ostalo bodo prodali za ožimnico. Novejše sorte jabolk stanejo 13 tisoč dinarjev, starejše sorte lahko kupci nabavijo po nekoliko nižji ceni in sicer 11 tisoč dinarjev za kilogram. Jabolka prodajajo vsak dan od sedme do sedemnajste ure, ob nedeljah pa od osme do dvanajste ure.

V šentjurskem Slomu pra-

vijo, da bo letos okrog 20 odstotkov manj jabolk, pridelek pa je zelo kvaliteten. Obrabi bodo 900 ton jabolk, najdražja je sorta jonagold, za katero bodo kupci odšteli 15 tisoč dinarjev. Cenejše sorte stanejo 8500 dinarjev. Jabolka prodajajo vsak dan od osme do sedemnajste ure, nakup je možen tudi ob nedeljah.

Razmeroma skromen je pridelek v šmarski občini. V zasebnem sektorju je jabolk ponekod dovolj, v glavnem pa je letina slaba. V družbenem sektorju bodo obrabi okrog 120 ton jabolk, slaba letina je predvsem posledica toče, nasadi so mladi, tako da boljši pridelek pričakujejo šele v prihodnjih letih. Kupcem ponujajo sorte zlati in rdeči delišes, aidared, jonagold in gloster, cene pa se vrtijo med 11 in 13 tisoč dinarji za kilogram.

KMETIJSKI NASVETI

Siliranje

Poleg sušenja je priprava silaže v Sloveniji zelo pomemben postopek. Pod siliranjem razumemo tehnološki postopek, pri katerem s fermentacijo konzerviramo vrsto osnovne krme ali krmila. Siliramo rastline brez dodatka ali pa z dodatkom, ki pa ima lahko konzervirni ali pa tudi hranilni učinek.

Principi siliranja

Sveža (uvela) krma se pri nekontroliranem shranjevanju zelo hitro kvari. Mikroorganizmi in njihov produkt encimi v rastlini razkrajajo organske snovi. Posledica teh procesov pa so velike izgube hranilnih snovi. Siliranje imenujemo tudi kisanje krme z izključitvijo zraka in nizki pH vrednosti (kislost 4,0). Krma-silaža postane tako stabilna in ima skoraj nespremenjeno hranilno vrednost.

Biologija mikroorganizmov

Za uspešno siliranje je pomembno, da smo seznanjeni o mikroorganizmih, ki so prisotni v vsaki krmi. Poleg živalskih bakterij je v vsaki krmi cela vrsta nezaželenih mikroorganizmov, ki fermentacijo vodijo v nepravno smer. V procesu siliranja so zaželeni samo mlečno kislinske bakterije, ki razkrajajo sladkor v mlečno kislino ob istočasnem hitrem zniževanju pH vrednosti. Proces je zaželen zato, ker je sama mlečna kislina visokovredno hranilo za živali, mlečna kislina preprečuje druge negativne procese v krmi, npr. razgradnjo beljakovin, pri procesu razgradnje sladkorja v mlečno kislino pa je zelo malo energetskih izgub (3 odstotke). Zaradi izredno hitrega znižanja pH vrednosti mlečno kislinske bakterije preprečujejo nastanek drugih mikroorganizmov. Mlečno kislinske bakterije ne razkrajajo ogljikovih hidratov, celuloze, škroba, beljakovin in vitaminov.

Nepravilna vrenja

Med nepravilna vrenja uvrščamo naslednja vrenja: masleno kislinsko vrenje. Masleno kislino povzročajo oziroma proizvajajo clostridiji. Fermentirana krma smrdi in je

brez vrednosti, nadalje vpliva ta kislina na počasno znižanje pH vrednosti, clostridiji kot povzročitelji povzročajo veliko škodo (npr. napihnjenost sirov). Pri tvorbi maslene kisline nastajajo v krmi velike energetske izgube (do 22 odstotkov).

Očetno kislinsko vrenje: colli bakterije proizvajajo poleg očetne kisline še veliko CO₂. Pri tem se sprošča takšna toplota, da preprečuje nastanek mlečno kislinskih bakterij, ustvarja pa dobre pogoje za druga nezaželena vrenja. Poleg tega je sama očetna kislina skoraj brez hranilne vrednosti, izguba energije pri tvorbi le-te znaša do 40 odstotkov. Krma-silaža je neprijetnega vonja, živina pa jo nerada je.

Gnitje: povzročajo ga gnilobne bakterije, ki v prisotnosti zraka razgrajujejo beljakovine v amoniak. Pri tem nastajajo velike izgube na hranilnih snoveh, silaža postane brez vrednosti in je za krmljenje neprimerna.

Plesni: razvijajo se predvsem na mestih vstopa zraka, to je na površini in stenah silosa oziroma tam, kjer smo silos premalo tlačili in slabo pokrili. Taka krma je neokusna in neprijetnega vonja, nekatere plesni pa producirajo celo toksične snovi.

Naknadno vrenje: povzročitelji naknadnega vrenja so kvasovke, ki nastajajo ob nepravilnem polnjenju, zlasti pa ob odpiranju silosa. Kljub majhni prisotnosti zraka in nizkem pH so kvasovke zelo aktivne in hitro razgrajujejo silos in mlečno kislino v CO₂. Energetska vrednost krme se zelo zmanjša, silaža se segreje, pH vrednost poraste. S tem se ustvarjajo pogoji za vrsto drugih nepravilnih vrenj.

Kako silirati

Ob dejstvu, da je mlečna kislina visokovredno hranilo in hkrati dobro konzervirno sredstvo, vsa ostala vrenja pa so v silosu nezaželena, moramo pri siliranju upoštevati vrsto dejavnikov: zrelost rastline (koruzo siliramo v voščeni zrelosti), rezanje rastline (na par centimetrov zaradi sokov in fermentacije), čistočo silažne mase (blatna in umazana masa povzroča vrenja). Nadalje je pomembna čistost silosa za silažo, odločilen je transport silažne mase, ustrezno polnjenje silosov (enakomerno in čimhitrejšje polnjenje brez večjih presledkov). Pri tlačenju silosa je treba skrbeti za enakomerno tlačenje. Silos je potrebno tudi dobro pokriti, tako da zrak nima dostopa, čas zorenja silosa pa je različen, poprečno traja od štiri do šest tednov.

Če upoštevamo vsa ta pravila, lahko pričakujemo silažo, ki bi po Fliegu dobila oceno vsaj prav dobro.

mag. IVAN KUDER

Zavod za živinorejo in veterinarstvo Celje

Zdravstveno stanje prebivalstva občine Celje

V dobri strategiji zdravstvene politike, ki se preusmerja od bolezni k čuvarstvu zdravja in za dosego ciljev »Zdravje vsem do leta 2000«, je pomembno, da se zdravstvena in socialna politika radikalno obrne k zdravju, k odkrivanju, merjenju in izboljševanju zdravstvenega stanja prebivalstva. Zdravje ni mišljeno kot idealno zdravje, ampak kot stanje, ki zahteva od zdravstvenih služb, od družbe in posameznikov, da ga izboljšajo z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Naj navedem nekaj nevarnostnih dejavnikov, ki vplivajo na zdravje.

Več pozornosti bo potrebno posvetiti oskrbi prebivalstva z neoporečno pitno vodo, odpadkom in drugim, zlasti posebnim odpadkom, zagotovitvi higiensko, biološko in nekontaminirano prehrano. Onesnaževalcev okolja je vedno več in vsaka nova moderna tehnologija jih vsaka vedno nove in hujše. Narašča zdravstveno ekološka problematika (onesnažen zrak, voda, zemlja, hrup, sevanje, kemizacija v proizvodnji, kmetijstvo in gospodinjstvo, kar bo privedlo do kroničnih zastrupitev. Naraščajo nezdrave razvade kot so alkoholizem, kajenje, narkomanija, razuzdanost in naraščajo socialni pojavi: splav, samomor, travmatizem in še drugi).

Zdravje je kompleksen dinamičen proces, ki se spreminja v pozitivnem in negativnem smislu in je odvisno od potranjega in zunanjega okolja, zato bo potrebno razvijati in upoštevati najširše zdravstveno-ekološke vidike in kot glavni cilj za to, pridobiti strokovnjake preventivnih usmeritev, jih dodatno educirati in sodelovati s širokim krogom strokovnjakov, raziskovalcev okolja, ki nas obdaja ter raziskovalcev vsega kar uživamo.

Bolezenska slika prebivalstva se je v zadnjih desetletjih bistveno spremenila. Ljudje ne umirajo več za nalezljivimi boleznimi – masovno pa naraščajo kronične socialne bolezni: bolezni srca in ožilja, rakasta obolenja, bolezni prebavil, sladkorna bolezen, duševne bolezni in zelo nam naraščajo poškodbe, zlasti v prometu. Priča smo naraščanju splavov, samomorov, alkoholizma in drugih razvad prebivalstva. Glede na smrti smo v celjski regiji na samem vrhu evropske lestvice, takoj

za Madžari in smo Slovenci zaznamovani kot narod samomorilcev. V desetih letih od 1975 do 1984 smo imeli v celjski regiji 996 primerov samomorov, v petih letih od 1980 do 1984 pa 466 primerov samomorov, kar je več kot je bilo smrtnih žrtev v prometu (364). Število splavov v občini Celje je skoraj enako številu porodov. Leta 1985 znaša število splavov 819 na 836 živorojenih, leta 1986 708 na 762 živorojenih in leta 1987 757 na 795 živorojenih. Nimamo točnih podatkov, koliko imamo kroničnega alkoholizma, vemo samo koliko se jih zdravi. Vsekakor pa sodi alkoholizem v Celju in celjski regiji med naše največje zdravstvene in socialne probleme. Ne smemo prezreti izredno škodljivih razvad kajenja, ki je zelo razširjeno tudi med našo mladino.

PREJELI SMO

Z boljšo zdravstveno vzgojo in prosveto prebivalstva, bi lahko več naredili na področju primarne prevencije, prav tako tudi pri preprečevanju velike epidemije prometnih nezgod.

Splošni demografski podatki

Občina Celje ima okoli 66.000 prebivalcev, od tega 27% mladih do 19 let in 10% starih nad 65 let. Z nizko nataliteto 12 na 1000 prebivalcev in nizkim naravnim prirastkom 2,8 v bližnji prihodnosti ni pričakovati večji demografskih sprememb. Umrljivost dojenčkov je nizka 11,3 pod republiškim in regijskim povprečjem, splošna umrljivost prebivalstva znaša 9,2 in povprečna starost umrlih 68 let (ženske 71 in moški 65 let).

Obolenost prebivalstva

- na prvem mestu so bolezni dihal (ena petina vseh obolenih)
- na drugem mestu bolezni srca in ožilja
- na tretjem mestu bolezni kosti in gibal
- na četrtem mestu poškodbe
- na petem mestu duševne bolezni
- na šestem mestu nalezljive bolezni

– na sedmem mestu bolezni prebavil

– na osmem mestu bolezni živčevja

Najbolj so porastle v zadnjem času bolezni srca in ožilja in so tudi na prvem mestu kot vzrok umrljivosti (skoraj polovico prebivalstva umre zaradi bolezni srca in ožilja). Rakasta obolenja znašajo 0,7% med vsemi obolenji, vendar so po vzroku umrljivosti na drugem mestu in naraščajo iz leta v leto. Po podatkih Registra za rak SRS se incidenca vseh rakastih obolenj vsako leto znatno poveča in znaša za Slovenijo za leto 1985 že 5367 (novoodkrita obolenja). Na prvem mestu v skupni populaciji je pljučni rak, ki ga je pri moških šestkrat več kot pri ženskah in se skoraj vedno pojavlja le pri kadilcih. Na prvem mestu pri ženskah je rak dojke. Na drugem mestu v skupni populaciji je rak želodca. Pomembno je, da rakasta obolenja odkrivamo pravočasno, kar je bistvenega pomena, ne samo zaradi načina zdravljenja, ampak tudi zaradi poteka bolezni in dobe preživetja.

Po statističnih podatkih imamo v Celju in v celjski regiji bistveno več kongenitalnih malformacij pri otrocih kot v republiki. Obolenost prebivalstva je višja kot v republiškem povprečju in zato ni čudno, da imamo tudi večjo porabo zdravil, višjo stopnjo hospitalizacije in več bolniškega staleža.

Opozorila bi, da bo nujno potrebno metodološko spremeniti zajemanje podatkov. Zakon o evidencah in raziskovanju v zdravstvu omogoča zdravstveni statistiki zbiranje kvantitativnih podatkov o negativnem zdravju (o obolenjih) ne zajema pa podatkov o onesnaženosti zraka, vode, tal, hrane, sevanja in drugih onesnaževalcev, kar bi bilo nujno pri spremljanju in obvladovanju razmer v človekovem okolju, kar bi omogočalo pripravljanje študij, analiz in raziskav za vse nosilce planiranja na vseh področjih. Po enotnih merilih, tako zbrani republiški in regijski podatki, so nujno potrebni vsem zdravstvenim delavcem, ki se ukvarjajo s primarno preventivo, oziroma skrbijo za zdravje ne samo posameznikov, ampak za zdravje in zdrav razvoj prebivalstva. Vpliv neugodnega okolja na obolenost in umrljivost prebivalstva je dokazan in jasen. Nekatere obolenja vodijo v nacionalno patologijo in so v tesni zvezi z raznimi onesnaževalci zraka, zemlje, vode, hrane, sevanja oz. so posledica škodljivih razvad prebivalstva.

Predstojnik službe za soc. med.
MILENA HDINA-ČRETNIK dr. med.,
specialist socialne medicine

Tudi Slovenija ima svoj »jug«

Sloveniji je vseskozi godilo, da je v Jugoslaviji veljala, če ne za razvito, pa vsaj za najrazvitejšo republiko. Za tako samovšečnost je plačevala tudi težke davke. Po eni strani je vsa leta preko svojih realnih možnosti pomagala polniti nenasitni zvezni proračun, pod drugi strani pa še razne sklade za pomoč manj razvitim republikam in za pokrajino Kosovo, za katere lahko že mirno trdimo, da so in da bodo ostale vreče brez dna. Najbrž ni potrebno posebej dokazovati, da Slovenija ni samo dajala, temveč da se ji je tudi jemalo in da ni ostajalo le pri obeh omenjenih oblikah dajanja ter jemanja.

Slovenija pa se je nekako celo sebi sramovala priznati, da ima tudi svoj »sever« in »jug«. Tudi pri nas najdemo »jug« z vsemi jugoslovanskimi značilnostmi revščine marsikje po Štajerskem in po Prekmurju, Primorskem, na Dolenjskem, v Beli in Suhini krajini, na Koroškem, na Kočevskem in drugod; pravzaprav v vseh krajih, ki so nekoliko bolj oddaljeni od industrijskih in drugih središč. Tudi Slovenija je naivno računala, da bo le z lažnim zunanjim bliščem lahko presedlala med gospodarsko, politično in kulturno razvite države ter narode bližnje sosedne Evrope.

Ko se pripravljamo na Evropo 1992, pa smo se morali nepričakovano zamisliti, da nimamo spodobnih cest, da smo nepremišljeno ukinjali železnice, da smo brez pokritja in prave perspektive gradili industrijske gigante, da smo brez vsake mere onesnaževali svoje življenjske okolišje, da smo zavozili naše šolstvo in da smo spravili pred zlom tudi naše zdravstvo.

Ko so letos poleti naravne ujme uničevale naše lepe po-

krajine, pa smo se morali nepričakovano zgroziti, da so pri nas še kraj, ki jih ni zapustil le bog, temveč je njih pozabila tudi Slovenija. Težko je verjeti, da so posamezni kraj še brez cest, brez vode in celo brez elektrike. Še težje se je sprijazniti z resnico, da je še v marsikateri hiši beda vsakdanji gost. Najtežje pa je dojeti, da si vsi Slovenci še nismo enakovredni in da naše boljše ali slabše življenje ni odvisno le od naše priidnosti, temveč tudi od tega, kje živimo.

Kdor je hodil po naši lepi deželi, se je lahko prepričal, da napredek ne prinašajo le tovarne in da se je marsikateri kraj izvelel iz zaostalosti že z boljšo cestno povezavo, z elektrifikacijo in z oskrbo s pitno vodo, kjer je ni bilo. Zato pozivamo vse, ki so v Sloveniji kakorkoli pri oblasti, da čimprej spreminijo tiste predpise, na podlagi katerih bo v okviru pomoči nerazvitim in naši republiki mogoče zgraditi tudi ceste ter napeljati elektriko ali vodo in sicer do slehernega najbolj oddaljenega slovenskega doma, v katerem je še, ali v katerega se bo vrnilo življenje.

Slovenija je že bila v Evropi, Slovenija je geografsko še v Evropi in se mora vrniti v Evropo; če ne prej pa leta 1992. V Evropo pa ne sme oditi sama, ampak mora vzeti seboj tudi vse slovenske kraje, ki morajo do takrat še dohiteti Slovenijo.

Da ne bi ostali le pri besedah, smo nakazali na račun, na katerem se zbira pomoč za ljudi, ki so jih prizadele ujme, v občini Laško, v občini Šentjur pri Celju in v Halozah, 1.500.000 din; to je ves denar, ki smo ga lahko zbrali in ki ga sploh imamo.

MIRO GRADIČ
za Območni odbor demokratične Slovenske zveze v Celju

Izjava za javnost

Na tiskovni konferenci UNZ Celje 11. 9. 1989 je bilo sporočeno presenetljivo dejstvo, da delavci UNZ Celje, kljub velikim naporom, niso mogli najti na območju Štor nobenega občana, ki je 26. 5. letos videl tovarnjake, ki so v spremstvu milice peljali iz Štor na Kresnike. Ob tem so na UNZ tudi odločno zanikali, da bi miličniki spremljali kakršenkoli prevoz v zvezi z gradnjo cinkarniškega odlagališča »za travnikom« (za odlaganje titanove brozge) ali nasploh kakršenkoli prevoz nevarnih snovi na območju KS Štor, Teharje in Blagovna. Ob tem so še opozorili občane, ki razširjajo govorice, da jih bodo prijavili pravosodnim organom. Poudarjajo pa, da to ni grožnja.

V našem društvu se dogovarjamo s tistimi, ki so nam javili, da so 26. 5. 1989 videli prevoz, da nam dovolijo, da bomo njihova imena sporočili posebnim republiški komisiji in jih tudi javno objavili. To bo tudi dokaz o dosedaj opravljenem delu UNZ. Zagotavljamo jim, da bomo stali v vse, da ne bodo imeli nikakršnih posledic, če bodo povedali zgolj to, kar so videli na lastne oči. To sicer zagotavljajo tudi predstavniki UNZ. Prav tako lahko zagotovimo, da jih bodo v javnosti zaščitili člani Društva, notranjeve Slovenije iz Celja, da tem pa imamo tudi zagotovilo predstavnika celjske SZDL.

V društvu menimo, da bi lahko o spornih voznjakih že zdavno povedali svoje tisti, ki so najbolj pristojni. To velja za Republiški sekretariat za notranje zadeve, kar se tiče prevozov in spremstvu milice in za Republiški sekretariat za pravosodje, kar zadeva izjave nekaterih očitcev, da so 26. maja 1989 videli v Štorah v dveh kombijih tudi obsojence.

Dejstvo, da se zadeve že vse predolgo vlečejo – uradno od delegatskega vprašanja, postavljenega v SO Celje februarja letos – in da npr. UNZ Celje doslej še ni dala nobenemu organu v občini Celje pismenega pojasnila, upravičuje zahtevo o ustanovitvi posebne republiške komisije, ki jo zahtevajo krajanje na prizadetih območjih, ki jo zahteva naše društvo, proti kateri pa tudi niso celjski inšpektorji in tudi ne UNZ Celje.

Društvo za varstvo okolja
Celje
Predsednik
JANEZ ČRNEJ, dipl. vet.

»Rož, Podjuna, Zila ...«

Tako se začne pesem Janka Mikule, ki jo je uglasbil Pavle Kernjak. Pisec besedila je odšel s Koroških hodiš v svet, na tuje. Mogoče je pesem napisal na tujem, zato je tako lepa in v srce segajoča. Prav tako lepa in melodična je Kernjakova viža, vsa topla in mehka.

V četrtek 14. septembra le-

tos sem v knjigarni Naša knjiga, tu v Celovcu želela zvedeti od prijaznega prodajalca Hanzija (jaz bi ga rajši imenovala »Vanček«), kdo je pisec besedila te pesmi. Vanček (po moje) je takoj vzel v roke pesmarico koroških narodnih pesmi; ne le eno, celo več pesmaric – a v nobeni ni bilo pesmi »Rož, Podjuna, Zila«. Seveda, saj to ni koroška narodna pesem, je novejša. A lepa, lepa, da jo že skoraj škripančki pojejo nad poljem. Ponarodela je ta pesem na Koroškem in ni tudi nič manj znana in priljubljena v Sloveniji. Te tri koroške doline si v resnici ne sledijo tako, kakor pravi pesem. Toda pesniki imajo svojo svobodo in lahko postavijo kaj tudi čisto po svoje in prav je tako! Veliko lepše zveni »Rož, Podjuna, Zila« kakor pa »Podjuna, Rož, Zila«. Tako se v resnici vrstijo te lepe koroške doline. Zila je čisto na koncu.

Da, Zila! Na Ziljsko dolino smo gledali v nedeljo 10. septembra s Peči na tromeji in seveda malo nazaj tudi na Rož. Bila je to druga nedelja v septembru, ko je vsako leto na meji: Slovenija, Avstrija in Italija »Dan odprtih meja«. Zica je odstranjena, da meje med državami sploh ni videti, ljudi pa kot listja in trave z vseh koncev. V nedeljo sem tam gori srečala Nemke, doma ob Severnem morju in Gina s sestrami Adelo in Mario s Sicilije v Italiji, naše brate z juga in italijanske vojake prav majhne rasti. Ampak, oho-ho! Ko so se Italijanci napili avstrijskega piva, so bili korajžni in razpo-

sajeni tako, da so jim vojaški klobuki na glavah čepeli zelo negotovo in po strani. Zato seveda svojih makaronov niso mogli pravočasno dati v pisnik, da smo nanje zaman čakali s plačanimi boni. Naša družina se je zato raje odločila za avstrijski golaž. Šli pa smo večkrat tudi na slovensko stran nad krajnske, pelinkovec in seveda čevapčice. Pa muzika je tam vedno dobra in pleše se bolje kot pri Avstrijcih, ker je pač malo več ravnine ob leseni koči pri oddajniku. Pred dvema letoma je bila ob koči velika miza, ob njej pa je s prijatelji »lovci« sedel gospod Stane Dolanc. Pred njim je takrat na ravni na vse pretege lepo prepeval italijanski pevski zbor. Letos tovariša Dolanca ni bilo na tem srečanju. Gorenjci z Zgornjega kota so povedali, da kot penzionist uživa v svoji hiši tam spodaj. Mi smo namreč na Peči vsako leto 1500 metrov visoko in tu ni ničesar več greh. Se to ne, da vam jaz o tem pripovedujem tako neurejeno, skoraj kakor Jokl v televizijskem intervjuju. Samo jaz sem bila tam gori na gori on pa že precej osamljen tam spodaj.

Eno pa drži kot pribito; lepo je vsako leto na tromeji, kjer se stekajo tri kulture Evrope: romanska, germanska in slovanska. Edinstveno je to, nikjer v Evropi ni enako! Pred 10-timi leti je imel pač Valter Jelovčan izvrstno idejo, ki je predlagal vsakoletno tako srečanje. Pridite drugo leto tudi vi, ki tole berete in ki ste dobrih misli! Na tem srečanju se razumemo vsi pa naj smo ali Slovenci, Avstrijci, Nemci, Italijani, Hrvatje in kaj vem kdo še. Vsem nam je skupno to, da bi radi živeli v miru. Prepričana sem,

da pride drugo leto spet 79-letni Franc Kunstelj iz Rateč. Letos sem ga jaz srečala prvič, ko je ta drobni močiček prihajal po vzpetini navzgor. Bil je nekaj posebnega, zato sem sama pri sebi ugibala: je Avstrijec, Italijan ali morda celo Slovenec? Ko je prišel do mene, je smehljaje se dejal: »Bog daj! Videla sem, da ga je tudi moj »Dober dan« razveselil enako kot mene njegov domači pozdrav.

Deželni glavar Haider na srečanje ni mogel priti, ker je bil na Bledu in v Podvinu pri predsedniku Sinigoju. Predsednik Sinigoj mu je ob tej priliki obljubil, da bodo že letošnjo zimo zmanjšali produkcijo v šoštanski elektrarni za 30 procentov. Tako so vsaj poročali v časopisu »Kleine Zeitung« v torek 12. septembra. Kar lepa obljuba, če bo le držala. Zavodnjanci in vsi prizadeti bi tako vdihavali za eno tretjino bolj čist zrak. Zato kar korajžno in s potrpljenjem v dragi in čemerno jesen, ko bo morda le bolj jutri kot danes. Zdaj je na žalost prav obratno.

Lep pozdrav vsem bralcem Novega tednika! Drugo leto torej »Na svidenje« na tromeji!

V. A. iz Celovca

Ples v Celju

Znano je, da papir prenese vse. Tako tudi nezrelo in predvsem neargumentirano obrekovanje Igorja Jelena, ki pa niti z enim stavkom ne ponuja konkretnega odgovora na moja vprašanja. Ker ponovno ne izbira sredstev za dosego svojih nizkih ciljev in se iz odstavka do odstavka poslužuje laži in žalji-

vih obtožb, ki ne sodijo več v področje umetnosti temveč sodišča, se mi ne zdi več vredno o njem izgubljeni besedi. V pravi luči se je predstavil kar sam.

P. s.: konkretne odgovore na moja vprašanja še vedno pričakujem.

GORDANA STEFANOVIĆ
ERJAVEC

Šola v Braslovčah

Ob prispevku: »Listamo porumenele strani – Iz Braslovč« (Novi tednik od 14. 9. 1989) lahko zapišemo, da je šola v Braslovčah do danes ohranila sklep iz l. 1910. V prispevku ste zapisali, da je šolski svet dne 13. 9. 1910 sklenil, da dobijo učenci brez izjeme vse šolske potrebine na šoli. Starši so morali kupiti samo katekizem in torbico. Tudi danes je tako. Šola v Braslovčah je poleg šole v Grižah edina, kjer učenci dobijo na začetku šolskega leta vse šolske potrebine na šoli. Samo torbico morajo prinesiti v šolo.

Se pa še ni do danes uresničil predlog šolskega sveta, da bi se stroški nabave učnih potrebščin enakovredno razdelili na vse davkoplačevalce. Že tedaj so sklepali o brezplačni osnovni šoli! Starši morajo plačati šolske potrebine in učbenike, prihranjeno pa jim je tekanje po knjigarnah, kar vsekakor ni zanemarljivo. Tudi to je veliko!

FRANC JEŽOVNIK
Griže

Mladost za rešetkami

Na obisku v KPD za mladoletnike in Zaporih Celje

Prišli smo po dogovoru. Kar sami. V zapor. Prostovoljno, brez posredovanja sodnih mlinov in brez poprej storjenega kaznivega dejanja. Za nami je dvakrat »skljocnilo« v dveh ključavnicah in zanesljivo bi še večkrat, če nas pot ne bi vodila navzgor po stopnicah v poslovne prostore. Prijazno nas je dočkal upravnik – psiholog Branko Gartner. Ne vem, če so grofje Vovberžani v 13. stoletju, ko so na tem mestu zgradili minoritski samostan, tudi pili kavo. Mi smo jo. In četudi so na pogorišču omejenega samostana leta 1810 pozidali avstroogrške zapore, ki so jih ljudje že takrat imenovali Stari pisker, je bila naša kavica še vedno topla in primerno sladkana. Pravo nasprotje tistega, o čemer smo se potem pogovarjali.

V kazensko poboljševalnem domu (v nadaljevanju KPD) prestajajo kazen mladoletniki, ki so ob izreku kazenske sankcije stari 18 let in obsojeni na mladoletniški zapor. Po svojih psiholoških ali socialnih karakteristikah so huje moteni mladoletniki, kajti mladoletniški zapor kot poseben institut našega kazenskega prava se izreka le izjemoma – za najhujše oblike kaznivih dejanj ali pa gre za tiste delikvente, ki so jim bili že poprej izrečeni različni vzgojnovarstveni ukrepi.

»In če z vsemi temi ukrepi predhodno ni bil dosežen prevzgojni učinek, preostane še mladoletniški zapor kot najstrožja kazenska sankcija, ki se lahko izreče mladoletnemu prestopniku,« opozarja upravnik Branko Gartner in nadaljuje: »Kar zadeva mladoletniški zapor, smo ustanova republiškega pomena, saj v našem zavodu prestajajo kazen mladoletniki iz vse Slovenije.«

Poleg mladoletnikov obstaja še ena kategorija, številčno bistveno večja. To so mlajši polnoletniki (od 18.–21. leta starosti): »Če jih primerjamo z mladoletniki, so osebnostno manj problematični, kar se lahko sklepa tudi iz višine izrečene kazni; od nekaj dni, mesecev, do leta, dve, medtem ko se pri mladoletnikih kazen giblje od enega leta do teoretično možnih desetih let.«

Četrtna za preživetje

»Kar zadeva vrsto kaznivih dejanj, prevladujejo delikti zoper zasebno in družbeno premoženje (tatvine, vlomi, ropi), precej pa so zastopana tudi kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in moralo (poskusi posilstva in posilstva) ter razni hujši prometni prekrški ali nasilniško obnašanje.«

Pravica in dolžnost obsojenca v sistemu vzdrževanja kazni je delo kot pomembno sredstvo prevzgoje: »Za opravljeno delo dobijo plačilo – četrtno poprečnega zaslužka, ki bi ga dobili, če bi delali na prostosti v podobnih OZD. Ta četrtna je spodnja meja, saj zakon dopušča zgornjo mejo odprto (prizadevnejše delo – boljši zaslužek in obratno). Od tega zaslužka se petina hrani in jo zapornik dobi pred odpustom s prestajanja kazni – kot pomoč pri startu v življenje.«

Za dobro obnašanje, za dosežene rezultate pri delu ali učenju so obsojenci deležni različnih ugodnosti kot so prosti izhodi v mesto, dopusti na domu ali obiski svojcev: »O tem se pripravi predlog strokovnih delavcev, obravnava pa se tudi med obsojenci, ki se do tega opredelijo oz. sprejmejo odločitev. Odvisno je tudi, v kakšnem režimu prestajanja kazni so. V odprtem režimu imajo bistveno večje ugodnosti, ki so seveda prilagojene osebnosti obsojenca, njegovim zmožnostim, da se obvlada in kontrolira.«

Kakšen je odnos na relaciji upravnik : obsojenci?

»Gotovo grem med jih, čeprav si želi, da bi bil več z njimi, ker v upravniku vidijo pri-

Branko Gartner, upravnik: »Namen naše ustanove je, da obsojence poskušamo prevzgojiti in pripraviti do tega, da bi bili po prestani kazni sposobni uravnavati svoje življenje in ne bi več prihajali v nasprotje z družbenimi normami.«

vega človeka, tistega, ki ima moč odločanja. Se vedno mislijo, da lahko razreši vse njihove težave in probleme, kar seveda

Že nekaj let se pogreva in v skladu z družbenimi razmerami zopet ohlaja ideja o premostitvi mladoletniškega zavoda izven mestnega centra, kjer bi se ustvarili pogoji za uveljavljanje sodobnejših in penološko učinkovitejših oblik tretmana mladoletnih delikventov.

Branko Gartner: »Zgradba, v kateri se nahajamo, je neustrezna. Primanjkuje nam prepotrebnih prostorov, predvsem rekreativnih zelenih površin. Potrebno bi bilo zgraditi zavod, ki ne bi bil klasični zapor, ampak sodobna terapevtska ustanova. Čeprav smo že blizu tej usmeritvi, nas pogoji, v katerih živimo in delamo, precej ovirajo.«

ni res. Moja naloga je, da posežem takrat, kadar so znaki, da so v komunikacijah med njimi in strokovnimi delavci kakšne motnje ali pa obstaja sum kršenja njihovih pravic. Sicer pa ima vsakdo po hišnem redu in predpisih pravico, da zaprosi za razgovor z upravnikom.«

Izganjanje zla ali prevzgoja

Delo z obsojenci poteka v treh fazah; preko sprejemne, med prestajanjem kazni in pred iztekom: »V sprejemni fazi je bistveno, da spoznamo obsojence, ki pridejo v naš zavod, tako da lahko z njimi programiramo delo – pripravimo program, v katerem so upoštevane vse njegove zmožnosti, nagnjenja, predvideva pa se tudi, kam ga bomo vključili po prestani kazni,« posplošuje Peter Knapic, strokovnjak za vzgojo in prevzgojo, Irena Križnik, psihologinja-terapevtka pa v specifičnih strokovnih metodah dela izpostavlja skupinske in individualne oblike: »Na skupinskih oblikah dela je poudarek na takojmenovanih malih skupinah, kjer poskušamo aktivirati ustvarjalne sposobnosti obsojencev in njihove pozitivne lastnosti, kajti v vsakem je poleg slabega seveda tudi nekaj dobrega in slednje je potrebno odkriti ter naprej razvijati. Individualne oblike izvajajo psihologi, sociologi ali vzgojitelji. Razgovori so načrtovani

in spontani. Uporabljamo Rogersove metode dela in intervencije, kadar je obsojenec v krizi. Nekateri med njimi so takojmenovane disocialne osebnosti – nagnjene k samopoškodbam. Pred leti smo imeli takšno skupino, v kateri so se ob določeni uri z žiletko popraskali po rokah. Večina obsojencev je pri individualnih razgovorih pripravljena sodelovati, so pa tudi takšni, ki tovrstno pomoč odklanjajo in povzročajo tako nam kot, seveda, sami sebi velike težave.«

Vodja – prekupčevanje – samice

»Obstajajo obsojenci v posameznih sobah, ki so intelektualno in osebnostno razvitejši in hočejo imeti pod komando celo sobo. V takšnih primerih se z njimi pogovorimo kot tudi z ostalimi in poskušamo razrešiti njihove medsebojne relacije v smislu enakopravnosti. Sicer pa v tistem klasičnem pomenu, kot je bilo včasih v večjih zavodih, pri nas tega nimamo.«

Švercanje se pojavlja občasno, ker imajo obsojenci pri sebi različne predmete in nekaj denarja. V zadnjem času so bile zelo moderne ure. Ko se prekupčevanje odkrije, se pogovorimo, v primeru, da se nadaljuje, sledi disciplinski postopek. Do kaj hujšega, na primer seksualnih deliktov, ne prihaja.

Samice kot disciplinska kazen obstajajo za hujše kršitve hišnega reda, vendar jih izrekamo le v skrajnosti. Za nepopoljšljive preko enomesečnih programov določimo postavke, ki so jih sposobni realizira-

Irena Križnik, psihologinja-terapevtka: »Petletna analiza katamnističnega spremljanja nam je pokazala, da se tretjina naših bivših obsojencev uredi in se ne vrača nazaj, tretjina je takšnih, ki nekako ne morejo normalno zaživeti in so na meji, kar pomeni, da se še lahko vrnejo v zavod, zadnja tretjina pa se po prestani kazni zopet znajde za zidovi.«

ti. Temu sledi nagrada. Prav takšen način se nam je v zadnjih letih zelo obnesel, tako da se še le tu in tam najde kakšen primer,« navaja Irena Križnik, ki je že trinajst let v neposrednem kontaktu z obsojenci.

Vedno bomo osumljeni

Na pogovor z obsojenci smo prišli naslednji dan. V sobi z mogočno hrastovo mizo so nas čakali: mladoletnika Polde (v zavodu že dve leti in tri mesece) in Silvo (dve leti in pet mesecev) ter mlajša polnoletnika Sandi (štiri mesece) in Marko (leto in devet mesecev). Led smo prebili s cigareto. Na vprašanje, kako se počutijo, so brez globokega premisleka odgovorili pritrdilno – zaenkrat gre.

Kakšno je potemtakem vzdušje, prihaja do konfliktov?

Polde: »Dobro se razumemo in redkokdaj prihaja do konfliktov.«

Silvo: »Do nesporazumov prihaja vsepovsod, tudi tukaj.« Sandi: »Če jih iščeš, jih boš našel, če se jim izmikaš, lahko dobro prideš skozi.«

Marko: »Za razliko od A skupine je v drugih oddelkih več tega, ker tam vlada večja agresivnost in manjše ugodnosti.«

Kaj ste pravzaprav storili?

Polde: »Najprej sem imel rop in čez nekaj časa, ko sem pobegnil, sem še vlomil.«

Silvo: »Rop.«

Sandi: »Tatvina.«

Marko: »Poskus posilstva.«

Ste pri kaznivem početju razmišljali o morebitnih posledicah?

Polde: »Pri prvem kaznivem dejanju niti nisem razmišljal, ker sem bil zelo mlad in me niso zanimale posledice.«

Silvo: »Nisem razmišljal. Bila je avantura: kako to izgleda in če si sposoben narediti kaj takega.«

Sandi: »Meni je bilo to prvič in vedno, ko se spustiš v nekaj nepoznanega, je kot neke vrste avantura.«

Marko: »Pred kaznivim dejanjem nisem dosti razmišljal, potem pa je bilo že prepozno.«

Kdo je vplival na odločitev, sami ali družba, ali morda dejstvo, da priložnost naredi tatu?

Polde: »Odločil sem se čisto sam, saj veš, potrebuješ več denarja in mlad si...«

Silvo: »Nisem delal, nisem hodil v šolo, prostega časa sem imel preveč in pade ti na pamet...«

Sandi: »Že od otroštva sem na ulici, ki poleg družbe igra veliko vlogo, no, tudi prilika naredi svoje...«

Marko: »Res, malo družba, malo tako... in pride čas, ko ti nekaj »štrkne« in se zgodi...«

Zgodi se, da, izgubiš prostost za temi zidovi. Kaj počnete notri, kakšen je delovni dan?

Silvo: »Vstaneš ob petih, do pol šestih se urediš, sledi zajtrk. Ob šestih greš na delo do dveh, kosilo, prostočasne dejavnosti, košarka, nogomet, potem pride večerja, ob pol osmih TV Dnevnik, nato pa se

Branko Gartner: »Zmogljivost zavoda je od 70 za obsojence in kar se tiče števila, že nekaj let opupadanja. Sam podatek je spodbuden, če bi rest padec kriminalitete, vendar je to velika uganka upad ali sprememba v kaznovalni politiki. V skladu s temi družbenimi razmerami bi pričakovali več kr katere delček potem zaide za naše zidove. Za nas boljše, kajti z manjšim številom obsojencev je Vendar se postavlja vprašanje, kje je tista meja ustanova še racionalni in opravičimo stroške.«

počasi odpraviš v posteljo, kajti ob desetih mora biti tišina in zaspis – kot bi bil v vrtcu.«

Kakšna je hrana?

Polde: »Hrana je slaba in malo jo je, sploh pri malici – kakšna zajemalka čorbe ali sendvič in sok. In ko delaš v olju in nafti izgubiš apetit, pa ti še kosilo ne ustreza.«

Ste zadovoljni z zaslužkom?

Sandi: »Prejšnji mesec sem dobil 95 starih milijonov. Če hočem koristiti ugodnost in grem dvakrat domov, mi denarja, ki ga porabim le za pot, zmanjka.«

Marko: »Zadovoljen prav nisem. S tem denarjem si danes ne moreš pomagati. Za tiste, ki so brez staršev, je še toliko bolj hudo.«

Polde: »S petinštiridestimi stariji milijoni nikakor nisem zadovoljen. Delam na tiskalnici v smradu in nafti. Če bi kadil neke poprečne cigarete, si jih ne bi mogel privoščiti, ker je treba kupiti stvari za osebno higieno.«

Silvo: »Četudi imam poklic, dobim včasih dosti manj kot

Peter Knapic, starši vzgojo in prevzgojo poudarek dajemo nju tako v zavodu njega, kamor lahko varnosti spuščamo obsojence. Pravi imajo v glavnem lavnicah, kjer delajo ski, strgarski, v lavnici in galan slujemo pa jih iz voda z namenom, čijo v delovni po prestani kazni tam jo z delom.«

tisti, ki nimajo opravljajo delo za srečo mi starši stvari razen cigare

Kako po prestan do posledice ostaj

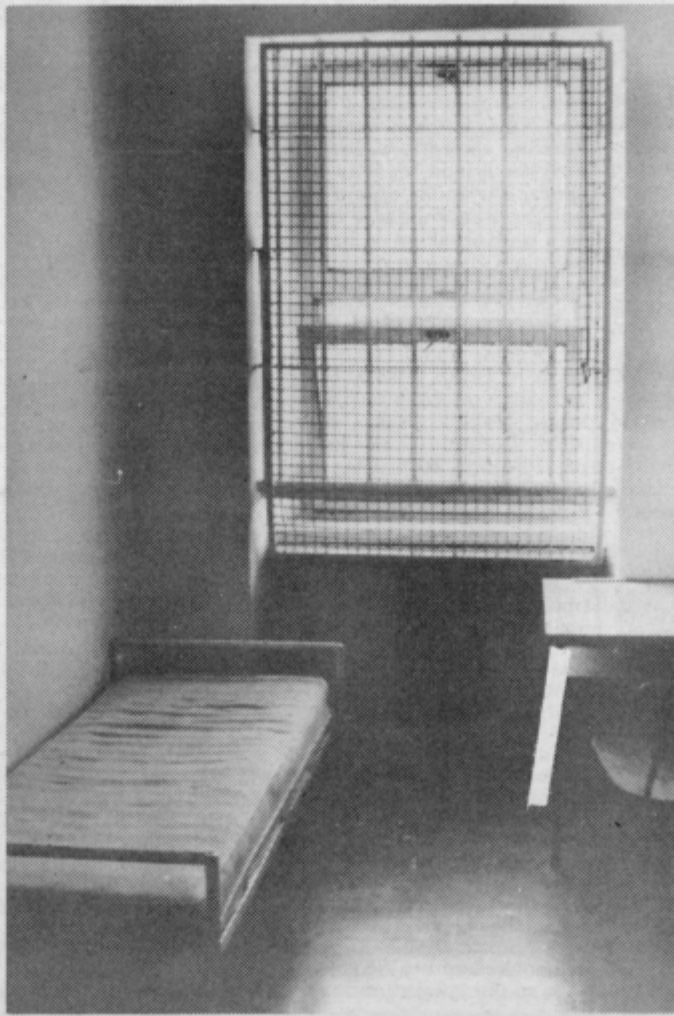
Polde: »Ko prstost, si bom ne upam da s pomoč Moraš normalno ostali ljudje, če sledice ostale celo

Silvo: »Mislim posebnih problem vi cilj mi je šola, že nekako...«

Marko: »Ko mislim, da bom Normalno je, da smo storili, ne bo hitro, ker bo ostala papirju...«

Sandi: »Kot veš, da smo storili pako in ko pridem imeli velike probleme čitvi v normalno, četudi boš poskušal kdo si in kaj si, ti b opazke: ti si pa to Potrebno bo pa čas...«

Kaj če bi spremeni? Sandi: »Okoli spremeni, toda vsa

de za tabo, kamor na tapeti – vedno

Kakšne so vezi jatelj?

Sandi: »S starš umem, medtem ko druga zgodba, kje sti rek: v nesrečnega prijatelja. Ti prijatelj na pa lo in le še nekaj s katerimi se lahko

Kruta je usoda mozaik naključij, več kaj izgubiti, vse, kdor izgubi svoboda in kdor ma ničesar več... leti in tri mesece manj, Sandi še se in Marko... je m svobodi.

Mogoče, mi smo vo, potem ko je dvakrat skljocnilo

Danes ne znamo več tako

etošnja revija šeg in navad je bila v Jurkloštru

Nedelja je bila ravno prav oblačna, da je bila prijetna, ravno prav oblačna, da ni bilo prevroče. Nekaj čez uro popoldne so med stanke nekdanje znamenite kurtuzije v Jurkloštru zagrabili streli iz možnarjev in po stari šegi faranom okrat pač od vseh vetrov pranim obiskovalcem naznanili velik dogodek: začetek šeste občinske revije ljudskih šeg in navad.

Kurtuzijsko dvorišče se je kar polnilo z obiskovalci, so nastopajoči že obrnili svojo stran v slikanici spomin na zlate, stare čase. Po besed nekdanjih dni so lahko drsele mimo občin, kot niz slik, ki so jih klorne skupine in kulturna društva iz laške občine izdali časa pozabe. Zdaj se je

Na reviji je nastopilo sedem skupin iz laške občine. Otroci iz Sedraža so prikazali pastirske igrice in plese, Kulturno društvo Trobni dol je prikazalo izdelavo ovčje volne, folklorna skupina Lipa iz Rečice je nastopila z zabijanjem »balotni«, Kulturno društvo Anton Tanc iz Marija Gradca je uprizorilo trgateg, člani KD Prežihov Voranc iz Jurkloštra so prešali in kuhali žganje, mladinci iz Brez so obudili običaj martinovanja, skupina iz Lažiš pa je pokazala, kakšen je bil nekdanji »likof«. Z možnarji so streljali člani TRAP sekcije iz Marije Gradca.

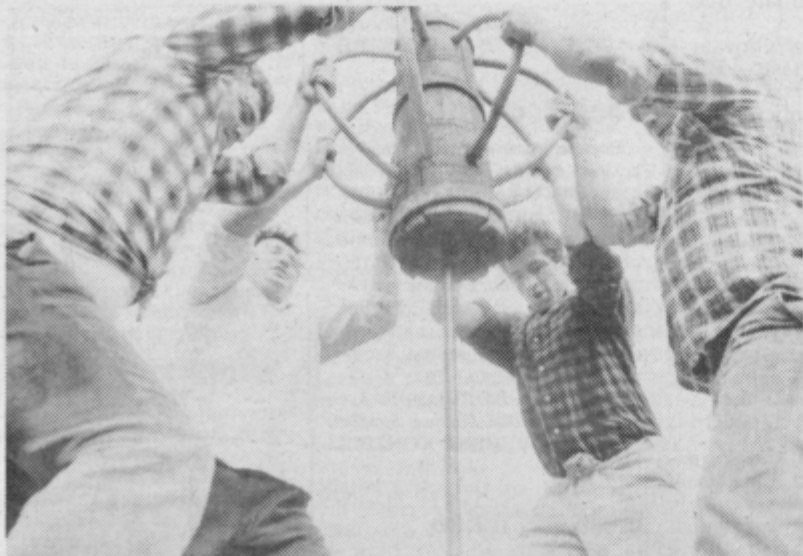
oder šibil od pisanih noš in veselih godcev, zdaj spet so stopali nanj skromni, zgarani zemljani, ki so težkemu delu znali dodati tudi veselje čar ljudske družabnosti. Če je kdo pri vsem tem dobil vtis, da je bilo življenje naših dedkov in babic en sam ljudski praznik, je bilo to zgolj zaradi tega, ker so skupine pač morale v omejen čas strniti vse, kar se je zanimivega dogajalo pri kakšnem delu, ki je bilo sicer še kako utrudljivo in težaško. A bila je tudi priložnost za razmislek: kam se je porazgubila vsa domiselnost naših prednikov in zakaj se danes vsak »likof«, če si že vzamemo čas zanj, začne in konča pri kozarcu.

Organizator – Zveza kulturnih organizacij Laško – je lahko s 6. občinsko revijo šeg in navad zadovoljen. Nastop je bil zanimiv, pester in dovolj kakovosten, obiskovalcev pa je bilo celo več, kot so računali: precej jih je ostalo brez sedeža. Izkazali so se tudi gostitelji: jurklošterska krajevna skupnost in kulturno društvo Prežihov Voranc. Domače gospodinjice so napekle dobrot, ki so jih obiskovalci razgrabili, še preden je oder zapustila zadnja skupina, gasilci so poskrbeli za ostalo hrano in pijačo, prizorišče revije so vzorno uredili. Svetlana bi lahko počila od zavisti.

NADA KUMER

Čeprav brez radia in televizije, ali pa morda prav zato, so znali naši dedki in babice večere preživljati zabavno in veselo. Ko se je po uspešno opravljenem delu zbrala družba, so se kaj hitro spomnili kakšne smešne igrice, kot je ta s prizora na fotografiji: na palico zvezana možakarja se skušata kdo bo koga prevrgel.

»Ho-ruk! Ho-ruk!« Pod silo štirih korenjakov »balotni« – debelemu kolu ne preostane drugega kot da se vda. Z zabijanjem lesenih kolov globoko v zemljo so strme brege včasih zavarovali pred plazanjem. To je bilo težaško delo, za katerega so poprijeli najbolj krepki moške. V Jurkloštru so se tega lotili Rečičani.

»Kaj? Da takole nastaja volna?« so se čudili malčki pa tudi med odraslimi je najbrž marsikdo prvokrat v živo videl, kako se ovca poslavlja od svojega kožuha. Skupina iz Trobnega dola je na odru ponazorila ves proizvodni proces: od ovce do spletenih nogavic. Seveda so predice in pletilje tudi ubrano zapele: »Le predi, dekle, predi...«

Mount Everest ima bogato zgodovino

zagrebška odprava, v kateri je tudi šest slovenskih alpinistov, bo poskušala priti na vrh s tibetanske strani

Za večino med nami bo to največja pustolovščina življenju. Več kot trideset let je konec julija odpotovalo z zagrebškega letališča, med njimi šest alpinistov iz Slovenije. Naš cilj je kralj vseh vrhov Mt Everest, Čomolangma (Božja mati Sveta) kot mu pravijo Tibetanci ali Sagarmatha (Vrh neba) kot mu pravijo nepalski Hinduji.

Zame se je pustolovščina začela že precej pred odhodom. Da bo jasno za kako velik projekt gre, naj povem, da celotna odprava stane približno 180 tisoč dolarjev (ameriških). Sam sem moral za kup primakniti 3.800 dolarjev. Bilo je napeto; prošnje za denarno pomoč so kot za letole v koš in šele pet ur pred odhodom sem dobil še zadnji preostali denar. Zadnji dnevi pred odhodom so tako minili kot na sama dirka – zbiranje denarja, trening, služba. Dopolniti sem hodil samo spat. Zrušina je imela res malo od mene. Pravo egoistično življenje, a drugače ni šlo.

Toda, ko smo sedli na letalo, je bil pred nami set samo en cilj – Himalaja z najvišjo goro sveta. Pravzaprav je kar dolgo časa, da smo »dobili« najvišji vrh sveta. Sprva je za najvišjega veljal Gaurishankar (tudi sam sem pred leti

stal na njegovem vrhu s celjsko odpravo), ker je bilo do njega tudi najlažje priti. Kasneje je za največjega veljala res imponantna gora Dhaulagiri, leta 1852 pa so izračunali, da je to Everest – Peak XV. so ga imenovali. Njegovo višino so kasneje večkrat popravljali. Najdlje je držala višina 8848 metrov, pred dvema letoma pa so s satelitskim merjenjem prišli do osupljivega rezultata – Everest je visok kar 8872 metrov.

Piše:
ACO PEPEVNIK

To višino so štirikrat preverili in še vedno drži – le za kakšen meter se spreminja, odvisno pač od snežnih razmer.

Zgodovina osvajanja tega kralja vrhov je dolga in zanimiva, žal pa tudi precej tragična – več kot sto ljudi je pustilo življenje na tej gori.

Prvi so leta 1921 poiskovali Angleži in po severnem grebenu dosegli višino 7.000 metrov. Naslednje leto so odpravo ponovili in prišli za tiste čase do fantastičnih 8.200 metrov.

O tretjem angleškem poskusu leta 1924 pa je bilo prelitega že mnogo tiskarskega črnila. Malory in Irving sta sprvila v dilemo vse kasnejše osvajačeve

resta, njun vzpon pa je še do danes zavil v tancico skrivnosti – nihče ne ve, kaj se je dogajalo 8. junija leta 1924. Eno noč prej sta namreč prespala v taboru na višini 8.170 metrov in se naslednje jutro odpravila naprej. Odell, ki je šel za njima, ju je še videl kakšnih 250 metrov pod vrhom. Bil pa je tudi zadnji, ki ju je videl, zakaj vreme se je poslabšalo, Irving in Malory pa se nista več vrnila. Sta prišla na vrh? Kasneje je bilo

organiziranih več odprav, da bi prišli skrivnosti do dna, vse pa so bile neuspešne.

Osvajanje Everesta je trajalo toliko dlje, ker je bila gora precej časa zaprta za alpinistične odprave – sprva z nepalske, potem s tibetanske smeri. Po letu 1950 se je odprla nepalska stran in takoj so si sledile tri odprave. Švicarji so bili že tik pod vrhom (na višini 8.570 metrov), da bi naslednje leto uspelo Angležem preko južnega

sedla. Na vrh sta stopila Edmund Hillary in Tenzing Norgaj. Uporabljala sta kisik.

Kdo si je takrat sploh lahko zamislil, kakšni vzponi bodo še sledili. Tako so na primer leta 1960 organizirali močno odpravo Kitajci in v svet poslali novico, da so prišli na vrh po severnem grebenu. Zaradi pomanjkanja filmskega materiala jim svet ni verjel. Kitajci pa so poskrbeli tudi za politično

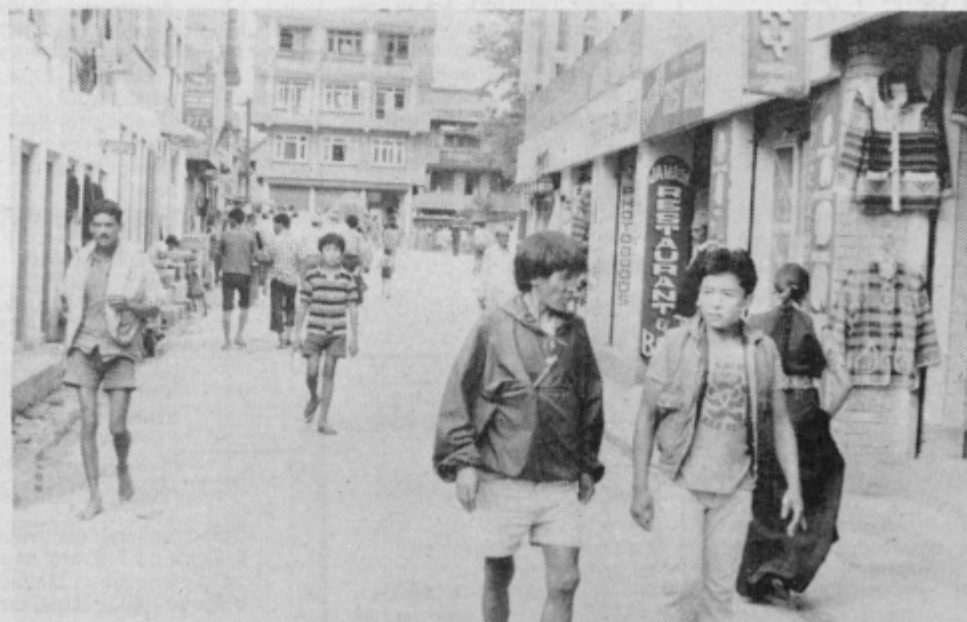
propagando – na višini 8.000 metrov so v partijo sprejeli nekaj alpinistov.

Prva ženska, ki je prišla na vrh Everesta, je bila Japonka Tabe, Reinhold Messner pa je bil skupaj s Hibelerjem prvi, ki je prišel na vrh brez kisikovih bomb. To je bila prava senzacija, saj na tej višini človeško telo lahko izkoristi le 30 odstotkov kisika v primerjavi z zrakom ob morju, kjer je normalen tlak. Takšno pomanjkanje kisika lahko napravi nepopravljivo škodo možganom. Če pristejemo še mraz (minus 50 stopinj Celzija) in divjanje vetra, potem je jasno, da takšen vzpon lahko opravi res samo vrhunsko pripravljen alpinist.

Svoj delež pri osvajanju Everesta smo leta 1979 dodali tudi Jugoslovani s prvenstveno smerjo po zahodnem grebenu, ki še sedaj velja na najtežjo. Na vrh so prišli Nejc Zaplotnik, Andrej Štremfelj, Stane Belak in Stipe Božić ter Šerpa Ang Phu, ki pa je pri sestopu zdrsnil in umrl.

Severozahodno steno, ki je tudi naš cilj, so pred petimi leti načeli Avstralcji. Stena je široka 7 kilometrov in 3 tisoč metrov visoka ter je od vseh Everestovih sten najbolj impresivna. Ni strma, zato pa je toliko bolj nevarna zaradi plazov, ki so tudi Avstralcem precej nagajali.

Dalje prihodnjič

Kathmandu – ulice, natlačene s trgovinami oživijo na jesen, ko je mesto polno turistov. Foto: S. ŠROT

Lošinj 1989

Začelo se je takole. Mamica: »Hm, kaj pa letos, letos ne bo nič z našim morjem?« Ati: »Ja, zakaj pa ne, saj se Lošinj še ni potopil.« Midva z bratom: »Hura, na morje gremo!«

Prva postaja je bila pri Ulipiju, kjer smo čakali naše spopetnike. Kmalu jim je začel nagajati avto, vendar smo pripeljali do Lovrana in Brestove, od koder vozi trajekt za Cres. Trajekt nam je odpeljal tik pred nosom, naslednji je bil šele čez uro in pol. Krasno! Spet bomo imeli čas za vragolije. Ob morju smo poiskali najbolj pripravne skale in plezali nanje in našim resnim odraslim, ki so se nastavliali soncu, cefrali živce. Še sreča, da je na trajektu fino pihalo in ohladilo glave.

Pot po Cresu se je vlekla kot kurja čreva, popestril jo je osel, ki smo ga snemali s kamero. Na cilj smo prispeli tako pozno, da so imeli v hotelu le še sobo z razgledom na parkirni prostor. Toraj, naš dopust se je začel, treba je bilo priskrbeti le še lepo vreme. Megla se je odločila, da nam bo grenila življenje celo na dopustu in to štiri dni. Sicer pa je bilo kar prav tako, da smo lahko v miru kuhali čajčke za bratrance Uroša, ki je zbolel. Vsi zdravi smo hodili na sprehode, igrali tenis in mini golf ter utrjevali mišice v trim kabinetu. Najpomembnejše pa je bilo plavanje v bazenu. Škoda le, da nismo vedeli, ali je v njem več morske vode ali varikine. Moje kopalke so namreč ob srečanju s to vodo spremenile barvo, oči pa so postale rdeče kot pri angora zajcih.

Posebno poglavje so bila naša kosila in večerje. Še sreča, da sta bila samo dva menija, sicer bi ves dan študirali, kaj je to frikase, brzolica, italijanska solata in podobno. Vse prehitro so nam minevali dnevi in noči, ki smo jih sami skrajšali. Tega je bilo krivo igranje taroka, pri čemer smo se po navadi skregali in karte so frčale po vseh kotih sobe. Drugi dan, ko se je jeza ohladila, smo jih komaj našli. Potem pa smo spet igrali in se seveda zopet skregali. Skratka, bilo je imenitno.

SAMO IVAČIČ, 8. r.
OŠ Boris Vinter
Zreče

Helikopter

V Zrečah so pristali vojaški helikopterji. V torek popoldne okrog štirih so pristali na stadionu. Bil je velik trušč, da nas je bilo strah. Nekateri so hoteli gledat, da so jih videli od blizu. Jaz jih nisem šla gledat. Zjutraj sem se zbudila, tako je hrumelo po zraku. Ostali bodo dalj časa pri nas.

MATEJA PEC, 3. b
OŠ Boris Vinter
Zreče

Z risbo do perzijske muce

Prvi izbor treh najlepših risb je za nami. Žirija je vse prispele risbe skrbno pregledala in se nato soglasno odločila, da tri enakovredne nagrade razdeli:

1. MARJAN VRENKO, 3. r., OŠ Stranice
2. MIŠELA MAVRIČ, 3. r., OŠ 1. celjske čete Celje
3. NATASA POVŠE, 8. r., OŠ Slavko Šlander Prebold

Nagrade vam bomo poslali po pošti!

Skoraj ni otroka, ki si ne bi želel imeti doma kakšno žival, mnogi pa bi imeli radi prav muco. Kaj pa morate vedeti o negi muck?

Muca je nezahtevna žival, ni je potrebno peljati na sprehod, hvaležna bo, če ji boste vsak dan namenili nekaj svojega časa in pozornosti, ji pripravili svežo hrano, vodo in mleko ter očistili posodo, kamor hodi na potrebo ter se z njo igrali. Muce so namreč zelo igrive živali in skoraj vsaka stvar se jim zdi primerna za igro. So tudi izredno radovedne in že pregovor pravi, da je radovednost matinja smrt. Zato jo je treba pred nevarnostmi obvarovati, vendar pa z varovanjem nikakor ne smete pretiravati. Mačke sploh niso neboljane živali. Nasprotno: so izredno neodvisne živali, ki jih ne moremo dresirati kot psov. Vendar pa se dajo marsičesa naučiti, saj imajo izreden spomin.

Za muco ni pomembno kako veliko stanovanje imate, saj muca pač ne pozna kvadratnih metrov, dovolj ji bo bližina človeka, ki ga ima rada. Če je nekaj ur na dan sama, se ne bo dolgočasila. Večino časa bo tako ali tako prespala. Seveda pa te odsotnosti ne smejo biti predolge, potem je bolje da imate dve mački.

In še najpomembnejše: muca vas bo potrebovala vsak dan in vse dni v letu. Tudi takrat, ko boste odšli na počitnice. Takrat bo muca potrebovala varstvo človeka, ki mu bo zaupala. Če tega svoji ljubljenci ne boste mogli zagotoviti, potem je bolje, da muce sploh nimate.

Tatova

Solo smo si okrasili,
mnogo lončnic posadili.
Prišla sta človeka dva,
spraznila nam okna vsa.

Z avtom sta jih odpeljala,
jeze naše nič se bala.
Cvetje smo sadili mi,
zdaj hišo tatovo krasi.

Kaj praviš, Tednik, ti na to?
Je grdo? Zelo grdo?

NOVINARSKI KROŽEK
OŠ Ivanka Uranjek
Celje

V vlogi staršev

Ko bom imela svojo družino in otroke, bom zanje lepo skrbela. Zanje si bom vzela veliko več časa kot moja mama. Kadar bom odsotna, bosta moja mama in ati pazila moje otroke. Z možem se bova razumela, pomagal mi bo pri negi otrok, skupaj bova delila zadovoljstvo ob otrokovem prvem nasmehu, koraku, besedi. Večkrat se bomo odpeljali na izlet, poleti bomo preživeli dopust na morju, pozimi se bomo smučali. Otroke bom lepo oblačila, se z njimi igrala in jim brala pravljice. Reševala jim bom domače naloge, se veselila njihovih uspehov in jim pomagala premagovati krize. Mislim, da jih ne bom nikoli kaznovala, ker bodo goto-

vo zelo pridni in me ne bodo ježili. Imela bom prekrasnega moža in seveda prekrasne otroke. Živeli bomo srečno in se ne bomo prepirali.

IRENA KLANČNIK, 7. r.
OŠ Bratov Letonje
Šmartno ob Paki

Dopisniki na izletu

Pri dopisniškem krožku pišemo pesmice in spise. Ker nam jih večkrat objavijo v raznih glasilih, nas je tovaršica za nagrado odpeljala na izlet. Šli smo v Rogaske Slatine. Odšli smo v zdravilišče, nato pa v restavracijo na koka kolo, nekateri pa so jedli sladoled. Poskusili smo slatino, ki je pritekla na plan. V trgovini smo kupili spominke. Tako je minil izlet z dopisniki.

ANDREJ VODOPIVEC, 4. r.
OŠ Edvard Kardelj
Slovenske Konjice

Šola mojih staršev

Ati in mama sta mi pripovedovala o svojih časih šolanja. Sedela sta v učilnici, ki je imela tako dolge mize ali klopi, da je v njih sedelo osem učencev. V klopih so bile luknje za črnike. V vsakem razredu smo imeli peč, kurili so učenci. Malic v šoli nista imela, s seboj sta nosila, kar je bilo doma, največkrat sveže sadje ali kruh. Pozimi je na vrsti suho sadje. Vsi učenci so v šolo pricokljali s cokli. V razredu je bilo 30 in več učencev. Med vojno sta se učila nemško, a nič razumela. Pred vojno pa jih je učil tudi duhovnik verouka. Otroke so kaznovali s palico. Krožkov niso imeli. Predmeta sta bila le dva: slovenščina in matematika. Takih torb, kot jih imamo danes, niso poznali. Tablice in kamenčke, kasneje tudi zvezke so nosili v nahrbtnikih, papirnatih vrečkah ali pletenih cekrih. Pa si mislim: ni vse v lepih zvezkih, torbah, peresnicah in dragih čevljih. Več je vredno, kar je v glavah!

ANDREJA KUKOVIČ
OŠ STRANICE

Ježek

Na hrbtu hruške niso,
ježek mali, bos.
Za zimo hrano zbira,
da lakota ne bo ovira.
Velike hruške, rdeče hruške,
se na hrbtu mu smeje,
ježek pa je zadovoljen,
da tako po maslu gre.

Takšno je ježkovo življenje,
je iz leta, v leto dni,
mali ježek pač je skromen,
tak življenje preživi.

VOJKO NIKOLIČ, 4. r.
1. osnovna šola
Celje

Šala iz hleva

Ko sem šel hodil v vrtec, sem šel s stricem v hlev. Pomolzel je kravi, jaz pa sem ga vprašal, zakaj ne pomolze še tiste v kotu. Na glas se je zasmel in dejal, da je ta krava bik. Ko sem videl, kako sem ga polomil, sem se še jaz od srca zasmel.

GREGA STEBLOVNIK, 1. r.
OŠ Bratov Letonje
Šmartno ob Paki

Žalostna sem...

...kadar kdo v družini zboli.
...ko mi neka stvar ne uspe.
...kadar sem kregana po krivici.
...če sestra lahko gre s prijatelji ven, jaz pa ne.
...kadar kakšno stvar poškodujem ali uničim.
...kadar me mamica ne pusti k prijateljem.
...če si nekaj želim, mamica pa mi noče kupiti.
...kadar moram pospravljati jaz, ko ostali člani naše družine počivajo.
...kadar hoče sestra z mano v mojo družbo.

Dopisniki
OŠ Bratov Letonje
ŠEMPETER

Počitnice

Prve dni počitnic sem preživela kar doma. Potem sem šla s starši in bratom na morje. Bili smo v Stinici. Bilo je lepo. Veliko sem plavala in se sončila. Ko smo prišli domov, sem šla na počitnice k sestričnima. Z njima sem se hodila kopat na bazen. Počitnice so se bližale h koncu, zato sem morala domov in sem se začela pripravljati za šolo.

NATAŠA KOPRIVNIK, 2. c
OŠ Dušana Jereba
SLOVENSKE KONJICE

Moje počitnice

Komaj sem čakala počitnice in končno so prišle. Želim si, da bi bilo med počitnicami lepo in sončno vreme. Julija grem na morje, potem pa k botri. Ne bo dolgo, ko bodo minile počitnice.

SUZANA BRGLEZ, 2. r.
OŠ Stranice

Izlet ob koncu leta

Odločili smo se, da gremo na izlet v Zagreb in Kumrovec. Zjutraj smo se odpeljali iz Vitanja. V Kumrovcu smo si ogledali Titovo rojstno hišo in malo vas. Potem smo se odpeljali naprej proti Zagrebu, kjer smo si ogledali živalski vrt. Najbolj všeč so mi bili: medvedi, tigri, noji, morski levi, ribe, papagajčki, kače, vidre, nosorogi in krokodili. Nazadnje smo šli še k opicam, kjer pa nismo zdržali dolgo, saj je bil neprijeten vonj. Nato smo lahko šli še na sladoled in počasi smo se odpravili domov.

MANICA FRIŠKOVEC, 5. r.
OŠ 3. bataljon VDV
Vitanje

Naša družina

Ati je v službi v Konusu. Mamica dela v Aeru. Jaz pa hodim v šolo. V šoli se učimo pisati, brati in računati. Moj najljubši predmet je matematika. Takoj, ko pridem domov, naredim nalogo.

GREGI STRAČANEK, 1. r
OŠ Stranice

Neurje

Že tretje neurje, ki je divjalo v laški občini, je pustilo za sabo katastrofalne posledice. Najbolj je prizadelo kraj Marija Gradec, ki leži zahodno od Laškega. Tudi stih nekaj kapelj, kolikor jih je padlo nad samim mestom, se je spremenilo v zahrbtno ujmo. Na dolžen poteček Lahomnica je v nekaj minutah narasel za več metrov. Nazadnje je pljuskalo še čez železniški nasip. Nihče, ki tega ni videl, sedaj ne more verjeti, kajti nasip je višji od gladine za dobrih pet metrov. Po pripovedovanju starejših ljudi Marija Gradec ne pomeni takšne nesreče. Sprožilo se je ogromno plazov, ki so nekaj hiš že podrli, drugim grozijo... Plazovi so odnesli cesto, od katere so ostali le velikanski kosi asfalta, ki jih je narasla voda odnesla po več metrov stran. Nekateri kraji so bili več dni odrezani od sveta. Prenekaterim ljudem je voda odnesla vse, kar so imeli in potrebnih bo več desetletij, da bo življenje postalo takšno, kot je bilo pred neurjem.

MATIC HITI, 7. b
OŠ Primož Trubar
LAŠKO

Na igrišču, narisal FRANCI JEROVŠEK, Stranice.

Tovarna konfekcijskih in športnih izdelkov »TOPER« CELJE Teharska c. 4

OBJAVLJA

JAVNO LICITACIJO

rabljenih osnovnih sredstev, ki bo dne 7. oktobra 1989, ob 9. uri v skladišču DO »TOPER«, Teharska 4, Celje.

št. OS	Naziv osn. sredstva	izklicna cena
1	Šivalni stroj JUKI	1.600.000
1	Šivalni stroj JUKI	2.500.000
5	Šivalni stroj DÜRKOPP	50.000–400.000
5	Šivalni stroj SINGER	150.000–300.000
13	Šivalni stroj PFAFF	400.000–2.000.000
2	Šivalni stroj US kl. 513	400.000
1	Šivalni stroj US kl. 36200	1.500.000
1	Šivalni stroj LEWIS kl. 200	400.000
4	Šivalni stroj NECCHI	400.000–1.000.000
4	Šivalni stroj RIMOLDI	400.000–600.000
1	Šivalni stroj ŠTROBEL kl. T44-02	600.000
1	Šivalni stroj RECCE – dvojček	300.000
1	Šivalni stroj RECCE	200.000
1	BUTON ROBOT	100.000
1	KOPIRNI STROJ GAFF 1650 P	500.000
1	BABY FIT (izd. škati)	1.000.000
1	ALARMNA NAPRAVA	100.000
1	FOTOKOPIRNI STROJ	300.000
1	NAVADNI PISALNI STROJ OLIVETI	200.000
1	NAVADNI PISALNI STROJ SAVA	200.000
1	KOPIRNI STROJ REMINGTON	200.000
1	KOPIRNI STROJ REX ROTARY	500.000
1	KOMPRESOR TRUBENIK	600.000

Ogled rabljenih osnovnih sredstev bo istega dne v skladišču DO »Toper«, Teharska c. 4, Celje, od 7–9. ure. Istočasno je potrebno na blagajni poravnati kavcijo, v višini 10% od izklicne cene. Licitacija bo ob 9. uri. V ceni ni zajet prometni davek. Izlicitirano blago je treba plačati ob prevzemu blaga, najkasneje v 8 dneh.

AERO

NAGRAJUJE
ATKINE
IZZREBANCE

BREDA
pozdravi
ANO:

Atkina zanka

»Ste že mislili, da me ne bo? No, moje počitnice so bile res nekoliko daljše kot vaše, a nič zato. Ste vsaj imeli čas, da se pripravite na nove zanke in uganke, ki vam jih bom zastavljala v tem letu. Upam, da ste zgornjo že rešili. Naj vam pomagam: uporabiti morate črke obeh imen. Pa lep pozdrav do prihodnjega tedna!«

Vaša Atka»

Tudi v tem šolskem letu bo Aero nagrajeval srečne izžrebanke Atkine zanke. Za prvo žrebanje bodo prišle v poštev vse pravilne rešitve, ki jih boste do torka, 3. oktobra 1989, poslali na NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3a, 63000 CELJE.

DOČNE
VETKE

Rajko Z. iz Maribora je prišlo na nedeljo prišel na avtobusno postajo zagledal žensko, ki mu bila všeč. Ker ni bilo na njej nič tako vpadljivega, bi pritegnil njeno pozornost, je odprl šlac in razkazoval svoje »premoženje«. Blizini je bil tudi miličnik Rajkov ekshibicionizem je žalostno končal, saj je ženska zanimala samo njegova osebna izkaznica. Gočarani Rajko pa bo moral za natečaj še pred njima za prekrške.

Asim B. z Opekarniškega pretepa. Tokrat so ga grbele pesti pri hotelu Aleja, kjer je brez razloga napadel Draga K., zato bo moral spet na obisk k staremu znanцу – sodniku za prekrške.

Prejšnji petek jo je skušal vratar samskega doma O Celje v Aškerčevi ulici. Prebunkal ga je razjarjen stanovanec, ki se je ta večer precej okrogel primajal svoje postelje v domu, tem pa si čudežno opogel.

V Udarniški ulici v Št. se je Miroslav Z. spravil ženo, ki pa mu tudi ni bila dolžna. Izmenjala sta kar precej »poljubčkov«. Ali natančno, bodo prešli pa pri sodniku za prekrške.

Franc D. z Mariborske je prejšnji teden kar nekajkrat razgrajal. Franc je mogel, kadar se ga preč nacedi, zato bo moral nekaj časa na zdravnika.

PROMETNE NESREČE

Tril v avtomobilu

Na magistralni cesti v Ločici v Vranskem se je zgodila prometna nesreča, v kateri je 27-letni voznik osebnega avtomobila Miroslav Lakov iz Slovenj Gradca. Lakov je v levem nepreglednem kotu začel prehitevati tovornjak s priklopnikom, tedaj pa je nasproti pripeljal tudi osebni avtomobil 24-letni Serž Skrlj iz Kopr. Koprčan se sicer umikal desno in zavil, trčenja pa ni uspel preprečiti. Voznik Lakovšek je umrl na mestu, Skrlj pa je bil ranjen. Gmotne škode nastalo za okoli 560 milijonov dinarjev.

Kolesar v drevo

Ponedeljek med 9. in 10. ure je smrtno ponesrečil 55-letni Stanko Deželak s Polzele. Kolesar se je peljal po strmi od planinskega doma Gornji med vožnjo pa zapeljal v gozd, kjer je trčil v glavo v drevo. Tako hudo se je ranil, da je bil na mestu mrtev.

Tril z motorjem

Na celjsko bolnišnico so v torek po polnoči prepeljali ranjenega 22-letnega voznika motornega kolesa Branka Kralja iz Liboj. Ko se je peljal proti Zabukovici, je v ovratniku zapeljal s ceste na travnik ter nato v potok. Motorist uporabljal varnostne čeljusti, vozil pa je tudi brez voznega dovoljenja.

Tril na jarek

Na magistralni cesti v Dobrovi pri Rogatcu se je v soboto po polnoči hudo ranil 42-letni voznik osebnega avtomobila Miroslav Krkalo iz Džurmanov. Ko je okoli pol četrte ure vožnje po ravni delu ceste, je v ovratniku zapeljal na travnik, nato pa v obcestni ja-

Jeseni se spremenijo pogoji vožnje

V večini občin na celjskem območju število prometnih nesreč sicer pada, vendar to ne pomeni, da se lahko zdaj vozniki zadovoljno sprostijo in pozabijo na previdnost. Vzroka za zadovoljstvo namreč ni, saj na območju UNZ Celje še vedno precej zaostajajo za zastavljenim slovenskim ciljem o 10-odstotnem znižanju števila prometnih nesreč. Pa tudi sicer je krvni davek, ki ga plačujemo na naših cestah, še vedno previsok.

Na to velja ponovno opozoriti zdaj, ko se z jesenjo spet slabšajo vozniki pogoji. Nanje se moramo pripraviti ter primerno ponovno pregledati tudi naša vozila. Akcije miličnikov, ko preverjajo tehnično stanje vozil, ki vozijo

po naših cestah, kažejo, da mnogi vozniki vozijo vozila, ki so zaradi stanja, v kakršnem so, nevarna. Nevarna za voznike in za ostale udeležence v prometu. V jesenskem času pa je še posebno pomembno, kakšne so zavore, kakšne profile imajo gume, ali nam gorijo vse luči. Seveda je pomembno tudi to, da znamo vse to primerno uporabljati.

Žal lahko tudi v sedanjih meglenih jutrih vidimo avtomobile, ki vozijo le z lučmi za označevanje vozila; kot da bi hoteli tudi v prometu varčevati z lučmi, pri tem pa pozabljajo, da so s takimi lučmi veliko manj opazni na cesti. Ker so zdaj tudi pogostejše mokre ceste, prav tako pa je treba računati

tudi na listje in blato na cestah, je še kako pomembno, kakšne so gume na vozilih ter seveda, v kakšni varnostni razdalji vozniki vozijo.

Seveda morajo spremenjene razmere upoštevati tudi ostali udeleženci: kolesarji z lučmi in odbojnimi stekli, pešci s kresničkami. Zaradi megle pa morajo biti pešci še toliko previdnejši ko prečkajo cesto – pa čeprav na prehodu za pešce!

TELEX

iz prve roke

Varovanje premoženja

Prav zaradi vse več primerov kaznivih dejanj tatvin so se na celjski UNZ odločili, da bodo pripravili prihodnji mesec razstavo varnostnih naprav. Na ogled bodo take naprave za avtomobile, stanovanja ter druge prostore – seveda tudi način njihovega delovanja. Takih naprav je vse več – seveda po različnih cenah. Tudi ta razstava naj bi pripomogla, da bi se zmanjšalo število vlomov in tatvin; število takih dejanj na celjskem narašča.

Gospodarsko poslopje v ognju

V nedeljo okoli 8. ure je zagorelo gospodarsko poslopje Srečka Romiha v Podlogu pod Bohorjem. Zgorel je ves leseni del, večja količina sena in nekaj kmečkih pripomočkov. Vzrok požara, pri katerem je nastalo za okoli sto milijonov dinarjev škode, še ugotavljajo.

Mrtev ob progi

Prejšnji četrtek so ob železniški progi v Medlogu našli mrtvega 77-letnega Franca Šafra iz Male Pirešice. Kot so ugotovili, ga je prejšnja noč, ko je šel po progi, zadela vlak, ki je pripeljal iz žalske smeri. Pešec je bil na mestu mrtev.

Odnesele je blagajno

Tudi okoli 60 kilogramov težka blagajna očitno ni preveliko breme za kakršnega zlikovca. To se je izkazalo prejšnji torek zvečer, ko je tak tovar z dokaj bogato vsebino odnesel neznanec iz stanovanjske hiše Rosanda P. s Teharij. V notranjost je prišel skozi ko-

palniško okno, skupaj z blagajno pa je odnesel nekaj zlatnine, dokumente ter precej razne tuje valute. Vseblina blagajne je bila vredna okoli sto milijonov dinarjev. Oškodovanec in miličniki upajo, da bodo vlomilca prijeli.

Spregledal je zaporo

Prejšnjo sredo dopoldne se je na regionalni cesti v Polžah pri Strmcu hudo ranil 85-letni Franc Vrhovnik z Dobrne. Ko se je peljal od Dobrne proti Strmcu, je spregledal zaporo ceste in se s kolesom z motorjem zaletel v zaporno rampo.

Razgrajal je v Soncu

Po podatkih za prvo polletje število nasilniškega obnašanja upada in tudi kršitev javnega reda in miru, vendar se miličniki s takimi dejanji vendarle še kar redno srečujejo. Tako so morali v četrtek zvečer miličniki iz Rogaške Slatine posredovati v restavraciji Sonce v Rogaški Slatini. Tam je namreč vznemirjal goste in se sploh neprimerno vedel 21-letni domačin Ivan K. Napadel je celo natakarico in udaril poslovođkinjo. Ker je bil močno vinjen, so ga miličniki prepeljali v prostore za treznjenje, ker pa je tudi že do tedaj povzročil več podobnih kršitev, so ga naslednji dan z ovadbo predali preiskovalnemu sodniku.

Ponovno obravnava

V ponedeljek so na celjski enoti temeljnega sodišča Celje ponovno pričeli obravnavo proti Zvonku Perliču in ostalim obtoženim nekdanjim delavcem Lika Savinja. Obravnava naj bi predvidoma trajala do jutri.

Otroci niso bili ogroženi

Pri požaru, ki je prejšnji torek zajel vrtec v Ponikvi pri Žalcu, ni bil ogrožen noben otrok – to je kljub precejšnji gmotni škodi vendarle najpomembnejši podatek ob tem dogodku.

V vrtcu je zagorelo okoli 17. ure in sicer v eni od sob, kjer so bile igrače, otrok pa v njej ni bilo. Ogenj je uničil nekaj igrač, tla ter poškodoval stene, tako da so škodo ocenili na okoli 40 milijonov dinarjev. Ogenj so zelo hitro pogasili prostovoljni gasilci s Ponikve. Vzrok požara še ugotavljajo.

Tatvina kardanov

V noči z 20. na 21. september je neznanec odnesel Jožetu Pilihu iz Trnovelj kar štiri kardanov. Snel jih je s kmetijskih strojev, ki jih je imel lastnik pod gospodarskim poslopjem, in s tem lastnika oškodoval kar za okoli 22 milijonov dinarjev.

93 POROČA

Gasilec res nikoli ne zmanjka dela. Če že rdeči petelin počiva, se zaskočijo dvigalca, zmanjka vode, vrata se brez ključa ne dajo odpreti...

Prejšnji teden se je začel z gašenjem požara na Ingradi deponiji premoga v Ribarjevi ulici. Največ dela so imeli gasilci prejšnji teden na cestah. Iz zmečkane Zastave 101 so v Zajevozniku reševali vkleščene voznika. Na cesti so pomagali še šestkrat, v Škofji vasi so morali tudi oprati cestišče. Devetkrat so morali dovažati pitno vodo, dvakrat pa so jo črpali: na Vojkovi 15 in na Osnovni šoli Frana Roša.

Pred zaklenjenimi vrati so ostali v Ribarjevi 3 in Pohorski 4. na Milčinskega 12 pa so rešili ujetnike v dvigalu.

Računalniški inženiring

PC podatkovne baze

VIDMAJER, Mozirje, tel. 713-103
KLANČNIK, Latkova vas, tel. 701-316

SERVIS za 16 delovnih organizacij
CELJSKE REGIJE

(Savinjski magazin, Garant, MIK, Avtotehnika, Ferralit, Nama Zalec, Savinja Mozirje, Jelša Šmarje, Zarja, Center Celje, KIL, Juteks...)

Več kot 100 inštaliranih aplikacij s področja

FINANC

(Glavna knjiga, Saldakonti, Fakturiranje, Obresti, Osnovna sredstva, Krediti...)

TRGOVINE

(Dospetja, Potrošniški krediti, Čeki tekočih računov, Kalkulacije, Inventure...)

PROIZVODNJE

(Materialno posl., Blagovno posl., Kalkulacije, Normativi, Obračun del. nalogov, Zaključnice...)

Najnovejša aplikacija:

HRANILNA SLUŽBA V DELOVNI ORGANIZACIJI

Celje * Mozirje * Šmarje * Žalec

Ne za prepir, ampak za mir.

Za Svobodo Mislečega Sveta

Portorož, 3.-5. novembra 1989

»Vroča sobota in nedelja«

30. septembra in 1. oktobra bo na celjskem območju resnično izredno vroče, čeprav ne vemo, kakšno bo tudi vreme. Imeli bomo toliko športnih prireditev, da si bo vse, vsaj z naše strani, težko ogledati. Seveda pa bomo s pomočjo sodelavcev o njih v prihodnjih dneh poročali.

Jasna Sekarić v Rečici pri Laškem

Olimpijska zmagovalka v streljanju z MK standard pištolo Jasna Sekarić iz Osijeka bo nastopila v soboto, 30. septembra na tekmovanju v Rečici pri Laškem, ki ga pripravlja domača strelska družina Dušan Poženel. V soboto se bo tekmovanje začelo ob 10. uri, ko bodo startale članice z MK standard pištolo in sicer ekipe Osijek z Jasno Sekarić, Olimpija Ljubljana, Mrož T. Velenje z državno reprezentantko Bolo in Dušan Poženel z balkansko prvakinjo Heleno Lavrinc. Ob 12. uri se bo začelo tekmovanje s standard zračno pištolo za člane; nastopilo bo sedem ekip.

Tekmovanje se bo nadaljevalo v nedeljo, 1. oktobra, ko bo ob 10. uri na sporedu tekma članic z zračno standard pištolo, kjer bodo nastopile štiri ekipe, med njimi tudi Osijek z Jasno Sekarić. Za zaključek se bodo pomerili še člani z MK standard pištolo, kjer bodo tudi nastopile štiri ekipe.

Kolesarji na Roglo in po Kozjanskem

Kolesarski klub Merx Celje pripravlja v soboto in nedeljo dve tekmi za držav-

no prvenstvo. O tem pripoveduje tehnični vodja v klubu za ekipe Edo Krajnc:

»Prva dirka bo v soboto, 30. oktobra, s startom ob 10. uri, iz Zreče do Rogle. Gre za državno prvenstvo v gorski vožnji. Proga je dolga 14 kilometrov. V zadnjih dneh lahko vidimo mnogo ekip iz različnih klubov (prijavljenih je 23), saj njihovi tekmovalci trenirajo na progi, ki jo bodo morali čim hitreje prevoziti v soboto. V nedeljo pa bo naš klub organizator državnega prvenstva v vožnji na kronometer in sicer s startom v Kozjem; pot bo speljala skozi Lesično in Podsredo nazaj v Kozje. Tekmovalci bodo startali v razmahu ene minute, na startu pa bodo predstavniki štirih kategorij: člani, ml. in st. mladinci ter članice. Za to traso smo se odločili zato, ker je manjši promet in ker so nam delovne organizacije teh krajev izredno pomagale, da lahko to prireditev sploh izpeljemo. Po prvem dnevu bo večina tekmovalcev za drugi dan ostala na Rogli, nato pa se odpeljala direktno na startno mesto v Kozje. Prijavljeni so trenutno vsi najboljši jugoslovanski kolesarji, tako da se obeta resnično lepa prireditev. Naše vrste bodo zastopali: med člani Iztok Melanšek, Sandi Šmerc, Brane Mernik in Andrej Helešič, med st. mladinci Jure Vodeb, Tomaž Štor in Damjan Tanjšek ter med ml. mladinci Sašo Sviben, Jure Hohkraut, Jani Matko, Uroš Bogataj in Marko Seršen. Pokrovitelja sta: prvi dan Unior Zreče in drugi dan Gorenje, zraven pa sodeluje še cela vrsta delovnih organizacij in zasebnikov, za kar smo vsem izredno hvaležni.«

Judolsti tokrat doma

V nedeljo, 1. oktobra bo zanimivo na blazinah v tehnični šoli v Celju, kjer se bo ob 17. uri začelo tekmovanje 2. kola 1. republiške lige v judu. Obe celjski ekipi bosta tokrat nastopili doma. Prva se bo pomerila s Slovenj Gradcem in Lendavo, druga pa z drugo ekipo Olimpije in Triglavom.

Umetniki za tek ob Savinji

V soboto, 30. oktobra bo 3. celjski tek, ki ga pripravlja društvo Triatlet iz Celja skupaj z ZTKO Celje in mnogimi ostalimi delovnimi organizacijami. Začel se bo ob 10. uri pri spomeniku Splavarju za Muzejskim trgovom v Celju. Najprej se bodo pomerili cicibani in cicibanke, nato pionirji in pionirke

različnih letnikov, pa seveda odrasli na 8 in 21 kilometrov tudi po različnih starostnih kategorijah. Zdravnik Tone Perc je z navdušenjem povedal, da je med glavnimi pokrovitelji skupščina občine Celje, ki želi s tem tekom obuditi nadaljni razvoj celjske atletike, pridružili pa so se tudi številni priznani likovniki s svojimi deli, ki jih bodo prejeli najboljši v teku na 8 in 21 km v vseh kategorijah. Med darovalci so Jure Cekuta, Darinka Pavletič, Lorenčak, Jože Horvat Jaki, Avgust Lavrenčič, Srečno Skoberne in Vasko Četković. Prijave za ta zanimiv jesenski tek še vedno sprejema društvo Triatlet, Gregorčičeva 5 v Celju ali pa se lahko prijaviš kar na startu med osmo in pol deveto uro. Prijavnina je simbolična – 20 tisoč din in to za tek na 8 in 21 km, medtem ko ostali lahko nastopajo brez tega prispevka.

Start rokometašev

Rokometaši Aera se bodo v soboto, 30. septembra v hali Golovec, pomerili v 1. kolu 2. zvezne lige z novincem v ligi Metalcem iz Siska. Srečanje se bo začelo ob 18. uri. O tem pravi eden izmed članov kluba Dani Novak naslednje:

»Dobro in dolgo smo se pripravljali na sezono od katere veliko pričakujemo. Upamo, da bo start uspešen in da nas bodo v borbi za prodor do 1. mesta podprli tudi ljubitelji rokometu in dobrega napolnili dvorano Golovec.«

T. VRABL

REKLI SO:

Miro Novak, tehnični vodja KK Gotovlje: »Čeprav smo najboljši, imamo premalo družbene pomoči v dolini. Prihodnje leto slavimo 10-letnico obstoja in kljub vsem težavam bomo pripravili tradicionalni turnir, ki si ga ogleda tudi po 4000 ljudi. Konje imamo trenutno na Ložnici, vendar so to zasilni prostori. Če se situacija ne bo izboljšala, bom sam zgradil hlev in ga dal za majhne denarje v najem konjeniškega kluba Gotovlje. Mladih je vedno več, ki jih zanima ta šport, saj smo imeli na začetku 22 članov, zdaj jih imamo že preko 70. Pomembno pa je to, da se širi tudi krog pravih tekmovalcev, saj imamo ob Pevcu in Novakovi že tudi Štravs in Goriškovo. Odnehati ne bomo pa čeprav ne bo prave pomoči.«

TV

Aleš Pevec prvi v pokalu Slovenije

V Ljubljani je bilo šesto, zadnje kolo za pokal Slovenije v preskakovanju ovir s konji. Lep uspeh je dosegel Aleš Pevec, član KK Gotovlje, ki je postal prvak v svoji kategoriji.

Sodeloval je na petih (od šestih) tekmah, kjer je bil trikrat prvi ter po enkrat drugi in tretji. Smolo je imela Maja Novak, ki bi v končni razvrstitvi lahko osvojila tretje mesto, a jo je komisija diskvalificirala, ker je na vseh tekmovanjih nastopila z dvema konjema, kar menda ni dovoljeno. Člani konjeniške-

ga kluba so vedno boljši in mešajo »štrene« prejšnjim, zdaj pa morajo požirati čudne obroke pravilnikov. Tako recimo v Ljubljani sodelujoči ljubljanski sodniki, v Gotovljah pa tudi Sicer pa bomo o tej problematiki in delu gotoveljskega konjeniškega kluba, ki je trenutno najboljši v Sloveniji, spregovorili v eni izmed naslednjih števil.

V soboto in nedeljo bosta najboljša gotoveljska konjenika Pevec in Novakova nastopila na močnem turnirju v Djakovu.

T. VRABL

Sklad stavbnih zemljišč občine Celje

razpisuje na podlagi 52. in 53. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS št. 18/847)

JAVNI NATEČAJ

I. Za oddajo stavbnih zemljišč za gradnjo stanovanjske hiše v zazidalni soseski Ostrožno.

Na stavbnem zemljišču iz tega natečaja je predvidena gradnja enodružinske stanovanjske hiše. Zazidalni pogoji objekta so razvidni iz prostorsko izvedbenih načrtov, ki so interesentom na vpogled pri Zavodu občine Celje za planiranje in izgradnjo, Aškerčeva 15/III.

Natečaj se lahko udeleže pravne in fizične osebe.

1. Pismene vloge je potrebno vložiti v roku 15 dni po objavi natečaja.

2. Ponudniki morajo vložiti pismeno vlogo na naslov: Zavod občine Celje za planiranje in izgradnjo, Aškerčeva 15, Celje.

V vlogi morajo nedvoumno izjaviti, da sprejemajo vse razpisne pogoje in priložiti potrdilo o vplačani varščini, dokazilo o stanovanjskih razmerah, številu družinskih članov, skupni dohodek družine, namensko varčevanje pri poslovnih banki, ev. posebnih pogojih dela.

Varščina znaša 5% od skupne vrednosti stavbne parcele, vplača pa se na žiro račun Sklada stavbnih zemljišč občine Celje št. 50700-654-112.

Vplačana varščina se šteje kot delno plačilo cene stavbnega zemljišča, oz. se ponudniku vrne, če mu parcela ni dodeljena.

3. Komisija za oddajo stavbnega zemljišča bo obravnavala vse v roku prispelne vloge 18. 10. 1989 ob 8.00 uri v sejni sobi Zavoda občine Celje za planiranje in izgradnjo, Aškerčeva 15.

4. Stavbno zemljišče bo na osnovi točkovnega sistema (UL SRS 2/85) oddano tistemu ponudniku, ki bo po pogojih zbral največ točk.

ZN	Parc. št.	Površina	Odškodnina za pravico uporabe	Komunalna ureditev
Ostrožno	810/9	589 m ²	din 74.866.600	din 238.044.500

II. Za oddajo stavbnega zemljišča v območju urejanja PUP Dobrova z objekti 16 garaž do III. gradbene faze po projektu RC 057/89.

a) oddajamo zemljišče s 16 do III. gradbene faze zgrajenimi garažami na območju PUP Dobrova (Uradni list SRS 36/88) in sicer:

parc. št. 559/73, 559/74, 559/75, 559/76, 559/77, 559/78, 559/79, 559/80, 559/81, 559/82, 559/83, 559/84, 559/85, 559/86, 559/87, 559/88 vse k.o. Ostrožno in vse v izmeri 15 m².

b) Odškodnina za pravico uporabe stavbnega zemljišča znaša din 127.108.05/m² funkcionalnega zemljišča, prispevek k stroškom za urejanje stavbnega zemljišča, ki zajema izgradnjo cestnega omrežja do kompleksa gradnje ter izgradnjo odvodnega meteornege kanala od obstoječega jaška do J 2 po proj. RC št. 392/89 pa znaša din 231.391,-/m² funkcionalne površine garaže.

c) Cena gradbenega dela bodoče garaže do III. gradbene faze, ki obsega: temelje, nefugirane zidove, kritino brez kleparskih del, brez vrat in ustroja nasutja v garaži znaša din 50.899.300,-/enoto.

d) Navedeni stroški pod tč. a), b) in c) so izračunani na dan 31. 8. 1989 in bodo valorizirani v skladu z indeksi za obračun razlike v ceni gradbenih storitev Splošnega zdru-

ženja gradbeništva IGM Slovenije na dan plačila.

e) Rok za sklenitev pogodbe je 15 dni po odločitvi komisije o izboru.

f) Rok za plačilo stroškov pod tč. b) in c) je 15 dni od veljavnosti pogodbe o oddaji zemljišča in gradnji garaže.

g) Rok za pričetek gradnje je november 1989, rok za dokončanje pa maj 1990.

h) Interesenti (fizične osebe) morajo poslati pismene ponudbe na naslov: Sklad stavbnih zemljišč občine Celje, Aškerčeva 15 v roku 15 dni po objavi razpisa. Ponudbi morajo priložiti pismeno izjavo, da se ne razpolagajo z garažo, oz. nepremičnino potrdilo o zdravstvenem stanju oz. invalidnosti, potrdilo o skupnem dohodku družinskih članov v preteklem letu. Ponudbi je potrebno predložiti tudi potrdilo o plačilu varščine od ŽR Sklada stavbnih zemljišč občine Celje št. 50700-654-112 v višini 5% od vrednosti pod b) in c). Komisija za oddajo stavbnih zemljišč bo izbirala najustrežnejše interesente dne 18. 10. 1989 ob 8.00 uri v sejni sobi ZPI, Aškerčeva 15 ter o tem izboru obvestila vse kandidate v roku 10 dni.

Dodatna pojasnila dobijo interesenti pri ZPI Celje, Aškerčeva 15.

III. Za oddajo stavbnega zemljišča za začasno lokacijo kioska za prodajo sadja – zelenjave na delu zemljiške parcele št. 500/22 k. o. Sp. Hudinja.

a) Stavbno zemljišče se odda v najem za dobo 10 let.

b) Investitor kioska je dolžan plačati stroške komunalne ureditve v višini din 493.970,- za m² neto koristne površine ter mesečno najemnino zemljišča v višini din 21.845,- za m² funkcionalnega zemljišča; v roku 15 dni po podpisu najemne pogodbe.

Cena je izračunana na datum 31. 8. 1989 ter se v skladu z indeksi za obračun razlike v ceni gradbenih storitev (ostala nizka gradnja) Splošnega združenja gradbeništva in IGM Slovenije valorizira na dejanski dan plačila, najemnina zemljišča pa se letno povišuje skladno z indeksi povišanja najemnin za poslovne prostore.

c) Razpisna lokacija kioska ima možnost priključitve na električno, vodovodno, kanalizacijsko in cestno omrežje.

Priključke kioska na citirano omrežje uredi investitor sam v skladu s soglasji upravljavcev naprav.

d) Interesenti morajo v svoji vlogi navesti: ime in natančen naslov obrtnega dovoljenja.

– izjavo, da ne ne razpolagajo s kioskom in da jim bo le-ta dejavnost edini vir preživljanja

e) Vloge z zahtevanimi dokazili je treba poslati v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

Zavod za planiranje in izgradnjo Celje, Aškerčeva 15, kjer dobijo interesenti tudi vse potrebne informacije (tel. 24-047).

f) O izbiri najustrežnejšega ponudnika bo komisija odločila na seji dne 18. 10. 1989 ob 8. uri v sejni sobi ZPI Celje, Aškerčeva 15.

Komisija za oddajo stavbnih zemljišč

Zakaj samo ena medalja?

Vprašanje nadaljujemo z novim vprašanjem: kje je odgovor na to, da celjska atletika krepko nazaduje? Zadnji športni vikend je bilo v Postojni republiško prvenstvo za mlajše mladince in mladinke. Predstavniki AD Kovinotehna Kladivar, ki pripravljajo sloviti Skokov memorial, so dosegli ENO samo medaljo; k sreči zlato po zaslugi zmage Šveglerja na 1000 m. To pa je tudi vse. Nikjer drugje NIČ! Pred »močnim« strokovnim vodstvom Celjanov so manjši kolektivi Ptuj, Brežice, Koper, Postojna, tudi ostali.

Velenjčani so osvojili na ISTEM tekmovanju PET medalj: zlati Zep v skoku v daljavo med mladinci in Steblovnikova v teku na 1000 m, eno srebrno Steblovnikova na 600 m ter dve bronasti Cesarjeva na 1000 m in Bizjakova na 600 m. Čestitamo!

Za zaključek tega poročila: ponovno prosimo vse, ki imajo radi celjsko atletiko, da napišejo nekaj o njej. Vse pa v smislu, kako naprej, da ne bo tako žalostno, kot po zadnjem MLADINSKEM REPUBLIŠKEM prvenstvu v Postojni. Naj svoje mnenje napiše prvi mož posadke, ki že nekaj let iz »uvoza« vodi strokovne delavce, mladi pa ne napredujejo. Žalostno je to, da pokažejo talent, nato pa presahnejo kot cerkniško jezero. Pa brez zamer.

TONE VRABL

Partizan Hmezd še edno brez zmage

republiški nogometni je bilo tokrat na spore- kolo, kjer so predstav- celjskega območja do- poprečne rezultate. najuspešnejši je bil El- ki je doma z 2:0 prema- Pohorje, gola pa sta dala Rudenc in Bolko. Velenj- Rudar je izgubil v Trbov- s soimenjakom Rudar- 1:0, Steklar iz Rogaške- tine pa je doma igral 1:1 odilnim Teol Slovanom, je vsekakor uspeh. Gol je Prevoljšek. Ponovno so čarali nogometaši Parti- Hmezd Zalec, saj so na igrali komaj 1:1, stre- pa je bil Selmanović. Na- vici je najbolje uvrščen b s celjskega področja ve- ski Rudar, ki je po pora- v Trbovljah z drugega snil na peto mesto, osmi

ata trofeja žavnemu prvaku

Trbovljah je bilo tekmo- zračno puško za »ZLATO ABOL« . Iz naše regije je opila le oslabljena ekipa vinarja- iz Stor, ki je osvo- (8. mesto. Med posamezniki je Branko Malec osvojil 4. sto s 375. krogi, Vili Ravni- r, tudi član ekipe Kovinarja, je bil 5. s 374 krogi. »Zlato abolo« je osvojil letošnji dr- mi prvak Jure Frelih iz Kra- s 377 krogi.

TJ

NA KRATKO

Brez Marasa dva poraza

Začelo se je tekmovalje v vseh republiških namiznote- niških ligah za sezono 89/90, kjer v 1. moški ligi nastopajo tudi predstavniki ŠD Ingrad Celje, namiznoteniška sekcija. Žal so oba prva dvoboja celjski igralci izgubili, saj so nastopili brez svojega najboljšega igralca Krešimirja Marasa, ki je zbolel. Tako so igralci Leber,

Štrlič in Gorinšek izgubili oba dvoboja z Novo Gorico in Ko- vino Olimpijo s 3:6. Zanimivo je, da je najbolje igral novinec Gorinšek, vendar je bilo to pre- malo za nadomestitev izpada Marasa. V soboto bodo nade- ljevali s prvenstvom.

Poraz in zmaga

V 2. kolu 2. republiške roko- metne lige vzhod so rokomet- ši Aera II doma izgubili s Fuži- narjem 20:23, medtem ko so mladinci v svoji ligi tudi v 2. kolu doma premagali Fužinar- ja s kar 34:6.

Gorišek drugi

V Portorožu je bila zadnja dirka za državno prvenstvo v kartingu, kjer je med člani v kategoriji razred A do 125 ccm predstavnik AMD Šlander Celje Gorišek osvo- jil 2. mesto.

Nogometni turnir na Vranskem

NK Vransko je pripravil me- morialni turnir v počastitev svojih nekdanjih članov Fran- ja Pozniča in Janeza Lapuha. Nastopile so štiri ekipe. V fina- lu sta se srečali ekipi Partizan Hmezd Zalec in Svoboda Ki- sovec, ki je zmagala z 1:0 in tako osvojila prvo mesto. V borbi za 3. mesto so doma- čini premagali lanskega zmago- valca Lastovko z 2:1.

PETER PETEK

Med tednom pa je bila odi- grana prijateljska tekma med domačini, to je Vranskim in Partizanom Hmezd Zalec, kjer so bili boljši prvi s 6:3. To srečanje je bilo v počastitev krajevnega praznika na Vran- skem.

V nogometni ligi za točke so bili ml. in st. pionirji Partizana Hmezd v tem kolu prosti, ka- deti pa so igrali doma in izgu- bili 3:1. Mladinci Partizana Hmezd pa so v prvenstveni tekmi gostovali na Vranskem in zmagali 6:1.

JOŽE GROBELNIK

Invalidi v šahu

V T. Velenju je bilo regijsko prvenstvo v šahu za ekipe in- validov. Nastopilo je pet ekip, zmagali pa so predstavniki DI Zalec v postavi Skok, J. in M. Štorman ter Pevnik ter se tako uvrstili na republiško pr- venstvo, ki bo čez štirinajst dni v Črnomlju.

JOŽE GROBELNIK

Zmaga Celjanov

V Kranju je bilo šesto in hkrati zadnje kolo v republiški ligi. To pot so se ekipe pomeri- le z vojaško puško leže od 300 možnih krogov. Zmagali so Celjani: Slavko Frece 259, Jože Jeram 270 in Tone Jager 271. Na solidno 4. mesto so se uvr- stili strelci »SLAVKO ŠLAN- DER« iz Šempetra (Franc Kot- nik 236, Dani Zagoričnik 237 in Alojz Zagoričnik 264). Med po- samezniki je Tone Jager osvo- jil bronasto medaljo, Jože Je- ram je bil 4., Justin Smrkolj JUTEKS Zalec pa 5.

TJ

Odlične celjske kegljavke

V Celju je bilo na keg- ljišču Golovca republiško prvenstvo za kegljavke, kjer so izreden uspeh dose- gle predstavnice KK EMO Celje. V finalu so imele de- set tekmovalk, kar osem pa se jih je uvrstilo med 12 najboljših. Zmagala je do- mačinka Kardinar pred Mikčevo, 4. je bila Grobel- nikova, 5. Gobčeva, 7. Les- jakova, 8. Petakova, 11. Še- ško in 12. Razlag, vse KK EMO Celje. Ta prekrasen uspeh je dopolnil še član Nareks, ki je na moškem prvenstvu osvojil 8. mesto.

Nova okrepitev za KK Merx

Celjsko košarkarsko mo- štvu je okrepil center Novega Zagreba iz Zagreba Robert Buntić. V lanskem sezoni, ko si je njegova ekipa v novousta- novljenem play-outu priigra- la nastopanje v 1. A ZKL, je bil 205 cm visoki Buntić stal- ni član prve peterke v svoji ekipi, dolgoletni članici 1. B ZKL-zahod. Razlog njegove odločitve naj bi bila obveznost na delovnem mestu, kjer bi preveč izostajal zaradi vadbe dvakrat na dan. S kvalitetno okrepitvijo bodo košarkarji Merxa v novi sezoni v republi- ški ligi štartali z jasnim ciljem: osvojiti drugič v zgodovini kluba naslov republiškega pr- vaka in se vrniti v 1. B ZKL- zahod, kamor s sedanjo ekipo že sedaj sodijo.

DEAN ŠUSTER

Riva tudi na Celjskem

Zadarska skupina Riva, spektakularna zmagovalka letošnjega izbora za pesem Evrovizije, je bila letošnje poletje prav gotovo najbolj iskana zasedba pri nas.

Zanimivo je, da je precej svojih gostovanj usmerila na slovensko področje, kjer so jih privrženci lahkotnega po- pa prav toplo sprejeli. Da je frekvenca njihovih nastopov milo rečeno ubijajoča, so pred dvema tednoma doka- zali najprej v Šempetru in nekaj ur zatem v diskoteki Ciby, kjer so si razgreti pu- bliki navkljub privoščili

play-back. Lahko se vpraša- mo, zakaj meteor na jugo pop sceni kljub mnogim po- nudbam iz tujine in ostalih delov Jugoslavije, svoje sile v največji moči usmerja prav bolj v manjše kot večje kraje v Sloveniji?

»Zato,« kategorično odgo- varjajo Dalibor Musap, kla- viaturist, Zvonimir Zrilić, ki- tarist, Nenad Nakić, bas-ki- tarist, Boško Colić, bobnar in simpatična pevka Emilija Kokić, ker nas slovenska pu- blika neverjetno toplo spre- jema in naši zadnji najboljši koncerti izvirajo prav od tod.«

Spodbuden kompliment, bi se lahko nasmehnil, če navsezadnje upoštevamo dejstvo, da so Zadrčani le- tošnje poletje koncertirali po zahodni Evropi, Turčiji...

Tudi jesenski čas bo za raz- liko od našega hladnejšega podnebja Emiliji in compa- ny navrgel precej vročih go- stovanj: že čez nekaj dni bo- do poskušali napolniti dvo- rano v Kölnu, dosti bolj mamljivo gostovanje pa jih čaka oktobra, ko se bodo kot zmagovalci evrovizijske po- pevke predstavili v ameriški country Mekki - Nashvillu. BOJAN KRAJNC

Glasbene bodice Aleksandra Ježa

Čas, okolje in tudi potre- be so v sedmih letih precej spremenile glasbo kantav- torja Aleksandra Ježa iz Tr- bovelj. Če je bila glasba na prvi kaseti Dvajset let pre- poizno sem rojset se rokera obarvana, je glasba na zad- nji, ki ima naslov Moje bo- dice, veliko bolj komercial- na in seveda tudi sprejem- ljiva za širši krog poslu- šalcev.

Glasbo in tekst za vse skladbe na tej kaseti je napi- sal Aleksander Jež sam, pri- redbe pa je napravil Leon Klemenc iz Kopra. Skladbe na tej kaseti so prijetne za uho in Le enkrat sem ljubil ter Marička zbidi se že precej vrtijo na radijskih postajah. Nekoliko bolj zahtevni po- slušalci pa bodo raje prisluh- nili skladbi Bil je september in Ti si moje življenje.

Sandi, kot mu pravijo pri-

jatelji, se drži pravila, ki mu ga je vcepil že njegov oče, včasih znan glasbenik v Tr- bovljah, da mora biti glasba, ki je namenjena širšemu kro- gu poslušalcev, tem poslu- šalcem tudi všeč. Če pa glas- benik piše zase, ne more vedno pričakovati, da bo ta glasba naletela na odmev tu- di pri poslušalcih. Tako so bile njegove prve skladbe bolj rokera obarvane, ker pa se profesionalno ukvarja z glasbo, je moral spremeniti tudi svoj slog. V to so ga pre- pričali tudi njegovi nastopi v Izoli, kjer že tri leta nasto- pa vsak petek in soboto.

Živi nastopi pa niso samo glasba, temveč tudi obnaša- nje na odru ali kot zdaj popu- larno imenujemo »show«. Pri tem Aleksandru Ježu ni potrebno kakšno posebno skakanje ali spakovanje, kar v zadnjem času glasbeniki vse preradi izkoriščajo. S svojim naravnim nasto- pom hitro vzpostavi stik s poslušalci, kar je navsezad- nje želja vsakega glasbenika.

PRODAJNO SERVISNA DELOVNA ORGANIZACIJA
MERX AVTOTEHNIKA p. o.
Bežigrajska ul. 13, CELJE
Program vozil: - IMV - RENAULT - CIMOS
- CITROEN - IDA OPEL - VW AUDI
- WARTBURG - ŠKODA

Lestvici Radia Celje

Zabavne melodije:

1. LIBERIAN GIRL - MICHAEL JACKSON (7)
2. VRNIVA SE NA NAJINO OBALO - HELENA BLAGNE IN NACE JUNKAR (6)
3. CALIFORNIA BLUE - ROY ORBISON (5)
4. ZVEZDE VEDO - TOM TOM (8)
5. OD SVEG TEBI SRCA FALA - OLIVER DRAGOJEVIČ (5)
6. BREAKTHRU - QUEEN (3)
7. SEALED WITH A KISS - JASON DONOVAN (2)
8. TO MI RADI - CRVENA JABUKA (9)
9. HOČEMO NOV SINDIKAT - ANNO DOMINI (2)
10. LOOKING FOR FREEDOM - DAVID HASSELHOF (10)

Lestvica zabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.15.

Domače melodije:

1. TINA - ŠTAJERSKIH 7 (7)
2. HREPENENJE V DEŽJU - ZVONČKI (3)
3. PISMO PIŠEM TI - CELJSKI INSTRUMENTALNI KVINTET (5)
4. KADAR OČE PRAZNUJE - BRATJE IZ OPLOTNICE (4)
5. ŠPETIR NA PAURIH - ROGAŠKI INSTRUMENTALNI KVINTET (4)
6. NAJIN SVET ŽELJA - SLAVČEK (8)
7. ŠPARANJE - FANTJE TREH DOLIN (2)
8. POLKA JE PLES ZA SLOVENCA - LIPA (10)
9. VRAČAM SE MATERI ZEMLJI - KLAJŽAR (10)
10. ČASA SREČE - TONI VERDERBER (1)

Lestvica domačih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.15.

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____
izvajalec _____
lestvica domačih melodij _____
izvajalec _____
ime in priimek _____
naslov _____

Nagrajenca: Dejan Obrez, Ul. bratov Vošnjakov 5, Celje
Dušana Jazbinšek, Planinski vrh 9, Planina pri Sevnici

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje,
Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje
Vsakič nagrada - velika plošča, ki jo izžrebanje izbereta v prodajalni MELODIJA v Celju.

RADAR

bodeči NOVI TEDNIK

Večvrednost

Kljub mnogim opozorilom Partizanske ceste skozi Mestni park nismo mogli prepovedati za promet s tovornjaki, ki so tu močno ogrožali predvsem otroke in ostarele sprehajalce. Takoj pa smo jo zaprli, ker so ogrožali dve hiši.

Je to nov dokaz, da pri nas človek še res nima prave cene?!

Zrečani že zdaj ponujajo skupno karto za smučanje in kopanje v termah, čeprav teh še sploh niso skončali. Ampak pravijo, če bog da, bodo zagotovo pravočasno nared.

Upajmo, da bo res tako, saj pravijo, da bo otvoritev za božiča.

OB SPREJEMANJU NAŠE USTAVE IMAJO NEKATERI POLNA USTA BESED, DA BI ZAMAŠILI NAŠA.

Pa ga imamo

Celjska mladina je končno le dobila predsednika. Lahko bi rekli točno opoldne. Škoda le, da na neprimeren dan. Pravijo, da je petek slab začetek.

Da bo le potem bolje.

Uganka

Ali veste, na kaj mislijo mladi Konjičani, ko se deajo za mizo, dvignejo kozarec svojega konjičana in rečejo: dajmo ga dol popit?!

Rešitev je enostavna: mislijo, da bi bilo treba storiti kaj, da Popit ne bi bil več častni Konjičan.

*Narod si bo pisal ustavo sam;
ne zveznik mu je ne bo noben,
ne kak general!*

**Pivo najbolj zaliva državne in ostale blagajne.
In najbolj suši žepe pivcev.**

Ozimnična

Letošnjo jesen so nekateri le spet hvalili sindikat.

Če jim je priskrbel poceni ozimnico!

Denar ni vse

V Mozirju jim je sicer uspelo premagati skopuško republiško skupnost za ceste, da je zagotovila denar za njihovo obvoznico, vendar stojijo zdaj pred skorajda še večjo oviro.

Premagati morajo še domačine, da bodo dovolili gradnjo. Tisto »nujno potrebujemo obvoznico« pač ne razumejo vsi enako.

Bodice

Kongresi že rahlo spominjajo na obred sežiganja čarovnic.

Socializem po meri človeka ali zakoni po meri iskalcev lukenj – to je zdaj vprašanje?

Ne moreš biti na konju, če prveč trošiš za službene jeklene konjičke.

Ali je politika cen testiranje človeške potrpežljivosti?

Saj bi si že nalili čiste ga vina, toda očitno hočemo, da vino »odleži« še nekaj generacij.

Prodajo s popustom si lahko razlagamo z dolgoletnimi »popusti« v odgovornosti.

Tudi naši bankovci so dokaz več, da papir marsikaj prenese.

Sita vrana lačno razume le takrat, ko lahko z njo – politično manipulira.

Kot kaže, sodijo med diplomacijo tudi – diplomatska obrekovanja.

MARJAN BRADAC

Izjava tedna

**»Zgraditi moramo
nov sistem!«
Različno, vendar isto**

Več besed pa ni tako potrebnih!

TV SPORED

NEDELJA, 1. 10. 89
Program: LJ 1

8.25–14.35 in 15.20–23.10 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.40 VIDEO STRANI; 8.50 OTROŠKA MATINEJA; 8.50 ŽIV ŽAV; 9.40 A. Lindgren: PIKA NOGAVIČKA, ponovitev švedske nanizanke, 2/21; 10.10 PO BELIH IN ČRNH TIPKAH: SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, ponovitev 1. oddaje; 10.40 DELO NA ČRNO, ponovitev ameriške nanizanke, 15/18; 11.30 VIDEO MEH; 12.00 KMETUSKA ODDAJA TV BEOGRAD; 13.00 J. I. Kraszewski: SAŠKI BLIŠČ IN PRUSKA SLAVA, nemška nadaljevanjka, 3/4; 14.25 VIDEO STRANI; 15.35 VIDEO STRANI; 15.45 PRISLUHIMO TIŠINI, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 MUPPETKI IN MOJSTRI, angleški film; 17.45 TV KAVARNA; 18.45 RISANKA; 18.55 EP VIDEO STRANI; 19.00 TV MERNIK; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 ZRCALO TEDNA; 20.15 EPP; 20.20 Ž. Žilnik-B. Andrić: TAKO SE JE KALILO JEKLO. 2. – zadnji del drame TV Novi Sad; 21.20 EPP; 21.25 ZDRAVO, vmes: POROČILA IN SVETOVNI POKAL V DRESURNEM JAHANJU, posnetek iz Lipice; 22.55 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 23.00 VIDEO STRANI

NEDELJA, 1. 10. 89
Program: LJ 2

10.00 DANES ZA JUTRI, oddaja za JLA in VRNITEV ODPISANIH, nadaljevanje TV Beograd, 5/13 (do 13.00); ŠPORTNO POPOLDNE; 14.15 Jerez: AVTOMOBILSKE DIRKE FORMULE 1 ZA VELIKO NAGRADO ŠPANIJE, prenos, Reporter: Niko Mihelič; 16.45/17.30 Stockholm: EP V ODBOJKI (M), FINALE, vključitev, Reporter: Marjan Fortin (do 18.45/19.00); 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 DA NE BI BOLELO: KRONIČNI BRONHITIS; 20.15 POTOVANJA PO VELIKIH ŽELEZNICAH SVETA, angleška dokumentarna serija, 2/7; 21.15 AGONIJA ČRNEGA BORA, dokumentarna oddaja; 21.35 SVETOVNO PRVENSTVO V ŠPORTNO RITMIČNI GIMNASTIKI, posnetek iz Sarajeva; 22.35 SVETOVNO PRVENSTVO V BOKSU, finale, posnetek iz Moskve; 23.15 ŠPORTNI PREGLED

PONEDELJEK, 2. 10. 89
Program: LJ 1

10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; 10.10 UTRIP; 10.25 ZRCALO TEDNA; 10.40 TV MERNIK; 10.55 OČI KRITIKE; 11.25 DVOJNA PREISKAVA, ameriški film, 1. del; 13.00 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; 16.50 UTRIP; 17.05 ZRCALO TEDNA; 17.20 DA NE BI BOLELO: KRONIČNI BRONHITIS; 17.40 OČI KRITIKE; 18.15 EP VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 RADOVEDNI TAČEK: URA; 18.40 1000 IDEJ ZA NARAVOSLOVCE: VIŠINA IN STAROST DREVES, 4. ODDAJA; 19.00 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 ZRINKO OGRESTA: LEO IN BRIGITA, drama TV Zagreb; 21.15 EPP; 21.20 OSMI DAN; 22.00 TV DNEVNIK 3; 22.10 VREME; 22.15 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.20 PO BELIH IN ČRNH TIPKAH: SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, 5. oddaja; 22.55 VIDEO STRANI

TOREK, 3. 10. 89
Program: LJ 1

9.45–11.40 in 15.35–23.25 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; 10.10 KO SE KORENIN ZAVEMO, 1. ODDAJA; 11.00 ANGLEŠČINA, 19. LEKCIJA; 11.30 VIDEO STRANI; 15.50 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; 16.50 KO SE KORENIN ZAVEMO, 1. oddaja; 17.40 ANGLEŠČINA, 19. lekcija; 18.00 EP VIDEO STRANI; 18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.05 GOVORICA TELES: UJETI; 18.10 V. FESTIVAL OTROŠKE VEDRE PESMI KRŠKO '89, posnetek; 19.00 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 TV MOST, skupna oddaja JRT; 22.05 EPP; 22.10 TV DNEVNIK 3; 22.20 VREME; 22.25 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.30 S. de Beauvoir: TUJA KRI, ameriška nadaljevanjka 3/6; 23.15 VIDEO STRANI

SREDA, 4. 10. 89
Program: LJ1

9.45–13.00 in 15.45–23.20 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; 10.10 AGONIJA ČRNEGA BORA, dokumentarna oddaja; 10.30 OSMI DAN; 11.10 SVET NA ZASLONU; 12.50 VIDEO STRANI; 16.00 VIDEO STRANI; 16.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE ZBIS: CAMILLE SAINT-SAENS: ŽIVALSKI KARNEVAL; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; 16.50 OSMI DAN; 17.30 SVET NA ZASLONU; 18.10 EP VIDEO STRANI; 18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; S. PEŠIČ: LOVSKA ZGODBA, posnetek lutkovne igrice; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 FILM TEDNA: Ciklus sodobnega angleškega filma: MONA LIZA; 21.45 EPP; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 VREME; 22.05 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.10 SVET POROČA; 23.10 VIDEO STRANI

ČETRTEK, 5. 10. 89
Program: LJ1

9.45–12.20 in 16.05–0.25 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; 10.10 SLOVAR ARHITEKTURE: OBLIKE NASELJA, 5. oddaja; 10.35 NASELBSKA KULTURA NA SLOVENSKEM, 5. oddaja; 11.40 STIKI – OBLIKE ČLOVEKOVE KOMUNIKACIJE: GOVOR IN GLAS, izobraževalna oddaja, 2/4; 12.10 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; ŠOLSKA TV; 16.50 SLOVAR ARHITEKTURE: OBLIKE NASELJA, 5. oddaja; 17.15 NASELBSKA KULTURA NA SLOVENSKEM, 5. oddaja; 18.25 EP VIDEO STRANI; 18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE PRAVLJIČAR, ameriška nanizanka, 5/9; 19.00 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 F.M. STEWART: ELLIS ISLAND, 7. – zadnji del ameriške nadaljevanjke; 20.55 EPP; 21.00 TEDNIK; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 VREME; 22.05 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.10 RETROSPEKTIVA KOMEDIJE, W. Shakespeare: KAR HOČETE, predstava SLG Celje; 0.15 VIDEO STRANI

PETEK, 6. 10. 89
Program: LJ1

9.45–12.30 in 16.05–1.45 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 10.00 VIDEO STRANI; 10.10 TV MOZAIK; 10.10 TEDNIK; 11.00 MOSTOVI; 11.30 F.M. STEWART: ELLIS ISLAND, ameriška nadaljevanjka, 5/7; 12.20 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 TV MOZAIK; 16.50 TEDNIK; 17.40 MOSTOVI; 18.10 EP VIDEO STRANI; 18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.15 PRIGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIČ: ZLATA RIBICA; 18.35 A. LINDGREN: PIKA NOGAVIČKA, švedska nanizanka, 3/21; 19.00 RISANKA; 19.12 TV OKNO; 19.17 NAŠE AKCIJE; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 NA OBALI POSUŠENE GA OCEANA, dokumentarna oddaja; 20.55 EPP; 21.00 KRIMINALNA ZGODBA, ameriška nanizanka, 17/20; 21.45 TV DNEVNIK 3; 21.55 VREME; 22.00 POGLEDI: POHIŠTVO; 23.15 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 23.20 AMOR NA TLEH, francoski film; 1.35 VIDEO STRANI

Program: LJ2

17.00 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI; 19.00 VIDEO MEH, ponovitev; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 PREMOR; 20.00 ŽARIŠČE; 20.30 SKUPŠČINSKA KRONIKA; 20.50 KONCERT KOMORNEGA ORKESTRA SLOVENICUM NA 37. MEDNARODNEM POLETNEM FESTIVALU V LJUBLJANI; 21.50 KRONIKA 4. MEDNARODNEGA BIENALA VIDEO CD '89; 22.20 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI (do 1.30)

SOBOTA, 7. 10. 89
Program: LJ1

7.45–12.00 in 14.05–0.40 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.00 VIDEO STRANI; 8.10 OTROŠKA MATINEJA; 8.10 RADOVEDNI TAČEK: URA; 8.25 PRIGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIČ: ZLATA RIBICA; 8.45 GOVORICA TELES: UJETI; 8.50 ZBIS: CAMILLE SAINT-SAENS: ŽIVALSKI KARNEVAL; 9.05 PRAVLJIČAR, ameriška nanizanka, 5/9; 9.25 V. FESTIVAL OTROŠKE VEDRE PESMI KRŠKO '89, posnetek; 10.15 1000 IDEJ ZA NARAVOSLOVCE: VIŠINA IN STAROST DREVES; 10.35 MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL CELJE '89, ponovitev 3. oddaje; 11.10 IZBOR TEDENSKE PROGRAMSKE TVORNOSTI; 11.50 VIDEO STRANI; 14.20 VIDEO STRANI; 14.30 VIDEOGODBA, ponovitev; 15.15 PRIJATELJ ALI SOVRAŽNIK, angleški mladinski film; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.50 RISANKA; 17.00 ZAGREB: DP V KOŠARKI – CIBONA; JUGOPLASTIKA, prenos, Reporter: Miha Žibrat; 18.25 EP VIDEO STRANI; 18.30 NA PRAGU 21. STOLETJA, avstralska dokumentarna serija, 4/17; 19.00 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 UTRIP; 20.15 EPP; 20.20 ŽREBANJE 3 x 3; 20.30 VEČER Z GOSTI V PORTOROŽU; 21.45 EPP; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 VREME; 22.05 DELO NA ČRNO, ameriška nanizanka, 16/18; 22.55 INFORMATIVNA ODDAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 23.00 TAKŠNA PRIDNA PUNČKA, angleški film; 0.30 VIDEO STRANI

Program: LJ2

15.40 VIDEO ONOČ, ponovitev; 19.00 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN, oddaja TV Skopje; 19.30 TV DNEVNIK; 20.10 FILMSKE USPEŠNICE: CIGANKA, ameriški film; 22.30 KRONIKA, 4. MEDNARODNEGA BIENALA VIDEO CD '89; 23.00 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI (do 1.00)

RADIO CELJE

Četrtek, 28. 9.: 8.05 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, informacije, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 16.30 Kronika, osmrtnice, 17.00 V ŽIVO, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

Petek, 29. 9.: 8.05 Poročila, 8.20 Petkov mozaik, 10.00 Poročila, 10.30 Žveplometer, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

Sobota, 30. 9.: 8.05 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditvev, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Lestvica zabavnih melodij, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

Nedelja, 1. 10.: 8.05 Poročila, 9.00 Poročila, 11.00 Žveplometer (ponovitev), 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Poročila, 12.15 Literarni utrinek, 12.30 Iz domačih logov, 13.00 Čestitke in pozdravi, 15.00 Zaključek.

Ponedeljek, 2. 10.: 8.05 Poročila, 8.30 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.15 Lestvica domačih melodij, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek.

Torek, 3. 10.: 8.05 Poročila, 8.30 Glasbeno dopoldne, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

Sreda, 4. 10.: 8.05 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditvev, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Studio CE, 19.00 Zaključek sporeda.

Radio Celje oddaja na UKW frekvencah 100,3 MHz in 95,9 MHz ter na SV frekvenci 936 KHz.

RADIO CELJE 35 let zrelosti
ustvarjalnosti
in ljubezni

ZDRAVILNE RASTLINE

Velecvetni naprstec

Med zdravilne rastline spadajo tudi takšne, ki jih ljudsko zdravilstvo ne uporablja, ker so strupene. Ena izmed njih je tudi veliko cvetni naprstec (*Digitalis grandiflora* Mill.). Spada v družino črnobinovk, ki je razširjena po vsem svetu in obsega več kot 200 rodov s 3 tisoč vrstami. Sem spadajo številne zdravilne rastline, kot so velecvetni lučnik, navadna črnobina, jetičnik, smetlika, ušivec itd.

Velecvetni naprstec je trajnica z močno razraslo koreniko. Steblo je pokončno, do en meter visoko. Pri dnu je golo, pri vrhu pa žlezasto dlakavo. Listi so suličasti, enostavni, z nazobčanim robom in dlakavi. Spodnji listi so pecljati, zgornji pa sedeči. Kimasti, rumeni cvetovi so združeni v enostransko socvetje na vrhu stebela. Cvet je iz peterodelne čaše in cevastega do 4 cm dolgega, dvoustnega venca. Plod je jajčasta glavica z mnogimi semeni.

Velecvetni naprstec cveti od junija do septembra in ga najdemo po svetlih gozdovih in kamnitih grmovnatih pobočjih po vsej Sloveniji.

Rastlina je že od 11. stoletja dalje znana kot zelo strupena. V vseh delih rastline, posebno pa v listih in semenih so glikozidi; ki so sicer slabo obstojni, a imajo izredno močen učinek na srce. Najpomembnejši glikozid je tukaj digitoksin in še nekateri drugi sorodni. Zelo zanimivo je to, da so snovi iz naprsteca sorodne po kemični strukturi vitaminu D in moškimi ter ženskim hormonom.

Zdravljenje z izvlečki te rastline je zelo starodavno. Sprva so uporabljali digitalisove zvarke in poparke, ki pa niso bili stabilni ter jih danes na veliko pripravlja farmacevtska industrija. Ob pravilnem doziranju je digitalis odlično srčno zdravilo, brez katerega si danes sploh ne moremo zamisliti zdravljenja srčnih bolezni. Danes je digitalis najbolj uporabljeno zdravilo. Digitalis krepi srčno mišico, količino iztisnjene krvi in regulira srčni utrip. Razen tega pa pospešuje tudi odvajanje vode iz telesa, ki se pri srčnih bolnikih tako rada nabere v velikih količinah.

Poleg tega pa imajo pripravki iz listov še en zanimiv učinek. V prevretek iz naprstecvih listov namočeni obkladki pospešijo celjenje ran.

Digitalisovi preparati se v srcu kopičijo in pri dolgotrajni uporabi se zbere v tolikih množinah, da pride do hudih, pri nepazljivem zdravljenju prav resnih srčnih motenj. Zastrupitve so običajno zelo hude in se kažejo v pospešenem bitju srca, slabosti v želodcu ter bruhanju in driski. Srčni utrip nato postane počasnejši in lahko pade na dvajset utripov ali še manj. Pojavijo se bolečine po vsem telesu, ustnice pomodrijo in dihanje je zelo otežkočeno. Srce preneha delati in nastopi smrt.

Zato si pripravkov iz digitalisa nikoli ne smemo sami pripravljati.

BORIS JAGODIČ

HORTIKULTURNI KOTIČEK

Trata vendar najpomembnejša

Negovane trate so zelo ahtevne za gnojenje. Poleg sakoletnega gnojenja z organskimi gnojili (200 kg na ar - pozno jeseni) jih gnojimo še z rudninskimi gnojili in sicer po vsaki tretji košnji. Navadno gnojimo pred dežjem, sicer pa dobro zalijemo po vsakem gnojenju.

Pomembna za dobro trato je vsekakor tudi redna košnja. Gosto trato bomo imeli le, če ne bo nikoli prerasla višine 7 cm. Vrtničarji, ki košijo trato vsak teden, se lahko pohvalijo s takšno travo. Pogostost košnje pa je seveda žal odvisna tudi od vremena. V vročih poletnih dneh kosimo nekoliko višje in bolj poredko, spomladi in jeseni pa nižje in bolj pogosto. V naših podnebnihih razmerah zadostuje na leto 12 košenj.

Angleži kosijo 20 krat ali tudi večkrat na leto.

Pogosto na nekaterih mestih trata ni najboljše. Najbolje je, da ta mesta prekopljeemo z železnimi grabljami in zasejemo z večjo količino travne mešanice kot sicer, ter prekrijemo s kompostno zemljo in povajamo.

Mah v trati je zelo pogosta neprijetnost, ki jo odstranimo z mešanico naslednjih kemikalij: amonijumsulfat 25% ali 325 g, železov sulfat 25% ali 325 g, živosrebrnega klorida 0,8% ali 14 g in suhe mivke 49,2% ali 636 g. Ta količina zadostuje za 10 m². Potrebno je, da mešanico raz-

tresemo enakomerno, takoj ko je prišlo do spomladanske buditve travine.

Na kakovost trate vpliva tudi vlaga. Idealno bi bilo, da bi trata dobila v vročih poletnih dneh, kadar ni dežja, vsak dan 4 litre vode na 1 m². Če zalivamo, storimo to pozno popoldan.

Tudi zračenju trate pri nas še ne posvečamo dovolj pozornosti. Vsaj dvakratno zračenje na leto (z navadnimi vilami), bi pomagalo, da bi bile naše trate lepše.

Pri košnji z motornimi kosilnicami, pa tudi pri ročni košnji, še zlasti v prvi fazi vzdrževanja trate se koreninski sistem odvajava od koreninske grude, zato je potrebno tudi večkratno valjanje trate. Navadno jo valjamo 3-4 krat letno.

Seme sejemo z roko in precej na »široko«. Najprej uporabimo za vse zemljišče polovico mešanice, nato še drugo. Posejano seme je treba zagrebati. To lahko naredimo z lesenimi, še bolj pa, da z železnimi grabljami ali jekleno metlico. Najprimernejša globina pokritega semena je en centimeter. Posevek je treba še povajati, da seme enakomerno vzklje. Valjamo z valjarjem, ki je težak do 50 kilogramov.

Najprimernejša meseca za sejanje trave sta april in maj, za ponovno setev pa september in oktober. Med poletno vročino setev ni primerna. J. BENCINA

Poiščite v ... SRCU

KOVINOTEHNA tozd tehnična trgovina

MODNI KOTIČEK

pripravlja VLASTA ARČAN-CAH

Jeseni nasproti

Črno-bela jesenska eleganca

V septembru je že kar nujno, da začnemo resno razmišljati o jeseni in oblačilih, ki bodo zamenjala lahka, poletna.

Ta občutljivi prehod bomo najenostavneje rešili s sako-jem ali kratkim suknjičem v kombinaciji s krilom ali hlačami. Najbolj eleganten, klasičen, predvsem pa nikdar zgrešen je dvoglas črne in bele. Letošnja jesen je od odhajajočega poletja »podedovala« geometrijo pik in črt, ki na modni sceni dominira že vse od pomladi.

Za takšna oblačila se letos precej uporablja črtast material, ki je sicer namenjen za moške obleke.

Kroji so dokaj preprosti, tudi rokavi in ramena so ožji, pas in boki pa še bolj poudarjeni kot lani.

Krila so se presenetljivo

podaljšala, tista široka in hlačna, ki so položena v gube, celo do členkov.

Raznih pentelj in cvetja pri takšni kombinaciji ni, zato pa bo poleg bele ali s pikami posute svilene bluže nadvse efektna ogrlica in morda še zapetnica iz umetnih bisserov.

NASVETI ZA DOM

Olupke in koščke paradižnikov, ki ostanejo na cedilu, ko precedimo omako, umijemo, posušimo na peči in damo v juhe. Juha dobi lepo barvo in dober okus.

Za palačinke uporabljamo polovico ostre in polovico mehke moke. Mleku pridajmo malo vode poleg jajc in masti.

Mandlje dobro razpolovimo, če jih pustimo nekaj ur v mrzli vodi potem jih poparimo, olupimo in z nožem razpolovimo.

Orehe namakamo v mrzli vodi, nakar se da kožica lahko sneti. Tako niso grenki in imajo izvrsten okus.

Trdo meso se pri kuhanju hitreje omehča, če prilijemo malo kisa.

Jetna salama se dobro reže z vročim nožem. Ne lomi se in ne trga.

Riba je dovolj kuhana, če se da hrbtna plavut prav lahko izvleči.

Duh morskih rib se izgubi, če damo v vodo, v kateri se kuhajo, košček oglja, zavezanega v organdiju, da ga potem lažje odstranimo.

Zelenjava ohrani pri kuhanju svojo lepo barvo, če ji pridamo malo jedilne sode. Zelenjavo damo v vrelo vodo ter je ne pokrijemo s pokrovko.

Zelene kumare ostanejo sveže, če jih utrgamo s pecljem vred, očistimo posušimo in namažemo cele z beljakom.

Kumarična solata je lažje prebavljiva, če iztrebimo peške in vlaknino iz njih ter zrežemo čisto meso. Namesto kisa uporabimo limonov sok.

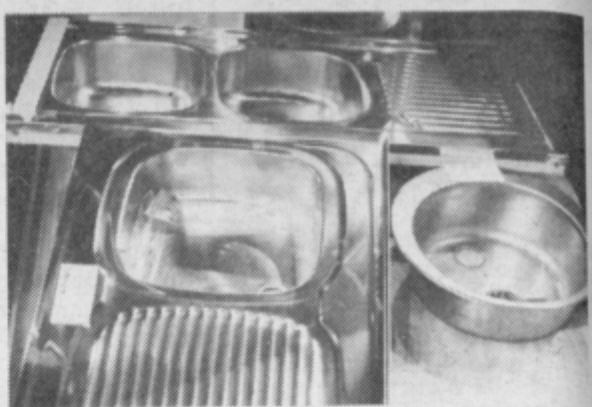
RECEPT TEDNA

Ledena juha

Potrebujemo: liter čiste mesne juhe, en korenček, en por, košček gomolja zelene, 100 g pečenke, pol kozarčka vinskega žganja, žlico sesekljanega peteršilja, drobnjaka, krebuljice itd.

Čisto mesno juho zavremo, precedimo in ohladimo. Pripravljeno zelenjavo narežemo na tanke rezance in rezine ter jih skuhamo v mali količini juhe. Ko je zelenjava skuhana, jo dodamo ohlajeni juhi. Vse skupaj spravimo v hladilnik, da postane ledeno mrzlo. Pečenko razrežemo na kocke, ki jih porazdelimo na krožnike za juho. Pred serviranjem juho začnimo še z vinskim žganjem ter jo nalijemo na krožnike in potresemo z drobno sesekljanimi želišči.

V Srcu vam ponujajo kopalnice Kolpa san, keramične ploščice, sanitarno keramiko in pomivalna korita za 30 odstotkov ceneje pri nakupu za gotovino nad 2.500.000 dinarjev. Poleg tega pa imajo še druge ugodnosti, zato pohitite v prodajalno Srce.

GREMO V KINO

KINO UNION

do 1. 10.: JOHNY 5 - ameriška komedija
do 4. 10.: MESEČNICA - ameriška ljubezenska komedija
do 2. 10.: DRUŽINA LAHKO BOMO - nizozemska komedija

MALI UNION

30. 9.: FOOTLOSE - ameriški glasbeni film
2. 10.: SE SPOMINJAŠ DO LI BEL - jugoslovanska drama

METROPOL

do 4. 10.: USODNA PRI VLAČNOST - ameriški film
do 4. 10.: SUPERDESETKA - ameriški erotični film

DOM

do 1. 10.: KOMANDO LEOPARD - ameriški akcijski film
do 4. 10.: FLASH DANCE - ameriški glasbeni film

DOM - MLADINSKI

PROGRAM ob 16. uri
do 1. 10.: MEDVEDKI DOBREGA SRCA - ameriška risanka

DOM - MATINEJA ob 10. uri

30. 9.: FLASH DANCE - ameriški glasbeni film

KINO VOJNIK

1. 10.: KAČA IN MAVRICA - ameriški pustolovski film

KINO ŽALEC

28. 9.: BURNI PONEDELJEK - ameriški film
29. 9. in 1. 10.: ZASTRUPLEVALKA - ameriški film
30. 9.: KAKŠNA ZMEŠNJAVA - ameriški film

KINO PREBOLD

28. 9.: TA GOLA BITJA - ameriški film
29. 9.: RAMBO, 3. del - ameriški film

1. 10.: UMRI POKONČNO - ameriški film

KINO POLZELA

28. 9.: UMRI POKONČNO - ameriški film
30. 9.: BURNI PONEDELJEK - ameriški film

1. 10.: RAMBO, 3. del - ameriški film

KINO LIBOJE

30. 9.: UMRI POKONČNO - ameriški film

KINO ŠMARJE

28. 9.: MOŽ Z ZLATIMI NAČNIKI - italijanski film
29. 9.: LOV NA DRAGULJ - ameriški film
30. 9. in 1. 10.: VELIKA ZMEŠNJAVA - hongkongski film

KINO LAŠKO

30. 9. in 1. 10.: DEBITANT V HIŠI LJUBEZNI - ameriški film

KINO RADEČE

1. 10.: ZALJUBLJENA MELODY - ameriški film

KINO RTC UNIOR ZREČE

28. 9.: UMAZANI PLES - ameriški film
29. in 30. 9.: LETEČI BANDITI - ameriški film
1. 10.: MASČEVANJE BREZ MILOSTI - predpremierni ameriškega filma

Nočni program

30. 9.: DETEKTIVKA IZ BEVERLY HILLSA - ameriški film

REDNI KINO TITOVO

VELENJE

28. 9.: BARVE NASILJA - ameriški film
29. 9.: AKADEMIJA ZA NARAJE - ameriški film
30. 9. in 1. 10.: SUPER AGENTA - ameriški film
2. in 3. 10.: VOZNIŠKO DOVOLJENJE - ameriški film
4. 10.: ŠOLA ZA STEVARDESE - ameriški film

Nočni program

28. 9. in 1. 10.: GREŠNO ZADOVOLJSTVO - ameriški film
30. 9. in 2. 10.: OBRAZ LUTKE - ameriški film

KINO DOM KULTURE

28. 9.: KAKRŠEN OČE TAKŠEN SIN - ameriški film

Otroška matineja

1. 10.: ČUDEŽNI GRM - ameriški risani film

Filmsko gledališče

2. 10.: CESARSTVO SONCA - ameriški film

KINO ŠOSTANJ

1. 10.: BARVE NASILJA - ameriški film
2. 10.: SUPER AGENTA - ameriški film

Otroška matineja

30. 9.: ČUDEŽNI GRM - ameriški risani film

Nočni program

30. 9.: GREŠNO ZADOVOLJSTVO - ameriški film
KINO SMARTNO OB PAKI
29. 9.: SUPER AGENTA - ameriški film

Otroška matineja

3. 10.: ŠOLA ZA STEVARDESE - ameriški film

Otroška matineja

30. 9.: ČUDEŽNI GRM - ameriški risani film

Nočni program

1. 10.: GREŠNO ZADOVOLJSTVO - ameriški film

KLINER

NOVO!

Fugirna masa FULL v različnih barvnih niansah

STOPITE NA TRDNO TLA

Ljubečna Celje

Kandidati naj vloge z dokazili o končani izobrazbi pošljejo v splošno kadrovsko službo Vatrostalne na Jesenice, Titova 53 b v 15. dneh po objavi. O izbiri bodo obveščeni v 15. dneh.

PRODAM

motorna vozila

GOLF JXD, letnik 85, dobro ohranjen, ugodno prodam. Telefon 721-533 popoldan.

FIAT 750, registriran, prodam. Alojzija Golež, Podgaj 13, Ponikva pri Grobelnem.

OSEBNI AVTO CITROEN GA, letnik 81, prodam. Vido Rojc, Galicija 16, Žalec.

AUSTIN 1300, zelo dobro ohranjen, vozen, neregistriran, prodam najboljšemu ponudniku. Kotnik Marjan, Levec 81 a.

RENAULT 4, letnik 84, ugodno prodam. Stane Adamič, Gornja vas n. h., Prebold.

KASON od Mercedes tip 307, dolžina 4 m, z loki in cerado, prodam. Telefon (063) 33-860.

126 P, december 85, prevoženih 23.000 km, prodam. Informacije pop. doma, popoldan telefon od 7. do 8. ure 731-485.

OSEBNI AVTO BMW 1502, letnik 76, prodam. Ivan Hrovat, Galicija 7, 63310 Žalec.

JUGO 45 A, 87, prodam. Registracija do avgusta 90. Telefon 24-046.

LADO NIVO, 6000 km, opremljena, prodam. Informacije 731-252.

TOVORNI AVTO MAN TIP 15-192 kiper, letnik 70, prodam. Telefon 061-872 103 zvečer.

ALFO 33 1,2 prodam. Informacije na telefon 28-260.

RENAULT 18, letnik 1987, ugodno prodam. Telefon 721-356 popoldne.

KOMBI BUS IMV Renault, letnik 78, prodam. Jereb, Teharje telefon 21-362.

ZASTAVO 101, letnik 84, ugodno prodam. Telefon (063) 714-830 Lukanc.

Z 101, letnik 80, prodam. Antle, Ipavčeva 12, Celje.

Z 101, letnik 84, prodam. Boris Grobelnik, Petrovče, Dobriša vas 7 b.

ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 86, in Zastavo 615 AN, letnik 86, vozno z B kategorijo, prodam. Informacije telefon 36-123 popoldan.

R4 TL, letnik 81, prodam. Informacije telefon 711-663 popoldan.

MERX

PROGNOJNO SERVISNA DELOVNA ORGANIZACIJA

AVTOTEHNIKA

Bežigradska 13
63000 Celje

- IMV
- CIMOS
- ŠKODA
- WARTBURG
- IDA OPEL
- TAS VW

Telefon (063) 37-131

APN 6, star dve leti, nujno prodam. Telefon 772-198 popoldan ali 32-112 int. 698 dopoldan.

VRSTNI RED za Jugo koral 55 ugodno odstopim. Telefon (063) 26-268 po 15. uri.

NEREGISTRIRAN NSU TIP 1000 C, letnik 71, prodam. Razboršek Laško, Titova 23.

LADO SAMARO 12/87 prodam, zadnji obrok decembra. Telefon 26-979.

PRODAM AVTOPLAŠČA R 14 - 185-70, R 12 - 185, 10% ceneje. Telefon 33-597.

R4 GTL, letnik 85, ugodno prodam. Telefon 24-824 po 15. uri.

126 P, Škoda 105, MZ 250, vsi letniki 80, registrirani, prodam. Anton Dobnik, Kameno 9, Šentjur.

126 P, letnik 1980, reg. do junija 90, dobro ohranjen, prodam. Ludvik Gajšek, Čopova 25, Celje, tel. 34-030, zvečer.

LADO SAMARO, junij 87, prodam. Telefon 24-348 od 8. do 10. ure.

JUGO 45, letnik 82, registriran do junija 1990, prodam. Telefon (063) 28-526 med 8. in 14. uro.

Z 750, letnik 81, in 126 P, letnik 77, prodam. Telefon 214-92 popoldan.

BT 50, odlično ohranjen, letnik 87, prodam. Telefon 36-391.

P 126, letnik 87, ugodno prodam. Informacije popoldan na telefon 713-521.

Z 101, letnik 77, prodam. Telefon 29-135.

ZASTAVO 126 P, letnik 87, prodam. Pungershek, Turno 22, Gorica pri Slivnici ali dopoldan 741-611 int. 22.

OPEL MANTO prodam. Dani Velenshek, Cesta na Ostrožno 139, telefon 33-561.

MOTOR za opel Kadett B tip prodam. Ogled pri Amon Kompole 118, Štore, v nedeljo od 9. do 13. ure.

APN 6 ugodno prodam - novega nezvezanega in starega tri leta. Peter Ocvirk, Arja vas 56 a, Petrovče, telefon 776-622.

JUGO 45, marec 83, prodam. Telefon 741-704 zvečer.

ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 84, 126 P, letnik 82, prodam. Telefon 27-473.

OSEBNI AVTO 750, letnik 84, prodam. Telefon 745-147, ali Drago Perc, Turno 18, 63263 Gorica pri Slivnici.

ZASTAVO 850, letnik 84/nov, ugodno prodam. Telefon 776-492.

JUGO 45 AX, november 87, prodam. Darko Sorec, Kompole 41, Štore (pop.).

JUGO 45 L, letnik 1982, ugodno prodam. Telefon 25-138.

MAN 650 8 t 6 m, letnik 68 za 145 M, R 4 za dela za 6 M prodam ter PZ 125, letnik 77, za 16 M. Krofi, Dramlje 13 a.

JUGO KORAL 55, letnik 16/8 89, z veliko dodatne opreme, možna menjava za R 4 do letnika 84, prodam. Telefon 714-804 popoldan.

UNO 60 S, februar 89, prodam. Telefon 28-664.

NUJNO PRODAM FIAT 126 PGL, LETNIK 86. Telefon 712-360 popoldan.

126 P, garažiran, dobro ohranjen, letnik 79, prodam. Edi Marčič, Škoflekova 1, Vojnik.

FIAT 126 P, letnik 86, prodam. Informacije telefon 36-121.

TOMOS AVTOMATIK A 3 KLS, star eno leto in pol, prodam. Telefon 741-204.

IMV 2200 D, letnik 83, podaljšana kabina s kasonom, obnovljen, registriran do maja 1990, prodam. Telefon 712-227 popoldan.

GOLF J GLD 1983 prodam ali zamenjam za novejši. Telefon 731-335 do 19. ure.

VW 13003/J v dobrem stanju po ugodni ceni prodam. Alojz Bornšek, Moša Pijade 24 (pri stadionu), Celje.

126 P, letnik 1980, ugodno prodam. Jakše, Babno 24, Celje.

Z 101, letnik 75, prodam. Registriran april 90. Savinek, Kosova 3, Celje, popoldan po 16. uri.

LADO 1200 S poceni prodam. Telefon 741-502.

JUGO 55, 5 prestav, letnik 88 avgust, 11.000 prevoženih km, prodam. Telefon (063) 731-421, (0601) 81-929 popoldan.

posest

NA Kalobju prodam zemljo z vinogradom primerno za vikend. Vprašati pri Iskrač, Gorica 72 a, stanovanje 16.

ZAVIDLJIVO parcelo za vikend, 18 arov v Virštanju, prodam. Telefon 785-144 zvečer.

1 Ha ali dva ha zemlje nad Oplotnico prodam. Telefon 24-241 do 14. ure.

DEL STAREJŠE hiše z vrtom v Šentjurju pri Celju prodam. Primerno je tudi za manjšo obrt ali lokal. Informacije na telefon (063) 856-169.

STAREJŠO hišo in 1.400 m² obdelovalne zemlje na zelo sončni legi v Šmartnem ob Paki prodam. Asfalt do hiše. Tel. (063) 855-178, Mesarič.

stanovanja

TROSOBNO STANOVANJE v starem delu mesta Celja, primerno tudi za poslovne prostore, prodam. Telefon (063) 31-506.

gradbeni material

SALONITNE PLOŠČE 60 x 40, 400 komadov, rabljene, primerne za kozolce ali drvarnice, 5 vreč apna Zagorje, 1 m³ peska Frankolovo 0-4 ugodno prodam. Telefon 31-769 popoldan.

RABLJEN BETONSKI mešalec prodam. Telefon 776-482.

ŽELEZNIŠKE TIRNICE, dolžine 7 m, 9 komadov, po ugodni ceni prodam. Jože Drogenik, Oremovec 8, Zibika.

OKNA Z roletami 100 x 1120, 100 x 90 kletno okno 100 x 80,

črne cevi 5/4 col, manjši umivalnik, bitumen, lito, enojno pomivalno korito, drobni vodovodni in ogrevni material, vse novo, zelo ugodno prodam. Telefon 36-119.

SMREKOV OPAŽ prodam, 13 mm, 7-10 cm, 4 m, Končina, Šešče 77 a, Prebold.

30 kom. betonskih cevi Ø 100 mm prodam po poivčni ceni. Telefon 35-867.

DVA KLASIČNA okna prodam. Dimenzije 1900 x 1650. Anton Šolinc, Proseniško 32, Šentjur pri Celju.

RABLJENE VISOKOVALNE salo-nitke, plošča ca. kom. 100, prodam. Ernest Kovač, Zadobrova 81.

340 vijakov 120 x 10.000 din, prodam. Telefon 26-578 od 19. ure do 20. ure.

oprema

KAVČ in dva fotelja prodam. Ogled vsak dan popoldan. Franc Gračner, Višnja vas 142, Vojnik.

NOVO PEČ na trdo gorivo s pečico znamke Calorex prodam. Telefon 35-584.

KUHINJSKO pohištvo, štedilnik in hladilnik prodam. Celje, Kraigherjeva 13, stanovanje 2, Nova vas.

ZARADI SELITVE ugodno prodam rabljen kotni regal in posteljo. Telefon (063) 821-557 po 16. uri.

TERMOAKUMULACIJSKO peč in trosed, oboje eno leto staro, ugodno prodam. Rogan, Celje, Oblakova 40.

PRALNI STROJ Gorenje poceni prodam. Telefon (063) 31-506.

PRALNI STROJ Gorenje in šest stolov Lipa Ajdovščina ugodno prodam. Telefon 713-973 popoldan.

PRALNI STROJ Gorenje, električni štedilnik in barvni TV prodam. Informacije na telefon 21-287 popoldan.

KUHINJSKE ELEMENTE z električnim štedilnikom in štedilnik na trdo gorivo ter dva fotelja ugodno prodam. Telefon (063) 36-798.

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK, hladilnik in trajno žarečo peč ugodno prodam. Telefon 33-683.

STARO češnjevo spalnico prodam. Telefon 701-950.

RABLJENO POHIŠTVO spalnico, dnevno sobo, polkavč, hladilnik in pralni stroj ter barvni TV prodam. Jesenek, Latkova vas 140, Prebold, telefon 701-950.

ZAMRZOVALNO skrinjo Gorenje 3501 poceni prodam. Telefon 35-542.

UGODNO prodam dva visoka regala za dnevno sobo - Prisan, Šempeter 55, telefon 701-642.

STAREJŠI pralni stroj, brezhiben, ugodno prodam. Telefon 28-155 popoldan.

PEČ TVT 23 central, novo, za 11 MIO prodam. Informacije telefon 853-321 int. 468.

SEDEŽNO GARNITURO, trosed, dva fotelja, ugodno prodam. Stane Adamič, Gornja vas n. h., Prebold.

GLOBOK in športni otroški voziček ugodno prodam. Telefon 34-189.

KAVČ, raztegljiv v zakonsko posteljo in dva fotelja poceni prodam. Informacije 742-275.

KOMPLETNO moderno spalnico ugodno prodam. Informacije telefon (063) 31-039 od 16. do 18. ure.

ŠE NEUPORABLJEN 250 l hladilnik in pralni stroj prodam. Telefon 38-513.

stroji

ŠTANCO za špiraljenje koledarjev, brošur, katalogov, z dodatki ugodno prodam. Primerno za popoldansko obrt. Telefon 28-518.

STRUŽNICO bobnar prodam. Trnovlje 104 Celje.

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ ugodno prodam. Informacije po telefonu 35-375.

nama

Ugoden nakup drobnih gospodinjskih aparatov MIKRON

Z 10% popustom boste dobili:

- mlin za kavo že za	781.000 din
- mikser Č sokovnik	1.622.000 din
- aspirator	756.900 din
- fen	672.800 din
- kalorifer Končar	1.317.300 din

Popust velja do 4. oktobra 1989.

OBRAČALNIK Gorenje Muta prodam. Jože Šuperger, Lisce 27 a, Celje.

VODNO ČRPALKO 2,2 KW za hidrofor in elektromotorja 7,5 KW 980 obrt/min 380 V, 2,2 KW obrt/min 220 V prodam. Tavčar, Zalog 12 a, Šempeter.

DVOREDNI PLETILNI STROJ SINGER s programatorjem, malo rabljen, ugodno prodam. Telefon (063) 721-102.

STRUŽNICO SAIMP stružni avtomat Peterman, traktor Stayer 28 KM in Golf, letnik 80, prodam. Peter Kač, Šešče 67, Prebold 63312.

TRAKTOR FERGUSON 39 ugodno prodam. Alojz Gmajner, Latkova vas 100, Prebold.

STROJ za izdelovanje ladijskega poda ugodno prodam. Anton Oprešnik, Trgovina Ivenca.

MOTOKULTIVATOR STANDARD Osijek in Vitlo 31 prodam. Ivan Dečman, Sp. Selce 9, 63231 Grobelno.

GORENJE MUTA z rotacijsko frezo ugodno prodam. Telefon 29-058.

športni rekviziti

ŽENSKO KOLO MARATHON z 10 prestavami, staro dva meseca, po ugodni ceni prodam. Inf. telefon 25-318, ali 34-799 vsak dan od 20. do 22. ure.

ČOLN MAESTRAL 185 z motorjem evenrude 10 KS in komplet jadralsko desko Polaris prodam. Telefon 34-004.

živali

BIKCA Odstavčka simentalca prodam. Ogorevc 12, Štore.

TELICO FRIZIJKO, brejo devet mesecev, prodam. Tone Kisovar, Prebold, Latkova vas 66.

akustični aparati - glasbila

BARVNI TV FISHER prodam. Informacije telefon 37-408.

GLASBENI STOLP RIZ z dvema 100 V zvočnikom prodam. Rožanc, Breg 18.

SINTISAJZER FUJITANC III elektronik prodam. Telefon 25-906.

TV GRUNDING, ČRNOBELI, prodam. Telefon 29-667.

HI FI STEREO stolp, popolnoma nov, carinjen, z zvočniki, zelo ugodno prodam. Telefon 29-517, Gregor Drogenik, Celje, Bračičeva 4, Polule.

BARVNI TV Gorenje, star 8 let, brezhiben, ugodno prodam. Telefon 36-332 po 15. uri.

DIATONIČNO harmoniko Melodija B.C.As, ES ugodno prodam. Anton Bračko, Predenca 14, Šmarje.

HITACHI caset desk, ojačevalec, 2 x 120 W, Motorola caset desk, nujno prodam. Kalamiža, Čuprijska 11 c, Celje, od 15. ure dalje.

NOV DIGITALNI video JVC s kasno deklaracijo in video kaseto prodam. Telefon 31-466.

PIANINO, nov Petrof, prodam z 10% popusta. Vlado Zupanc, Laze 15, Dramlje, telefon 746-104.

HARMONIKO Weltmeister, casce, osemdesetbasno novo prodam 30% ceneje. Telefon 7060.

ostalo

ČRNINO z brajd prodamo. Peterček, Celjska 5, Žalec.

DOBRO ohranjen hrastov sod s litrov prodam. Telefon 35-492, 18. do 19. ure.

126 P, 77, barvni TV, radio Grundig s kasetofonom in dve celi prodam. Telefon 32-561 popoldne.

GUME TIGAR nove 145-13 in tele, jo kožo, strojeno, prodam. Telefon 32-848 popoldan.

GARAŽO v garažni hiši na Lavi Jug 45 koral, letnik 88, prodam. Telefon 34-082.

SKOBEJNI STROJ ABRIHT 31 cm s krožno žago in hlani čunalnik Atari 800 XL z disketnim kom ugodno prodam. Sorba Jamova 15 (Na Golovcu) Celje.

GOLF D - nemški, štiri vrata, letnik 81, in nakladač SKIP, primeren tudi za kmečka dela, ugodno prodam. Telefon 701-580.

HRASTOVE SODE nove 100-200 novo pomivalno korito z eno koritom, harmoniko C E F B, vo, prodam. Telefon 36-686.

DVA KOMADA ČB TV in 150 kom novih nizkovalnih salonov plošč z 20% popustom ugodno prodam. Telefon 824-275 hovar.

DELE za Golfa starejši letnik prodam. Telefon 34-511 int. 17 popoldan.

LADO KARAVAN, 86. letnik, kombiniran skobelni stroj z namizni rezkar prodam. Bernard Vrbovšek, Vrh nad Laškim 36.

OGRODJE za barako 3 x 5 ugodno prodam ali zamenjam za žeples. Tatjana Stropnik, Oblakova 13, Celje.

FIAT 126 P, star 6 mesecev poceni prodam, Renault 4, 79, prvi letnik, ohranjen, polavtomatski vi stroj za izdelavo PVC vrec poceni prodam. Nenad Brund Miljana 37, Hrvatsko Zagorje Podčetrtek.

PRODAJA rabljenih delov 126 P, 101 od pločevine do vijakov. ANTON Prevornik, vozno 185 km, stvo in avtokleparstvo, prodaja rezervnih delov in rabljenih avtomobilov, Cesta v Laško 12, Celje, telefon 29-135.

POLNILA, 500 kom., velika, ugodno prodam. Ivan Gaber, Resljeva 3, Celje.

VINSKI SOD 643 I, kot nov, prodam ali zamenjam za grozdje. Telefon 29-823.

MERX

SAVINJSKI MAGAZIN
ŽALEC

- bela tehnika 40% popust
- akustika 40% popust
- električno orodje Iskra in Black & Decker 40% popust
- šivalni stroji 30% popust
- mikrovalovne pečice Gorenje 40% popust

Popusti veljajo do sobote, 30. 9. 89.

Kupujte ceneje - kupujte v Savinjskem magazinu Žalec!

POJE mešano belo in rdeče iz
ranjskih goric prodam. Tele-
785-152 063.

in belo kvalitetno grozdje
vrštanju prodam. Telefon
785-120.

OLICO TEHNOSTROJ 4.5l,
osna, z dvojnimi kolesi, no-
prodam s 15% popustom.
n Udrih, Sp. Grušovlje 13,
peter.

ZELJE za kisanje, trenutna
2500 din/kg, prodam. Dre-
je vas 29 a. Telefon 776-592.

77, JUGO 60, nov in šivalni
j ugodno prodam. Telefon
291.

GRAFSKI povečevalnik Axo-
1A prodam. Tel. 21-961.

UPIM

MEC išče starejšo hišo ali po-
je - parcelo od Zreč do Te-
je kupi ali najame. Ponudbe
e HIŠA.

TANOVANJA

RAZENKA išče garsoniero ali
nje stanovanje v Celju ali
nji okolici. Možnost predpla-
t. Telefon 32-619.

menjam za hišo. Telefon 28-

SONIERO v Celju zamenjam
enosobno stanovanje v Šent-
ju. Telefon popoldan 34-950.

UŠE DVOSOBNO stanovanje
menjam za dvoipol sobno
novanje Otok-Nova vas. Ši-
ZAMENJAVA.

RI nujno iščeta stanovanje
relaciji Šmarje-Šentjur. Šifra:
MOČ V GOSPODINJSTVU.

D PAR, nekadilca, iščeta so-
garsoniero ali enosobno
novanje. Telefon od 18. do
ure, 785-131 - Šifra: PRED-
AČILO.

AM opremljeno sobo. Telefon
566 popoldan.

AM opremljeno sobo sosta-
valcu. Hudinja, Fartel Ana,
bojska 36.

DVE DEKLETI iščeta sobo z upora-
bo kopalnice. Telefon 35-680.
ODDAM dvosobno stanovanje za
eno leto. Informacije po telefo-
nu 26-781.

ZAPOSLOITEV

ZA čiščenje lokala nudim dober
zaslužek. Telefon 217-63.

IŠČEM NATAKARICO za bife. Pod-
milijak, Celje, Skaletova 6.

IŠČEMO vestno in natančno šiviljo
za šivanje serijskih izdelkov. Ši-
fra: MOŽNOST KASNEJE ZAPO-
SLITEV.

VDOVEC vabi žensko za občasno
likanje in čiščenje stanovanj-
skih prostorov. Šifra: DOBRO
PLAČILO.

KLJUČAVNICARJA sposobnega
za opravljanje tudi zahtevnejših
del in ključavničarja veččega
tudi varjenja sprejem v redno
delovno razmerje. Nudim dober
OD. Poskusno delo en mesec.
Ključavničarstvo Justin Sedelj-
šak, Prapreče 25, Vransko, tele-
fon 724-154.

IŠČEM pomoč za čiščenje stano-
vanja. Telefon 29-659.

RAZNO

ROLETE, žaluzije in lamelne zave-
se izdelujemo in montiramo. Tele-
fon 24-296.

HITRO, kvalitetno, poceni vam oči-
stimo itison tapison preprogo.
Telefon 24-382.

SPLOŠNO CEMENTNINARSTVO
ALOJZA LAH Šentjur pri Celju
(zraven tovarne EMO) telefon
741-253 sporoča cenjenim
strankam, da si lahko nabavijo
vse vrste cementne opeke in
opeko za silose (gnojne jame)
po zelo ugodni ceni s takojšnjim
plačilom (do 20% popusta). Kot
nov proizvod obratovalnice so
fasadne vzorčne plošče in talne
plošče v beli ali sivi barvi. SE
PRIPOROČAMO.

ODSTOPIM dvojni grob na starem
delu pokopališča v Celju. Tele-
fon 061-344-103.

HIŠO zamenjam za hišo. Informa-
cije telefon 741-411 int. 16, od
15. ure.

ODDAM GARAŽO, telefon 24-012
od 20. do 21. ure.

STROKOVNO POPRAVLJAM vse
vrste zvočnikov. Telefon 063-21-
148, 063-33-611 int. 65.

ROJSTVA

Celje
Rojenih je bilo 29 dečkov in
19 deklic.

POROKE

Celje
Poročilo se je pet parov, od
teh: Martin PAVLOVIČ in
Adriana POŽUN oba iz Celja;
Ivan POHRŠKI in Jožica
OPRČKAL oba iz Celja; Bošt-
jan POLAK in Ires Vesna ZA-
KRAJŠEK oba iz Laškega ter
Emil POCAJT in Marija ČEČ-
KO oba iz Matk.

Laško
Poročilo se je dvanajst parov
od tega: Uroš SILJAN iz La-
škega in Bernarda CERAR iz
Gabernege; Orlando SODIN in
Milena AVBERŠEK oba iz
Stranic; Dušan PEKLAR in
Smiljana LAPORNIK oba iz
Hrastnika; Branko TRKULJA
in Andreja VODIŠEK, oba iz
Laškega; Marko ZVEPLAN in
Ana CVEK oba iz Rimske Top-
lice; Jože RAJH iz Strmce in
Brigita OPLOTNIK iz Laške-
ga; Janez PLAZAR iz Cerovca
in irena FERLE iz Zagrada pri
Radečah; Matej GOVC in Na-
da PREMIK oba iz Žalca ter
Ivan ŠALAMON iz Ljubljane
in Minka PINTER iz Udmata
pri Laškem.

Šentjur pri Celju
Poročilo se je šest parov
Titovo Velenje

Poročilo se je pet parov in
sicer: Tone ZUZEK iz Paškega
Kozjaka in Brigita TIMPRAN
iz Klanca; Vito MIHALINEC
in Damijana MEVC oba iz So-
stanja; Peter OBŠTETER in
Erna ZAPUŠEK oba iz Raven;

GARAŽO v Novi vasi ali okolici
vzamem v najem. Plačam - za
eno ali dve leti vnaprej. Telefon
31-466.

VSA KERAMIČARSKA dela oprav-
ljam kvalitetno. Cena po dogo-
voru. Tel. 35-566.

Henrik PETEK in Tatjana
GORŠEK oba iz Titovega Ve-
lenja ter Nesib HODŽIČ iz Ti-
tovega Velenja in Samida ČE-
HIČ iz Jesenic.

Žalec
Poročilo so se: Ladislav GOR
iz Gotovelj in Slavica PO-
KLEČKI iz Vrbja; Marjan
FLANDER iz Laškega in Ivan-
ka PUSTOSLEMSEK iz Rako-
velj; Matjaž MODRIJAN iz
Šmartnega ob Paki in Damja-
na DOLAR iz Latkove vasi ter
Anton RANDL iz Zg. Roj in
Božena KOPRIVŠEK iz Ojstri-
ške vasi.

SMRTI

Celje
Umrli so: Alojzij KRŽIČ, 80
let iz Trnovelj, Cecilija PREM-
ŠAK, 80 let iz Škofje vasi, Ma-
tilda JURAJA, 48 let iz Jazbin,
Franc KOSAR, 70 let iz Dobr-
ne, Emil DOBROTINŠEK, 59
let iz Globoč, Karl GOLOB, 75
let iz Žalca, Jožefa HRIBER-
NIK, 82 let iz Sp. Rečice, Mari-
ja ŠELIGO, 86 let iz Celja,
Ljudmila ANDERLIČ, 76 let iz
Škalc, Olga LAMUT, 22 let iz
Gačič, Marija TRBEŽNIK, 87
let iz Žebnika, Josip GUČEK,
52 let iz Vodice, Ana ASIČ, 82
let iz Celja, Pavla RIHTAR, 68
let iz Celja, Ivana SELČAN, 52
let iz Lipe, Alojz PETECIN, 61
let iz Celja, Ivana SOLJTE, 79
let iz Podture, Franc PRA-
PROTNIK, 45 let iz Andraža,
Franc URŠIČ, 69 let iz Celja,
Viktorija PISANEC, 67 let iz
Slovenskih Konjic, Marija
JANČIČ, 72 let iz Zreč, Ignacij
SENEGACNIK, 63 let iz Ho-
meca, Ana KOŽUH, 56 let iz
Boharine in Pavla HOLOBAR,
91 let iz Celja.

Laško
Umrli so: Leon HAUPT-
MAN, 67 let iz Močilnega pri
Radečah; Marija ČETE, 74 let
iz Radeč, Ivan ZORKO, 45 let
iz Rifengozda, Ludvik ARKO,
67 let iz Sodražice, Terezija
OBLAK, 78 let iz Harij, Jože
ROZMAN, 74 let iz Debra pri
Laškem in Janez LIPOVŠEK,
67 let iz Laškega.

Šentjur pri Celju
Umrli sta Roza GRACNER,
stara 86 let iz Zlateč pri Šent-
jurju in Martin VRECKO, star
78 let iz Ostrožnega pri Po-
nikvi.

Šmarje pri Jelšah
Umrli so: Ivan JESIH, star
50 let iz Babne reke, Marija
ZOBEC, stara 83 let iz Stojne-
ga sela in Barica FEREC, sta-
ra 58 let iz Stojnega sela.

Titovo Velenje
Umrli so: Emil VREČAR,
star 54 let iz Titovega Velenja,
Stanislav PENSEK, star 65 let
iz Topolšice, Mihael ZORENC,
star 86 let iz Podsejda in Jožef
POVH, star 58 let iz Šenbrice.

Žalec
Umrli so: Stanislav MI-
KLAVŽIN, star 77 let iz Vrbja,
Jožef KLINC, star 80 let iz Pe-
trovc, Marina NOVAK, stara
44 let iz Pernovega in Ivan KO-
LAR, star 66 let iz Arje vasi.

ZAHVALA

Tiho, kakor si je želela, je mirno
zaspala naša nepozabna mama in stara
mama

MATILDA DEČMAN

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, GELCI GOLE, MAR-
TI GAJŠEK ter ostalim sosedom, sorodnikom, znancom,
pevcem, g. dekanu za lep obred, tov. Iveku za poslovilne
besede.

Žalujejoči:

SIN ALOJZ Z ŽENO, VNUKA ALOJZ IN KLEMEN

A kadarkoli v dušo mojo
zasije dragi tvoj obraz
za hip, ko pred pomladnim soncem
izgine mrak iz nje in mraz...
(A. Aškerc)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, moža,
dedka, brata in sina

JULIJANA KOŠCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in ga
v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Is-
krena hvala za izrečena sožalja, gosp. župniku za opravljen
obred, pevcem, govorniku za poslovilne besede, sosedom,
prijateljem, sodelavcem, znancom in vsem, ki ste nam po-
mogli in nam stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Žaluojača:

žena Olga, hčerki Brigita in Olgica z družinami.

Veterinarska dežurstva

VETERINARSKA POSTAJA CELJE: Delovni čas veterinar-
jev na veterinarski postaji v Celju je od 6.30 do 14.30. ure, redna
dopoldanska ambulanta za male živali pa je od 8. do 10. ure, sicer
pa imajo redno dežurno službo organizirano v popoldanskem in
nočnem času. Telefon: 34-233.

VETERINARSKA POSTAJA ŽALEC: Na veterinarski postaji
v Žalcu je redni delovni čas veterinarjev od 6. do 14. ure,
neprekinjeno dežurstvo za celo občino pa je od 14. do 6. ure
zjutraj naslednjega dne. Dežurstvo je organizirano tudi ob
koncu tedna in ob praznikih. Telefon: 714-144.

VETERINARSKA POSTAJA MOZIRJE: V Mozirju na veteri-
narski postaji je redni delovni čas veterinarjev vsak dan razen
ob nedeljah od 7. do 15. ure, redna dopoldanska ambulanta pa
od 7. do 9. ure. Do 1. oktobra bo dežurala dipl. vet. Bojana
Šturm, Ljubija, telefon: 831-017 ali 857-722, od 2. oktobra dalje
pa bo dežural dipl. vet. Ciril Krajnc, Ljubno, telefon: 840-112.

VETERINARSKA POSTAJA ŠENTJUR: Na šentjurski veteri-
narski postaji je redni delovni čas veterinarjev od 7. do 15. ure
vsak dan, od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne pa je organi-
zirano dežurstvo. Danes bo še dežural dipl. vet. Jože Pangerl na
veterinarski postaji, od jutri, 29. septembra dalje pa bo prav tako
na veterinarski postaji, telefon: 741-041 dežural mag. Janez
Hrovat.

VETERINARSKA POSTAJA SLOVENSKE KONJICE: Na
veterinarski postaji v Slovenskih Konjicah je redni delovni čas
veterinarjev od 7. do 12. ure, od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega
dne pa je organizirano dežurstvo. Telefon na veterinarski
postaji: 751-166.

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO: V občini Laško je veteri-
narska služba v rednem delovnem času od 7. do 15. ure organi-
zirana na veterinarskih postajah v Laškem in v Radečah. Dežur-
stvo od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne je za celo občino na
veterinarski postaji Laško, telefon: 731-485. V primeru odsotno-
sti veterinarja v času dežurstva lahko pustite sporočilo pri vra-
tarju Pivovarne, telefon: 731-121.

NOVI TEDNIK

Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, tel. 29-431. Glavni
urednik in direktor TOZD Boris Rosina. Odgovorni urednik
Novega tednika Branko Stamejčič. Odgovorni urednik Radia
Celje Mitja Umnik. Redakcija: Marjela Agrež, Irena Jelen
Baša, Tatjana Cvirn, Brane Jeranko, Ivana Stamejčič, Nada
Kumer, Edi Masnec, Brane Piano, Rado Pantelič, Mateja
Podjed, Milena Brečko Poklič, Franček Pungertič (pomočnik
odg. ur. RC), Zdenka Stopar, Srečko Šrot (pomočnik odg. ur.
NT), Janez Vedenik, Tone Vrabl, Vojko Zupanc. Tehnični
urednik Franjo Bogadi.

Izhaja vsak četrtek. Tisk: ČGP Delo, Ljubljana.
Cena posameznega izvoda je 10.000 dinarjev. Individualna
letna naročnina je 420.000 dinarjev, trimesečna naročnina pa
105.000 din. Za tujino je letna naročnina 1.040.000 din, za
delovne organizacije pa 520.000 din. Št. žiro računa 50700-603-
31198 - ČGP Delo, TOZD Novi tednik Celje.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

IZLETNIKOVA TURISTIČNA AGENCIJA

IZLETNIK V CELJU

ITA - IZLETNIKOVA TURISTIČNA AGENCIJA

Mariborska 1, CELJE
tel. 21-533, 29-270

Vabi na ogled JESENSKEGA GRAŠKEGA VELESEJMA,
ki bo letos od 30. septembra do 8. oktobra!

Za posameznike organiziramo ogled v soboto, 6. oktobra z odhodom
ob 6. uri iz Celja.
Zaključenim skupinam z najmanj 50 prijavami nudimo posebno
ugodne pogoje!

Pridružite se nam na tej veliki sejmski prireditvi, ki je prava paša za oči!

Prijave in informacije v poslovalnici IZLETNIKOVE TURISTIČNE
AGENCIJE vsak dan od 7. do 16. ure, tel. 21-533

Priporočala se IZLETNIKOVA TURISTIČNA AGENCIJA

NOVI TEDNIK

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____

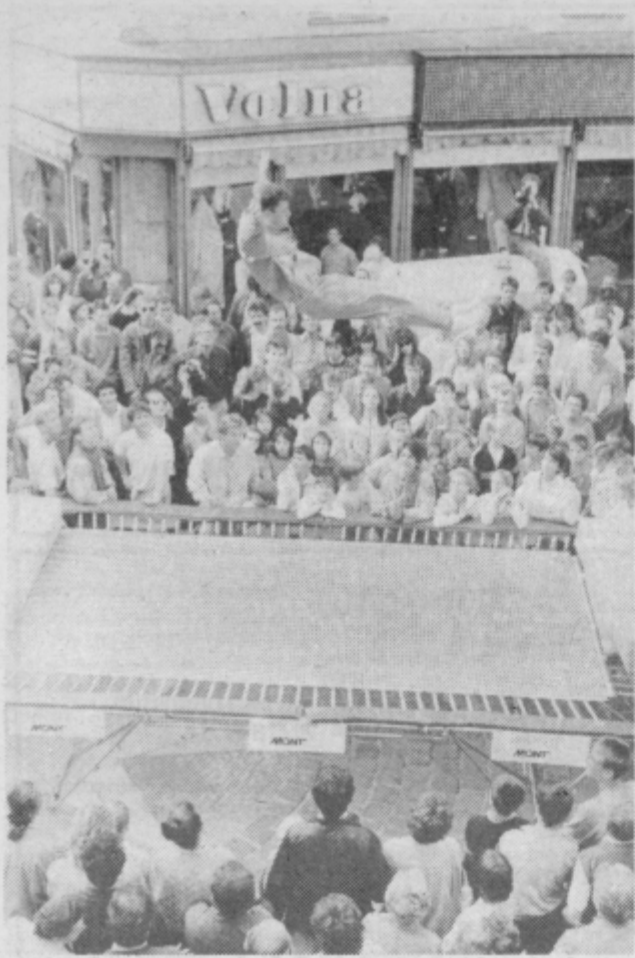
podpis naročnika

KLIC V
DUŠEVNI
STISKI

916

med 15. in 22. uro
vsak dan

Akrobacije pred Tkanino

Celjska Tkanina se večkrat odloči za popestritev dopoldneva na mestnih ulicah in za zabavo mimoidočih Celjanov. V soboto dopoldne so občinstvo zabavali celjski akrobatski smučarji, ki so pokazali obilo spretnosti in nekaj kar vratolomnih umetnij. Poželi so navdušen aplavz, zlasti tisti najmlajši občudovalci pa so hoteli kar zraven na mrežo. Morda pa bodo lahko sodelovali čez kakšno leto ali dve, seveda, če bodo pridno vadili.

Foto: EDO EINSPIELER

Drva za bivač

Celjski alpinisti so zadnji vikend preživeli na Okrešlju. Dopoldne so plezali na okoliške vrhove, popoldne pa so pripravljali drva za bivač GRS in Frishaufov dom. Delovne akcije se je udeležila večina članov AO Celje. Ko so številni izletniki na Okrešlju videli nekaj ogromnih kupov drv, so se zamislili, odhiteli v dolino in prijateljem zaupno sporočili, da bo letos huda zima. Na celjskem kurivu si bojda že maneje roke...

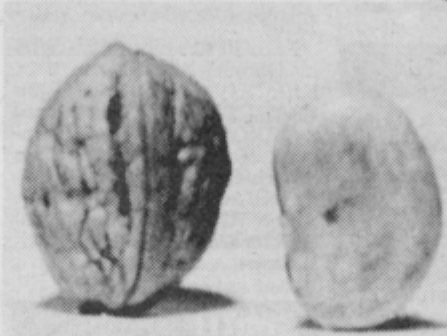
S. ŠROT

Igra narave

Čudna je igra narave, ki posega iz ene skrajnosti v drugo. Koleraba, ki jo drži v rokah enajstletni Mitja, tehta celih osem in pol kilogramov, zrasla pa je na vrtu družine Vipotnik iz Gotovelj. Kar precej zajeten kos zelenjave.

Pa tudi miniaturni oreh Tonike Martinšek iz Žalca, ki se s svojo velikostjo meri s fižolčkom, je kaj nenavaden.

L. KORBER

LISTAMO PORUMENELE STRANI

Nova pravda
23. sept. 1939

Pivovarna Laško. Delavstvo gostilničarske pivovarne v Laškem je do svoje kolektivne pogodbe Ta pogodba vsebuje vsa določila zakonodaje. Po pogodbi bo delavstvo prejelo naslednje plače: profesionalisti din 5 na uro, dninarji I. skup. din 4 na uro, II. skupina din 3,50 na uro, nočni čuvaj din 30 na dan, vozniki in hlapci din 30 na dan. Delavstvo bo prejelo posebno sezonsko doklado, in sicer vsako leto od maja do avgusta, ki znaša za vsakega uslužbenca 135 din mesečno. Za uporabo obleke dobi delavstvo, ki je zaposleno v kuhinjah, mesečno din 20, delavstvo v točilnicah po din 10 mesečno. Delavci, ki so poslani nepretrgoma dve leti pri podjetju (šteje se tudi vojaška doba) imajo petdnevni plačani dopust po petletni nepretrganosti službi pa sedem dni plačanega dopusta. Prazniki se štejejo v dopust, nedelje pa ne.

Nekaj takratnih cen: govedina I. vrste 18 do 20 din za kg, teletina I. vrste 24 do 25 din za kg, liter mleka 2,50 din, jajce 1,25 din, liter vina 16 do 22 din, pivo 5,50 do 6 din, bel kruh 4,50 din za kg, črn in ržen kruh 4 din za kg, kilogram kave Portoriko 72 do 76 din za kg, sladkor 13 din za kg, riž 11 din za kg, olje 18 din za liter, kubični meter trdih dreves 180 in mehkih 80 din.

Za eno nemško marko bilo treba odšteti 13,54 din za en avstrijski šiling 8 din za italijansko liro pa 2,94 din.

JURE KRAŠOVEC

COPRNIŠTVO na Celjskem

Sredi najhujše protičarovniške blodnje v notranje-avstrijskih deželah je polagoma nastajala donavska monarhija pod žezlom in krono Habsburžanov. Ko pa so se sojenja čarovništva obtoženim začela redčiti, se je 1717 leta rodila Marija Terezija, ki je leta 1740 sedla na prestol. Osební zdravnik Antonius de Haen, kateremu je bila mlada cesarica močno naklonjena, je vplival nanjo, da je v enem prvih cesarskih ediktov odpravila protičarovniške procese. To je bilo v prvem letu njene vladavine in njena volja se še dolgo časa ni uveljavila, čeprav je bila pozneje izredno uspešna vladarka in začetnica reform, ki jih je dokončal njen sin Jožef II.

Zakaj ta trditve?

Zato, ker je v Gornji Radgoni še leta 1744 potekal čarovniški proces, ki je trajal dve leti in je terjgal zadnje žrtev - bil je to Simon Kukelj, medtem ko sta Apolonija

Heric in njena hči Agata po dveh letih bili oproščeni zaradi nedokazljive obtožbe.

Veržej je bil dolgo žarišče zagrozenega lova na čarovnice. V tem kraju so leta 1635 kmetje kar na svojo roko prijeli in na grmadi sežgali tri ženske, osumljene, da so povzročile uničujoč vihar s točo.

Tri značilnosti tega radgonskega sojenja so, ki so napovedale, da se lov na čarovnice, vsaj uradno in v sodnem postopku bliža koncu. Vendar o tem pozneje.

Zadnje sojenje na slovenskem štajerskem

Apolonija Heric je bila osumljena grehov po starem seznamu. Povod za obtožbo je bila nevoščljivost. Hericeva naj bi imela preveč denarja in maščobe za svoje preverno imetje - saj je imela samo dve kravi. Živino, da je zdravila z zakopavanjem raznih predmetov, tri osebe naj bi bila ponoči mučila.

Radgonski sodni upravitelj Franc Jožef Kuček je obtožbe imel za »ex phantasia delirijo«, za domišljjski privid. Enostavno je žensko izpustil na prostost. Ko pa je bila nesrečnica zunaj, je Veržej zajela huda ujma, česar je bila spet kriva Hericeva. Zdaj ni protestirala samo Veržejska trška oblast, marveč tudi kneginja Marija Šarlota von Eggenberg. Tako je dobil zadevo v roke krvni sodnik dr. Hans Menhart, najbolj žalostna figura tega procesa. Vseskozi je bil prepričan v zločinsko čarovništvo in vrh tega je jemal vso zadevo za osebni užitek. Med sojenjem je padel v oči in potem v ječo Simon Kukelj, ki

so ga obtožili pomora živine in načrtovanja požiga Veržejskega trga. Tudi on naj bi imel vedno dovolj denarja, a ni delal. Uprizorili so tudi hišno preiskavo. Našli naj bi nekakšno mrtvaško roko, s katero je dimil bolno živino. Tudi hčer Hericeve so aretirali. Simon Kukelj pa je po 108 dneh zapora in zaradi torture umrl. Sodnik Menhart je od vlade terjgal uporabo vseh stopenj mučenja za Hericevo, češ, da je zrela za torturo. Vendar je vlada notraje - avstrijskih dežel odločila drugače in sta mati in hči 1. julija 1946 bili oproščeni obtožbe.

Konec tega sojenja je zaključil prepis okoli stroškov. Krvni sodnik dr. Hans Menhart je terjgal za 96 delovnih dni, 4 dni potovanja in 18 dni za pisanje obsežnega in trudapolnega poročila 944 Guldnov. Deželno sodišče in zemljiška gospodstva pa sta se še neskončno dolgo prepirala o tem, kdo naj stroške plača.

In zdaj še k trem značilnostim tega sojenja.

Prva je, da je cesarski edikt o odpravi čarovniških procesov bil že štiri oziroma šest let v veljavi, ko je to sojenje potekalo.

Druga je, da se je prvi sodnik, Franc Jožef Kuček odločno postavil po robu, in se zaradi takih norosti sploh ni hotel iti sodnika.

In tretje je bilo popolna novost; doslej so se osumljeni na procesih morali sami braniti, v opisanem primeru pa je leta 1744 Apolonijo Heric branil advokat dr. Flegrič.

Ta Veržejski oziroma Rad-

gonski primer seveda ne di v okvir, ki ga zemljepisno zaokrožujem pod celjsko močje.

Je pa toliko značilen hkrati na slovenskem štajerskem tudi zadnji, da ga bilo vredno uvrstiti.

V nekaj nadaljevanjih romana poglavjih bi rad bralcem seznanil še s poglavitnimi točkami protičarovniških preiskovalnih in sodnih postopkov, nadalje s potekom torture vseh stopenj, oziroma mučenj, da bi osumljeni priznali in končno je treba opisati načine kaznovanja oziroma najpogostejše kazni ter vrste justifikacije.

Prihodni ČESA SO OBTOŽEVAN OSUMLJENI ČAROVNIŠTVA

Objavo feljtona je omogočila

JELOVICA

lesna industrija Škofja Loka

prodajno mesto: CELJE, Božičeva 3, tel. (063) 25-881

Ta lesorez je iz leta 1470. Kako trdovratno se je sovražna podoba Judov obdržala vse od križarskih vojn, do nacistične antisemitske ideologije, a vse do danes se ni premaknila. Teologija je Jude kot narod v celoti obsodila kriviti Kristusovega križanja, še več, pripisovali so jim celo, da Judje ob vsakoletnem verskem prazniku (Pessach) v hudih mukah ubijejo krščanskega otroka, da bi ta ohranili Kristusovo kri svežo. Na podobi je sramotil prizor »judovske svinje« - z oboževalci.